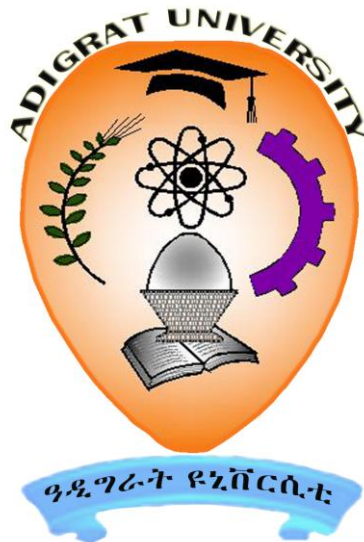

የዓዲግራት ዩኒቨርሲቲ የ2007 አመታዊ የስራ አፈፃፀም ሪፖርት

ዓዲግራት ዩኒቨርሲቲ
ሐምሌ 2007
ዓዲግራት

ይዘት

ገፅ

1	መግቢያ	3
2	መሰረታዊ አሃዛዊ መረጃ	3
	2.1. ተማሪዎችን የሚመለከት አሃዛዊ መረጃ	3
	2.2. የአካዳሚክ ስራ-ተኞች	15
	2.3. ድጋፍ ሰጪ ስራ-ተኞች	19
3	ለ2007 የተፈቀደልን ባጀትና አጠቃቀሙ	21
	3.1. መደበኛ ባጀት	21
	3.2. ካፒታል ባጀት	23
	3.3. የግንባታ ስራዎች አፈፃፀም	24
4	የእቅድ አፈፃፀም	30
	4.1. የቁልፍ ተግባር አፈፃፀም	30
	4.2. የዝግጅት ስልጠናዎች	34
	4.3. የትምህርት አሰጣጥ	36
	4.4. ምርምር እና ህብረተሰብ አገልግሎት	37
	4.5. ለሴት ተማሪዎች የተደረገ ድጋፍ	39
	4.6. የእድገትና ትራንስፎርሜሽን ግቦችና የዩኒቨርሲቲው አፈፃፀም	40
	4.7. የ2007 አመታዊ የስራ አፈፃፀም ሰንጠረዥ	42
5	ያጋጠሙ ዋና ዋና ችግሮችና የተወሰዱ መፍትሄዎች	64
6	ማጠቃለያ	66
	Appendix	67

የሰንጠረዦች ዝርዝር

ሰንጠረዥ	ርእስ	ገፅ
ሰንጠረዥ 1	በ2007 የተመደቡልን አዲስ መደበኛ ተማሪዎች በትምህርት ዘርፍና በጾታ	4
ሰንጠረዥ 2	የተመደቡት ተማሪዎች በመጡበት ክልልና በጾታ	4
ሰንጠረዥ 3	ለ2007 የተመደቡልን አዲስ መደበኛ ተማሪዎች በመጡበት ክልልና በተመደቡበት ፕሮግራም	5
ሰንጠረዥ 4	የተመደቡልን ተማሪዎች ባገኙት የዩኒቨርሲቲ መግቢያ ፈተና ውጤት	6
ሰንጠረዥ 5	በተለያዩ ምክንያት ትምህርት ያቋረጡ የቅድመ ምረቃ መደበኛ ተማሪዎች	7
ሰንጠረዥ 6	በ2007 በየኮሌጁና ትምህርት ክፍሉ በሁለተኛ ሰሚስተር የተመዘገቡ መደበኛ ተማሪዎች (ቅድመ ምረቃ)	8
ሰንጠረዥ 7	የ70፤30 ስርጭት (መደበኛ ቅድመ ምረቃ ተማሪዎች)	10
ሰንጠረዥ 8	የማታ ተከታታይ ትምህርት ተማሪዎች (2007 ሁለተኛ ሰሚስተር) ቅድመ ምረቃ	11
ሰንጠረዥ 9	የክረምት ተከታታይ ትምህርት ተማሪዎች (2006 ክረምት)	13
ሰንጠረዥ 10	የድህረ ምረቃ ተማሪዎች (ሁለተኛ ሰሚስተር)	15
ሰንጠረዥ 11	የዩኒቨርሲቲው ጠቅላላ ተማሪዎች ብዛት	15
ሰንጠረዥ 12	ስራ ላይ ያሉ የአገር ውስጥ የአካዳሚክ ሰራተኞች በአካዳሚክ መአርግ	16
ሰንጠረዥ 13	ስራ ላይ ያሉ የአገር ውስጥ መምህራን ብዛት (ሰኔ 2007)	17
ሰንጠረዥ 14	የውጭ መምህራን	19
ሰንጠረዥ 15	ቋሚ ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች	20
ሰንጠረዥ 16	የኮንትራት ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች	21
ሰንጠረዥ 17	የመደበኛና ካፒታል ባጀት አጠቃቀም ማጠቃለያ (በባጀት አርእስት)	22
ሰንጠረዥ 18	የመደበኛና ካፒታል ባጀት አጠቃቀም ማጠቃለያ (በፕሮግራም)	22
ሰንጠረዥ 19	ለ2007 የተፈቀደ ካፒታል ባጀትና እስከ ሰኔ 30 ድረስ የነበረው አጠቃቀም	24
ሰንጠረዥ 20	የሁለተኛ ዙር መሰረተ ልማት ስራዎች አፈፃፀም (ሰኔ 2007)	28
ሰንጠረዥ 21	የፍሳሽ ማጣርያ ፕላንት አፈፃፀም (ሰኔ 2007)	28
ሰንጠረዥ 22	የአራተኛ ዙር ግንባታ አፈፃፀም (ሰኔ 2007)	28
ሰንጠረዥ 23	የተማሪዎች የአንድ ለአምስት እና የልማት ቡድኖች ብዛት	32
ሰንጠረዥ 24	የመምህራን የአንድ ለአምስትና የልማት ቡድኖች ብዛት	34
ሰንጠረዥ 25	የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች የአንድ ለአምስት ቡድኖች ብዛት	34
ሰንጠረዥ 26	የነባር ተማሪዎች ስልጠና ተሳታፊዎች (ነሃሴ 2006)	35
ሰንጠረዥ 27	የመምህራንና ሰራተኞች ስልጠና ተሳታፊዎች (መስከረም 2007)	36
ሰንጠረዥ 28	የአዲስ ተማሪዎች ስልጠና ተሳታፊዎች (መስከረም 2007)	36
ሰንጠረዥ 29	ተቀባይነት ያገኙ የምርምር ፕሮፖዛሎች (በኮሌጅ)	38
Appendix	Appendix 1 - 7	67-80

1. መግቢያ

ዓዲግራት ዩኒቨርሲቲ በ2007 አራተኛ ዙር መደበኛ ተማሪዎችን ተቀብሎ በማስተናገድ የአመቱ ስራውን አጠናቋል። ዩኒቨርሲቲው ስራውን የጀመረው ህዳር 26/2004 ሲሆን፤ ያኔ 960 ተማሪዎችን በአራት ኮሌጆችና በአስራ ሶስት ትምህርት ክፍሎች እንዲመደቡ ተደርገዋል። ከመደበኛው ትምህርት ጎን ለጎን የማታ ተከታታይ ትምህርት በ2004 ሁለተኛ ሰሚስተር የክረምት ተከታታይ ትምህርት ደግሞ በ2005 ክረምት በመጀመር ዩኒቨርሲቲው በአጭር ጊዜ ውስጥ በርካታ ተማሪዎችን ማስተናገድ ችሏል። በ2006 ሁለተኛ ሰሚስተር ላይ ዩኒቨርሲቲው የነበሩት ተማሪዎች ብዛት 7912 (6816 በመደበኛው፣ 725 በማታ ተከታታይ፣ እና 371 በክረምት ተከታታይ) ደርሶ የነበረ ሲሆን በ2007 ሁለተኛ ሰሚስተር ደግሞ የተማሪው ቁጥር **13378** (10040 በመደበኛው፣ 1018 በማታ ተከታታይ፣ እና 2320 በክረምት ተከታታይ) ደርሷል።

ዩኒቨርሲቲው በ2007 የትምህርት ዘመን በሁለት የትምህርት መስኮች (አካውንቲንግን እና ፋይናንስ- Master’s Degree in Accounting and Finance ፣ እንዲሁም ቢዝነስ አስተዳደር - Master of Business Administration [MBA]) የድህረ ምረቃ ፕሮግራም የጀመረ ሲሆን በተጨማሪም ስድስት አዳዲስ የቅድመ ምረቃ ፕሮግራሞችን (አርኪቴክቸር፣ ፋርማሲ፣ ኢንቫይሮንሜንታል ሳይንስ፣ አርኪዮሎጂ እና ሄራቴጅ ማኔጅመንት፣ ትግርኛ፣ ትያትሪካል አርት) በመክፈት ተማሪዎች እንዲመደቡላቸው ተደርጓል።

ዓዲግራት ዩኒቨርሲቲ እንደሌሎች የመንግስት ዩኒቨርሲቲዎች ሶስት ዋና ዋና ተልእኮዎች ያሉት ሲሆን እነሱም፤ ማስተማር፤ ምርምር እና የህብረተሰብ አገልግሎት ስራዎችን ማከናወን ናቸው። ዩኒቨርሲቲያችን እነዚህን ተልእኮዎች በአጥጋቢ መልኩ ለማሳካት ተገቢውን ዝግጅት በማድረግ የ2007 ዓመታዊ እቅዱን ካዘጋጀ በኋላ ከዝግጅት ምእራፍ ወደ ትግበራ ምእራፍ ተሸጋግሮ በአመቱ ያከናወናቸው ስራዎች እነሆ እንደሚከተለው ቀርበዋል።

2. መሰረታዊ አሃዛዊ መረጃ

2.1 ተማሪዎችን የሚመለከት አሃዛዊ መረጃ

ዩኒቨርሲቲው በ2004 የተመደቡለት መደበኛ ተማሪዎች ብዛት 960 የነበረ ሲሆን በ2005 ደግሞ 3141 ተማሪዎች በመደበኛነት እና 117 ኤርትራውያን ስደተኞች በድምሩ 3258 ተማሪዎች በስድስት ኮሌጆች እና በ26 የትምህርት ፕሮግራሞች ተመድበው እንዲማሩ ተደርጓል። በ2006 የተመደቡት ተማሪዎች በመደበኛነት 4289 እና የኤርትራ ስደተኞች 130 በድምሩ 4419 ተማሪዎች ነበሩ።

በየአመቱ እንደምናደርገው ለ2007 የትምህርት ዘመን የመቀበል አቅማችን በ2006 መጨረሻ ላይ ለትምህርት ሚኒስቴር ያሳወቅን ሲሆን በዚህም መሰረት ዩኒቨርሲቲው የሰባ-ሰላሳ ቀመርን በመንተራስ እና የተደረጉ ዝግጅቶችን እና በቀሪው ወራት የሚጠናቀቁ ስራዎችን (የግንባታ፣ የሰው ሃይል፣ የማቴርያሎች፣ ወዘተ) መሰረት በማድረግ 5000 ተማሪዎችን መቀበል እንደምንችል ባሳወቅነው መሰረት 4704 መደበኛ ተማሪዎች እና 116 ስደተኞች (96 የኤርትራ፣ እና 20 የሶማሊያ) በድምሩ 4820 ተማሪዎች ተመድበውልናል። ከነዚህ ውስጥ ለምዝገባ የቀረቡት ተማሪዎች በ2007 ከተጨመሩ ስድስት አዳዲስ ፕሮግራሞች ጋር በድምሩ በ37 የትምህርት ፕሮግራሞች እንዲመደቡ ተደርገው ትምህርታቸውን እንዲከታተሉ ተደርገዋል።

ዘንድሮ የተመደቡልን መደበኛ የቅድመ ምረቃ ተማሪዎች (የኤርትራና የሶማሊያ ስደተኞችን ሳይጨምር) በተመደቡበት የትምህርት መስክ እና በመጡበት ክልል እንዲሁም የፆታ ስብጥራቸው በሚከተሉት ሰንጠረዦች በዝርዝር ተመልክተዋል። ከላይ እንደተቀመጠው የተመደቡት ተማሪዎች 4704 ሲሆን ከነዚህ ውስጥ ሴቶች 2498 (53.1%) ሲሆኑ ወንዶች ደግሞ 2206 (46.9%) ናቸው።

ሰንጠረዥ 1. በ2007 የተመደቡልን አዲስ መደቦች ተማሪዎች በትምህርት ዘርፍና በጾታ

Band	Field of Study	M	F	Total	%	% of Female
I	Engineering Science (1a)	1018	1007	2025	43.05	49.73
	Computer Science (1b)	51	89	140	2.98	63.57
II	Natural and Computational Science (2)	366	101	467	9.93	21.63
III	Medicine (3a)	41	78	119	2.53	65.55
	Public Health Officer (3b)	21	39	60	1.28	65.00
	Other Health Sciences (3c)	110	84	194	4.12	43.30
IV	Agriculture and Env Sc (4b)	147	143	290	6.16	49.31
V	Business and Economics (5)	241	720	961	20.43	74.92
VI	Law (6a)	13	47	60	1.28	78.33
	Other Social Sciences (6b)	184	174	358	7.61	48.60
	Theatrical Arts (6c)	14	16	30	0.64	53.33
	Total	2206	2498	4704	100	53.10

ከላይ በሰንጠረዥ 1 እንደተመለከተው ከተመደቡልን ተማሪዎች ውስጥ አብዛኛዎቹ ማለትም 46% በባንድ አንድ (ኢንጂነሪንግ ሳይንስ እና ኮምፕዩተር ሳይንስ) ተመድበው የተላኩልን ናቸው። ዘንድሮ ከተመደቡልን መደቦች ተማሪዎች ውስጥ የሴት ተማሪዎች ቁጥር (2498) ከወንድ ተማሪዎች ቁጥር (2206) የበዛ ነው። በሚከተለው ሰንጠረዥ እንደሚታየው ከተመደቡት ተማሪዎች ውስጥ አብዛኛዎቻቸው ማለትም 45% የመጡት ከትግራይ ክልል ሲሆን የተቀሩት (55%) ደግሞ ከሌሎች ክልሎች/ከተሞች የተመደቡ ናቸው። ከሌሎች ክልሎች ከተመደቡት ውስጥ 935 (20%) ከአማራ፤ 589 (12.5) ከአሮሚያ፤ እና 562 (12%) ከአዲስ አበባ ይገኙበታል። አነስተኛ የተማሪ ቁጥር የተመደቡልን ደግሞ ከሃረሪ (5)፤ ከድሬዳዋ (17)፤ እና ከጋምቤላ (18) ነው።

ሰንጠረዥ 2. የተመደቡት ተማሪዎች በመጡበት ክልል እና በጾታ

ክልል / ከተማ	ወ	ሴ	ድምር	መቶኛ
ትግራይ	911	1210	2121	45.09
ዓፋር	15	8	23	0.49
አማራ	496	439	935	19.88
አሮሚያ	274	315	589	12.52
ሶማሌ	61	5	66	1.40
ቤንሻንጉል ጉሙዝ	28	16	44	0.94
ደቡብ ህዝቦች	163	157	320	6.80
ጋምቤላ	16	2	18	0.38
ሃረሪ	2	3	5	0.11
አዲስ አበባ	227	335	562	11.95
ድሬዳዋ	13	4	17	0.36
ሌሎች አገሮች	0	4	4	0.09
ድምር	2206	2498	4704	100
መቶኛ	46.9	53.1		

ሰንጠረዥ 3. ለ2007 የተመደቡልን አዲስ መደቦች ተማሪዎች በመጠብቅ ክልልና በተመደቡበት ፕሮግራም

ክልል / ከተማ	Eng. Sci.	Comp. Sc.	Natural and C Sc	Medic	PHO	OHS	Agric	Bus & Econ	Law	OSC	Thea Art	Total
ትግራይ	1275	80	102	9	37	74	173	200	17	153	1	2121
ዓፋር	8		3			1	2	2	1	5	1	23
አማራ	257	39	76	22	15	66	88	274	10	84	4	935
አሮሚያ	91	9	145	8	3	26	8	243	10	40	6	589
ሶማሌ	3	1	26			10	1	6		12	7	66
ቤንሻንጉል ጉሙዝ	10	1	13			2	4	7		7		44
ደቡብ ህዝቦች	61	4	43	8	1	3	11	127	7	52	3	320
ጋምቤላ	3		4				1	5		4	1	18
ሃረሪ	2		2	1								5
አዲስ አበባ	308	6	46	69	4	10	2	94	15	1	7	562
ድሬዳዋ	6		6	2		1		2				17
ሌሎች አገሮች	1		1			1		1				4
ድምር	2025	140	467	119	60	194	290	961	60	358	30	4704

የዩኒቨርሲቲ መግቢያ ፈተና ውጤታቸውን በተመለከተ ደግሞ ውጤቱ የሚታረመው ከ700 ሲሆን ወደ ዩኒቨርሲቲያችን የተመደቡት ተማሪዎች በየተመደቡበት የትምህርት ዘርፍ ያገኙት የመግቢያ ፈተና ውጤት በሚከተለው ሰንጠረዥ ተጠቃሎ ቀርቧል። በሰንጠረዥ እንደሚታየው የመግቢያ ውጤታቸው በዝቅተኛ ደረጃ ሊቀመጥ የሚችል ነው። ከተመደቡት ተማሪዎች ውስጥ 60.88% የሚሆኑት ውጤታቸው ከ350 በታች (ማለትም ከግማሽ በታች) ነው። አብዛኛዎቹ (ማለትም 48%) የተመደቡልን ተማሪዎች ያገኙት ውጤት ከ300 እስከ 350 ነው። በማህበራዊ ሳይንስና ሂሮማኒቲስ ኮሌጅ ከተመደቡልን ተማሪዎች ውስጥ 85% የሚሆኑት ያገኙት የመግቢያ ፈተና ውጤት ከ300 በታች ነው። ከተመደቡልን ተማሪዎች ውስጥ ከ500 በላይ ውጤት ያገኙ ተማሪዎች 0.68% ወይም 32 ተማሪዎች ብቻ ናቸው። እነዚህም ከአንድ ተማሪ በስተቀር በሙሉ የተመደቡት በህክምናና ጤና ሳይንስ ኮሌጅ ነው። አብዛኛዎቹ ተማሪዎች በተመደቡበት የኢንጂነሪንግ ሳይንስ መስክ ላይ ከተመደቡት 2025 ተማሪዎች ውስጥ 1803 ወይም 89% የሚሆኑት ያገኙት ውጤት ከ350 በታች ነው። በአጠቃላይ ሲታይ በ2006 ተመድበውልን ከነበረው ተማሪዎች ውስጥ የዘንድሮው የተማሪዎች ውጤት የተሻለ ቢሆንም አብዛኛዎቹ የተመደቡልን ተማሪዎች ያገኙት የዩኒቨርሲቲ መግቢያ ውጤት አነስተኛ እንደሆነ ማየት ይቻላል። እንደሚገመተው በህክምናና በጤና ዘርፍ የተመደቡት ተማሪዎች ግን የበለጠ ውጤት ያላቸው ናቸው። በዚህ መስክ የተመደቡ ተማሪዎች በሙሉ ከ350 በላይ ያገኙ ሲሆን እንዲያውም በህክምና የተመደቡት ተማሪዎች በሙሉ ከ450 በላይ ያገኙ ናቸው።

የተማሪዎች የመግቢያ ውጤት የተማሪዎችን ችሎታ በተሟላ መልኩ ሊገልፅ ይችላል ተብሎ ባይወሰድም የተማሪዎች ችሎታ ጥሩ አመላካች መሆኑ ግን ግልፅ ነው። ሆኖም ከባለፈው ልምዳችን እንደታየው አንዳንድ በድጋፍ (Affirmative Action) የገቡ ሴት ተማሪዎች ለውጤትና ለሽልማት በቅተዋል። ስለዚህ አነስተኛ የመግቢያ ውጤት ያመጡ ተማሪዎች በዩኒቨርሲቲ ቆይታቸው የተሻለ ውጤት ሊያመጡ እንደሚችሉ የሚታወቅ ነው። በተጨማሪም የተማሪዎች የመግቢያ ውጤት አነስተኛ መሆኑ በዩኒቨርሲቲው በኩል ይህ ታወቆ ተጨማሪ ጥረት በማድረግ ተማሪዎችን የማብቃት ስራ መሰራት እንዳለበት የሚያመለክት ነው። ባጠቃላይ የመግቢያ ውጤት ብቻ በማየት ተማሪዎቹ በጥቅሉ ብቃታቸው አነስተኛ ነው ለማለት የማይስደፍር ሲሆን የዩኒቨርሲቲ ከገቡበት ጊዜ ጀምሮ ጠንክሮ ከተሰራበት (በዩኒቨርሲቲውም በተማሪዎችም) ብቃታቸው ወደተፈለገበት ደረጃ ማድረስ የማይቻልበት ምክንያት ሊኖር እንደማይችል መገንዘብ ይቻላል።

ሰንጠረዥ 4. የተመደቡልን ተማሪዎች ባገኙት የዩኒቨርሲቲ መግቢያ ፈተና ውጤት

Band	Field of Study	>=500	[450, 500)	[400,450)	[350, 400)	[300,350)	<300	Total
I	Engineering Science (1a)	0	18	204	714	1089	0	2025
I	Computer Science (1b)	1	0	9	43	87	0	140
II	Natural and Computational Science (2)	0	0	56	158	253	0	467
III	Medicine (3a)	30	89	0	0	0	0	119
III	Public Health Officer (3b)	1	6	51	2	0	0	60
III	Other Health Sciences (3c)	0	1	19	174	0	0	194
IV	Agriculture and Env Sc (4b)	0	0	15	75	200	0	290
V	Business and Economics (5)	0	0	3	136	510	312	961
VI	Law (6a)	0	2	4	16	30	8	60
VI	Other Social Sciences (6b)	0	0	1	7	86	264	358
VI	Theatrical Arts (6c)	0	0	0	5	21	4	30
	Total	32	116	362	1330	2276	588	4704
	Percent	0.68	2.47	7.70	28.27	48.38	12.50	100.00

ከላይ በየሰንጠረዥ ከተቀመጠው የአዲስ መደበኛ ተማሪዎች በተጨማሪ 96 ኤርትራውያን እና 20 ሶማሊያውያን ተማሪዎች (በድምሩ 116 ሆኖ ከነዚህ ውስጥ 22 ሴቶች ሲሆኑ 94 ደግሞ ወንዶች ናቸው) የተመደቡልን ሲሆን ከተመደቡት ስደተኛ ተማሪዎች ውስጥ ግን ተመዝግበው ትምህርት የጀመሩት 77 ብቻ ናቸው። ከነዚህም ውስጥ 69 ኤርትራውያን (64 ወንድ እና 5 ሴት) ሲሆኑ 8 ደግሞ ሶማሊያውያን (7 ወንድ እና 1 ሴት) ናቸው። ስለዚህ ቀደም ብሎ እንደተቀመጠው በ2007 የተመደቡልን ጠቅላላ የተማሪዎች ብዛት 4820 ሲሆን ከነዚህም ውስጥ የሴት ተማሪዎች ብዛት 2520 (ወይም 52.3%) ሴት ተማሪዎች ናቸው።

አዲስ ተማሪዎችን ከተቀበልን በኋላ የትምህርት ክፍል መረጣና ምደባ የተደረገ ሲሆን ምደባው ተደርጎ በአንደኛ ሰሚስተር ተመዝግበው ትምህርት የጀመሩ የቅድመ ምረቃ መደበኛ ተማሪዎች ብዛት (የአንደኛ አመት፤ የሁለተኛ አመት፤ የሶስተኛ አመት፤ እና የአራተኛ አመት ተማሪዎች) 10676 የነበረ ሲሆን (ዝርዝሩ በAppendix 1 ተመልክቷል) የድህረ ምረቃ መደበኛ ተማሪዎች ደግሞ 14 ነበር። በድምሩ በ2007 አንደኛ ሰሚስተር ተመዝግበው ትምህርት በመከታተል ላይ የነበሩት መደበኛ ተማሪዎች (ቅድመ ምረቃ እና ድህረ ምረቃ) 10690 ነበር።

በሁለተኛው ሰሚስተር ተመዝግበው ትምህርት የተከታተሉት መደበኛ ተማሪዎች ብዛት 10027 ነው። ከዚህ ቁጥር ውስጥ የወንድ ተማሪዎች ብዛት 5875 (58.6%) ሲሆን የሴት ተማሪዎች ብዛት ደግሞ 4152 (41.4%) ነው። አንደኛ ሰሚስተር ላይ ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ ከነበሩት 10690 ተማሪዎች ውስጥ በሁለተኛው ሰሚስተር ላይ በተለያዩ ምክንያት ትምህርት ያቋረጡ ተማሪዎች ስለነበሩ እና በሌላ በኩል ደግሞ በዳግመኛ ቅበላ (readmission) በሁለተኛ ሰሚስተር የገቡ ተማሪዎችም መኖራቸው ታሳቢ በማድረግ 10027 መደበኛ የቅድመ ምረቃ ተማሪዎች በሁለተኛው ሰሚስተር ተመዝግበው ትምህርታቸውን ተከታትለዋል። የሴት ተማሪዎችን ተሳትፎ በተመለከተ በእድገትና ትራንስፎርሜሽን እቅድ መሰረት በእቅዱ ዘመን መጨረሻ (ማለትም 2007 መጨረሻ) ላይ የዩኒቨርሲቲ ሴት ተማሪዎች ቁጥር የጠቅላላ ተማሪዎች 40% ለማድረስ የሚል ሲሆን በዩኒቨርሲቲያችን ያለው የሴት ተማሪዎች ቁጥር ከዚህ ግብ አነስተኛ ብልጫ ያለው መሆኑ መገንዘብ ይቻላል። በ2007 በሁለተኛ ሰሚስተር የተመዘገቡ ተማሪዎች ዝርዝር በሰንጠረዥ 6 የተቀመጠውን ይመስላል።

በአንደኛ ሰሚስተር ከነበሩን መደበኛ የቅድመ ምረቃ ተማሪዎች በተለያዩ ምክንያቶች ትምህርት ያቋረጡ ተማሪዎች ቁጥር 545 ሲሆን ዝርዝሩ በሚከተለው ሰንጠረዥ ተጠቃሎ ቀርቧል።

ሰንጠረዥ 5፡ በተለያዩ ምክንያት ትምህርት ያቋረጡ የቅድመ ምረቃ መደበኛ ተማሪዎች

አይነት	አንድኛ አመት			ሁለተኛ አመት			ሶስተኛ አመት			አራተኛ አመት			ጠቅላላ ድምር			ፕርሰንት
	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	
ተፈቅዶላቸው ያቋረጡ (Withdrawals)	37	32	69	18	4	22	7	4	11	0	0	0	62	40	102	0.96
ሳያስፈቅዱ ያቋረጡ (Dropouts)	132	125	257	19	10	29	0	0	0	0	0	0	151	135	286	2.7
በትምህርት ድክመት (Dismissals)	54	83	137	10	7	17	2	1	3	0	0	0	66	91	157	1.47
ድምር	223	240	463	47	21	68	9	5	14				279	266	545	5.13

የተማሪዎች የአንድኛ ሰሚስተር ውጤታቸው በተመለከተ በዩኒቨርሲቲው ሰነድ ውይይት ተደርጎበት የራሜድያል ወይም ማጠናከርያ ድጋፍ ከተደረገ በኋላ በትምህርት ድክመት ትምህርት ያቋረጡት ተማሪዎች ቁጥር በድምሩ 157 ነው። ትምህርት ካቋረጡት ተማሪዎች ውስጥ አብዛኛዎቹ (ማለትም 2.7%) በራሳቸው ፈቃድ እና የዩኒቨርሲቲውን ሳያሳውቁ ያቋረጡ (drop outs) ሲሆኑ በሁለተኛ ደረጃ (ማለትም 1.47%) በትምህርት ድክመት መቀጠል ያልቻሉት ናቸው። በትምህርት ድክመት ትምህርት ካቋረጡት ውስጥ የሴቶች ቁጥር (58%) እንደሚበዛ ከሰንጠረዥ መመልከት ይቻላል። በአንድ በኩል በዩኒቨርሲቲው ያሉት የሴት ተማሪዎች ቁጥር ከወንድ ተማሪዎች ያነሰ ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ በትምህርት ድክመት ምክንያት ትምህርት መቀጠል ያልቻሉት አብዛኛዎቹ ሴት ተማሪዎች መሆናቸው በተለይ ሴት ተማሪዎችን መሰረት ያደረጉ የድጋፍ ስራዎች በስፋት መሰራት እንዳለባቸው የሚያመለክት ነው። በራሳቸው ፈቃድ ትምህርት ያቋረጡ ተማሪዎች ያቋረጡበት ምክንያት የተለያዩ ሊሆን እንደሚችል የሚገመት ሲሆን በተለይም ደግሞ አብዛኛዎቹ ያቋረጡ ተማሪዎች የአንድኛ አመት ተማሪዎች ከመሆኑ አንጻር ከምክንያቶቹ በዋናነት ሊጠቀሱ የሚችሉት ትምህርቱን አንችለውም የሚል ስጋት፤ ከቤተሰብ ተለይቶ ለመኖር መቸገር፤ ከህመም ጋር የተያያዙ ችግሮች፤ እና የኢኮኖሚ ችግር እንደሆኑ ይገመታል። በድምሩ በአንድኛ ሰሚስተር ተመዝግበው ትምህርት ከጀመሩት ውስጥ 5.13% (ወይም 545 ተማሪዎች) በሁለተኛ ሰሚስተር መቀጠል አልቻሉም። የትምህርት ማቋረጥ መጠንን አስመልክቶ የዩኒቨርሲቲው በ2007 የያዘው እቅድ አምና ከነበረበት የ 7.16% ወደ 5% ማውረድ የነበረ ሲሆን እቅዱ እንደተሳካ ግልፅ ነው። ሆኖም አሁንም ቢሆን በተለያዩ ምክንያት ትምህርት ያቋረጡ ተማሪዎች ቁጥር በርካታ ስለሆነ ማቋረጥን መቀነስ የሚያስችሉ የተለያዩ ዘዴዎችን የዩኒቨርሲቲው መጠቀም እንዳለበት የሚያስገነዝብ ነው።

ሰንጠረዥ 6. በ2007 በየኮሌጁና ትምህርት ክፍሉ በሁለተኛ ሰሚስተር የተመዘገቡ መደበኛ ተማሪዎች (ቅድመ ምረቃ)

College	Department	1st year			2nd year			3rd year			4th year			Total		
		M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T
CET	Civil Engineering	272	370	642	396	181	577	257	121	378	58	82	140	983	754	1737
	Construction Mgt & Tech.	106	179	285	110	63	173	76	27	103				292	269	561
	Computer Science	34	36	70	56	26	82	19	15	34				109	77	186
	Information technology	17	49	66	25	22	47							42	71	113
	Elect.& Comp.Engineering	204	131	335	164	40	204	115	29	144	29	20	49	512	220	732
	Chemical Engineering	89	98	187	124	45	169	77	27	104	22	25	47	312	195	507
	Mechanical Engineering	267	85	352	257	25	282	156	23	179	33	10	43	713	143	856
	Architecture	31	13	44										31	13	44
	Subtotal	1020	961	1981	1132	402	1534	700	242	942	142	137	279	2994	1742	4736
CNCS	Biology	77	40	117	18	88	106	39	47	86				134	175	309
	Chemistry	42	10	52	11	53	64	26	41	67				79	104	183
	Mathematics	27	14	41	13	35	48	30	8	38				70	57	127
	Statistics	55	4	59	18	25	43	31	6	37				104	35	139
	Physics	46	5	51	17	30	47	26	15	41				89	50	139
	Geology	37	16	53	22	22	44	23	6	29				82	44	126
	Sport Science	30	21	51	15	29	44	23	17	40				68	67	135
	Subtotal	314	110	424	114	282	396	198	140	338				626	532	1158
CMHS	Medicine	36	53	89	82	28	110	33	10	43				151	91	242
	Pharmacy	33	8	41			0			0				33	8	41
	Midwifery	28	32	60	36	18	54	22	4	26				86	54	140
	Nursing	47	44	91	32	16	48	16	13	29				95	73	168

	Health Officer(P. H.)	20	35	55	41	12	53	31	9	40				92	56	148
	Subtotal	164	172	336	191	74	265	102	36	138				457	282	739
CAES	Plant Science	33	44	77	31	25	56	22	13	35				86	82	168
	Animal.Pr.&Tech.	34	44	78	47	7	54	28	3	31				109	54	163
	N.R.Management	34	36	70	21	22	43	17	15	32				72	73	145
	Environmental Science	37	27	64										37	27	64
	Subtotal	138	151	289	99	54	153	67	31	98				304	236	540
CBE	Economics	72	88	160	134	9	143	96	12	108				302	109	411
	Acct & Fina.	77	229	306	148	83	231	117	57	174				342	369	711
	Management	73	184	257	135	74	209	88	63	151				296	321	617
	Marketing	19	89	108	36	19	55							55	108	163
	Subtotal	241	590	831	453	185	638	301	132	433				995	907	1902
CSSH	Law	14	38	52	42	8	50							56	46	102
	Theatrical Art	8	16	24										8	16	24
	English Lan.&Lit.	11	17	28	9	20	29	23	22	45				43	59	102
	Geography	35	16	51	32	36	68	26	28	54				93	80	173
	Tigrigna	5	24	29			0			0				5	24	29
	Sociology	42	17	59	55	53	108			0				97	70	167
	Civics & Eth.Educ.	34	21	55	38	27	65	26	19	45				98	67	165
	Psychology	20	44	64	28	13	41	32	23	55				80	80	160
	Archeology	19	11	30										19	11	30
	Subtotal	188	204	392	204	157	361	107	92	199				499	453	952
TOTAL		2065	2188	4253	2193	1154	3347	1475	673	2148	142	137	279	5875	4152	10027

ሰንጠረዥ 7. የ70፤30 ስርጭት (መደበኛ ቅድመ ምረቃ ተማሪዎች)

ኮሎጅ	ወ	ሴ	ድ	መቶኛ	70-30 ቀመር
ኢንጂነሪንግና ቴክኖሎጂ (ባንድ 1)	2994	1742	4736	47.23	71.54
ተፈጥሮና ቀመር ሳይንስ (ባንድ 2)	626	532	1158	11.55	
ህክምናና ጤና ሳይንስ (ባንድ 3)	457	282	739	7.37	
ግብርናና አካባቢ ጥናት (ባንድ 4)	304	236	540	5.39	
ቢዝነስና ኢኮኖሚክስ (ባንድ 5)	995	907	1902	18.97	28.46
ህብረተሰብ ሳይንስና ስነሰብ (ባንድ 6)	499	453	952	9.49	
ድምር	5875	4152	10027	100	
መቶኛ	58.59	41.41	100		

በአገር አቀፍ ደረጃ እንዲሁም የሚፈለገው የተማሪዎች ስብጥር ከተማሪዎቹ 70% በተፈጥሮ ሳይንስ መስኮች (ባንድ 1፣ 2፣ 3 እና 4) እንዲሆኑ ሲሆን የተቀሩት 30% ደግሞ በማህበራዊ ሳይንስ መስኮች (ማለትም ባንድ 5 እና 6) እንዲሆኑ ነው። በየባንዱ ሲታይ ደግሞ በሃገር አቀፍ ደረጃ መኖር የሚገባው ስብጥር በኢንጂነሪንግና ቴክኖሎጂ (ባንድ 1) 40%፤ በተፈጥሮና ቀመር ሳይንስ (ባንድ 2) 20%፤ በህክምናና ጤና ሳይንስ (ባንድ 3) 5%፤ በግብርናና አካባቢ ሳይንስ (ባንድ 4) 5%፤ በቢዝነስና ኢኮኖሚክስ (ባንድ 5) 20%፤ እና በሌሎች ህብረተሰብ ሳይንስ (ባንድ 6) 10% ነው። ከላይ በሰንጠረዥ 6 እንደሚታየው በዩኒቨርሲቲዎችን ያለው የመደበኛ ተማሪዎች ስብጥር 71.54% ያህሉ በተፈጥሮ ሳይንስ እና 28.46% ያህሉ ደግሞ በማህበራዊ ሳይንስ በሚገኙ የትምህርት መስኮች መሆኑን ያሳያል። በዚህም መሰረት አጠቃላይ ስርጭቱ በአገር አቀፍ ደረጃ ከሚፈለገው ጋር ተመሳሳይ መሆኑ መረዳት ይቻላል። በየባንዱ ያለው ስርጭት ግን በባንድ አንድ (ኢንጂነሪንግና ቴክኖሎጂ) ያለው ከኮታው በላይ መሆኑ ማየት ይቻላል። ህክምናና ጤና ሳይንስም ከኮታ በላይ ነው። ከኮታ በታች የሆነው ደግሞ የተፈጥሮና ቀመር ሳይንስ ወይም ባንድ ሁለት ነው።

ዩኒቨርሲቲው ከመደበኛ ተማሪዎች በተጨማሪ የማታ ተከታታይ ትምህርት ተማሪዎች እና የክረምት ተከታታይ ትምህርት ተማሪዎች ያሉት ሲሆን በ2007 አንደኛ ሰሚስተር በቅድመ ምረቃ መርሃ ግብር በማታ ተከታታይ በሶስት ኮሌጆችና በስምንት ፕሮግራሞች በድምሩ 1188 (675 ወንድ እና 513 ሴት) ተማሪዎች ተመዝግበው ትምህርታቸውን የተከታተሉ መሆናቸው በመንፈቀ አመቱ ሪፖርት ተመልክቶ ነበር። በአመቱ ሁለተኛ ሰሚስተር ደግሞ በማታ ተከታታይ ትምህርት (ቅድመ ምረቃ) ተመዝግበው ትምህርታቸውን የተከታተሉ የተማሪዎች ብዛት ደግሞ በሚከተለው ሰንጠረዥ በዝርዝር የተመለከተ ሲሆን በድምሩ 923 (ማለትም 524 ወንዶችና 399 ሴቶች) ተማሪዎች ናቸው። ይህም ማለት በአንደኛ ሰሚስተር ከነበሩት የማታ ተከታታይ የቅድመ ምረቃ ተማሪዎች ውስጥ 265 የሚሆኑት በተለያዩ ምክንያት ትምህርት አቋርጠዋል ማለት ነው።

ሰንጠረዥ 8: የማታ ተከታታይ ትምህርት ተማሪዎች (2007 ሁለተኛ ሰሚስተር) - ቅድመ ምረቃ

College	Department/Program	2004 Class			2005 Class			2006 Class			2007 Class			Total		
		M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T
CET	Cicvil Engineering	29	26	55	28	2	30	28	2	30	33	2	35	118	32	150
	Construction Technology and Mgt (CoTM)							23		23				23		23
	Information Technolgoy							4	13	17				4	13	17
	Electrical engineering	15	1	16										15	1	16
	SUB TOTAL	44	27	71	28	2	30	55	15	70	33	2	35	160	46	206
CMHS	Health Officer							31	21	52	32	16	48	63	37	100
	Nursing				15	14	29	17	25	42	27	46	73	59	85	144
	SUB TOTAL				15	14	29	48	46	94	59	62	121	122	122	244
CBE	Accounting and Finance				33	19	52	39	32	71	112	123	235	184	174	358
	Management	16	15	31				14	13	27	28	29	57	58	57	115
	SUB TOTAL	16	15	31	33	19	52	53	45	98	140	152	292	242	231	473
TOTAL		60	42	102	76	35	111	156	106	262	232	216	448	524	399	923

በ2006 ክረምት ላይ በክረምት መርሃግብር በመማር ላይ የነበሩት የቅድመ ምረቃ ተማሪዎች ደግሞ በድምሩ 2320 (1757 ወንድ እና 563 ሴት ተማሪዎች) ናቸው (ዝርዝሩ በሚከተለው ሰንጠረዥ ተመልክቷል)። በክረምት መርሃግብር በመማር ላይ ከሚገኙት ተማሪዎች ውስጥ አነስተኛ ቁጥር ያላቸው ተማሪዎች በራሳቸው ወጪውን በመሸፈን የሚማሩ ሲሆን በርካታዎቹ ደግሞ በላካቸው አካል (በመንግስት) ወጪያቸው የሚሸፈንላቸው ናቸው። በ2006 ክረምት ላይ ከተጀመሩት ፕሮግራሞች አንዱ ከትግራይ ክልል የቴክኒክና ሞያ ትምህርትና ስልጠና ቢሮ ጋር በመተባበር የተጀመረው **የቴክኖሎጂ ባችለር ዲግሪ (BTech)** ትምህርት ነው። በክልሉ በሚገኙት የቴክኒክና ሙያ ትምህርት ኮሌጆች ከባችለር ዲግሪ ደረጃ በታች ኖሯቸው በማስተማር ላይ የሚገኙ መምህራን አስፈላጊውን ትምህርት በመስጠት ወደ ዲግሪ ደረጃ እንዲያድጉ ለማድረግ በተደረሰው ስምምነት መሰረት የፌደራል ቴክኒክና ሞያ ኤጀንሲ ሃላፊዎች፤ የኮሌጆቹ መምህራን፤ እና የዓዲግራት ዩኒቨርሲቲ መምህራን በተሳተፉበት መልኩ ካሪከለሞች እንዲዘጋጁ ተደርገው ባለፈው ክረምት የማስተማር ስራው ተጀምሯል። የማስተማር ስራው በአራት ኮሌጆችና በ13 የትምህርት ፕሮግራሞች በመከናወን ላይ የሚገኝ ሲሆን በነዚህ ፕሮግራሞች በመማር ላይ የሚገኙ ተማሪዎች ብዛት ደግሞ 1168 ነው። የተዘጋጀው ካሪከለም በዋናነት የቴክኖሎጂ ኤክስፐርቶች ወይም **ቴክኖሎጂስቶች** (Technologists) ለማምረት የተዘጋጀ ስለሆነ በአብዛኛዎቹ ፕሮግራሞች የሚሰጠው ትምህርት የቴክኖሎጂ ባችለር (Bachelor of Technology ወይም BTech) ዲግሪ የሚያስገኝ ይሆናል። ሌላው እና ከትምህርት ሚኒስቴር በመተባበር ባለፈው ክረምት የተጀመረው የድህረ ምረቃ ዲፕሎማ ፕሮግራም (Post Graduate Diploma Program – PGDT) ነው። በዚህ ፕሮግራም ስር በተለያዩ የአገሪቱ ክፍሎች ተፈላጊው የትምህርት ደረጃ (የመጀመሪያ ዲግሪ) በማሟላት በሁለተኛ ደረጃ በማስተማር ላይ የሚገኙ መምህራን በተማሪነት የሚሳተፉበት ሆኖ በርካታ ቁጥር ያላቸው ተማሪዎች ፕሮግራሙን በመከታተል ላይ ናቸው። የዚህ ፕሮግራም አላማ መምህራኖቹ የማስተማር ክህሎት እንዲያዳብሩ መሰረት ያደረገ ሲሆን ትምህርታቸውን ሲያጠናቅቁ የድህረ ምረቃ ዲፕሎማ (Post Graduate Diploma) የሚያገኙበት ነው።

ሰንጠረዥ 9፡ የክረምት ተከታታይ ትምህርት ተማሪዎች (2006 ክረምት)

College	Department	Summer I									Summer II						Total		
		TEVT /Regional offices Sponsored			MoE sponsored			Self sponsored			Tigray Regional Bureau sponsored			Self sponsored					
		M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T
CET	Construction technology	244	66	310			0	19	1	20			0			0	263	67	330
	IT(PGDT)			0	19	5	24			0			0			0	19	5	24
	IT(TVET)	136	44	180	0	0	0	28	13	41	77	44	121	33	7	40	274	108	382
	B.TECH(TVET)	22	10	32			0	14	1	15			0			0	36	11	47
	Manufacturing Tech	96	5	101			0			0			0			0	96	5	101
	Wood Science	76	11	87			0			0			0			0	76	11	87
	Electrical Engineering	48	6	54			0			0			0			0	48	6	54
	Aouthomotive	16	3	19			0			0			0			0	16	3	19
	Technical Drawing			0	99	12	111	12	1	13	57	12	69	11	1	12	179	26	205
	Surveying	13	6	19			0			0			0			0	13	6	19
Subtotal	651	151	802	118	17	135	73	16	89	134	56	190	44	8	52	1020	248	1268	
CNCS	Biology			0	67	54	121			0			0			0	67	54	121
	Chemistry			0	80	31	111			0			0			0	80	31	111
	Mathematics			0	43	15	58			0			0			0	43	15	58
	HPE			0	47	16	63			0			0			0	47	16	63
	Physics			0	33	8	41			0			0			0	33	8	41
	Subtotal	0	0	0	270	124	394	0	0	0	0	0	0	0	0	0	270	124	394
CMHS	HO	25	2	27			0	6	0	6			0			0	31	2	33
	Nursing			0			0			0	27	21	48			0	27	21	48
	Subtotal	25	2	27	0	0	0	6	0	6	27	21	48	0	0	0	58	23	81
CAES	Animal science	99	35	134			0			0			0			0	99	35	134
	Plant science	75	12	87			0			0			0			0	75	12	87

	Subtotal	174	47	221	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	174	47	221
CBE	Accounting and finance	31	16	47			0	68	37	105			0			0	99	53	152
	Management			0			0			0			0	26	7	33	26	7	33
	Marketing	44	27	71			0			0			0			0	44	27	71
	Subtotal	75	43	118	0	0	0	68	37	105	0	0	0	26	7	33	169	87	256
CSSH	Civics and ethical education			0	28	8	36			0			0			0	28	8	36
	Geography			0	17	16	33			0			0			0	17	16	33
	English			0	21	10	31			0			0			0	21	10	31
	Subtotal	0	0	0	66	34	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66	34	100
	Total	925	243	1168	454	175	629	147	53	200	161	77	238	70	15	85	1757	563	2320

ሰንጠረዥ 10. የድህረ ምረቃ ተማሪዎች (ሁለተኛ ሰሚስተር)

ፕሮግራም	መደበኛ			የማታ ኤክስቴንሽን			ድምር		
	M	F	T	M	F	T	M	F	T
አካውንቲንግና ፋይናንስ (Master of Accounting and Finance)	3	1	4	17	5	22	20	6	26
የቢዝነስ አስተዳደር ማስትሬት (MBA)	9		9	70	3	73	79	3	82
ድምር	12	1	13	87	8	95	99	9	108

ዓዲግራት የኒቨርሲቲ በ2006 አስፈላጊውን የካሪከለም ዝግጅት በማድረግ በ2007 የትምህርት ዘመን የድህረ ምረቃ ትምህርት በሁለት ፕሮግራሞች ማለትም በአካውንቲንግና ፋይናንስ እና በቢዝነስ አስተዳደር ጀምሯል። የድህረ ምረቃ ፕሮግራሞቹ የተጀመሩት በመደበኛ እና በማታ ተከታታይ መርሃ ግብሮች ሲሆን በ2007 አንደኛ ሰሚስተር በመደበኛው 14 ተማሪዎች እና በማታ ተከታታይ መርሃ ግብሩ ደግሞ 106 ተማሪዎች በድምሩ 116 ተማሪዎች እየተማሩ ነበር። ከላይ በተቀመጠው ሰንጠረዥ እንደተመለከተው በሁለተኛ ሰሚስተር በድህረ ምረቃ ፕሮግራሞችን ተመዝግቦው ትምህርታቸውን የተከታተሉት ደግሞ በድምሩ 108 (99 ወንዶችና 9 ሴቶች) ሲሆን ከነዚህ ውስጥ በመደበኛው ፕሮግራም 13 በማታ ተከታታይ ደግሞ 95 ናቸው። በአንደኛ ሰሚስተር ከነበሩት ተማሪዎች ውስጥ 8 የሚሆኑት በተለያዩ ምክንያት ትምህርት ያቋረጡ ናቸው።

በአጠቃላይ የኒቨርሲቲው በተለያዩ ፕሮግራሞች ያሉት የተማሪዎች ብዛት በሚከተለው ሰንጠረዥ ተጠቃሎ የቀረበ ሲሆን በድምሩ 14300 ተማሪዎች (8704 ወንድ ወይም 60.87% እና 5596 ሴት ወይም 39.13%) አሉት።

ሰንጠረዥ 11. የየኒቨርሲቲው ጠቅላላ ተማሪዎች ብዛት

ፕሮግራም	ቅድመ ምረቃ			ድህረ ምረቃ			ድምር		
	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ
መደበኛ	5875	4152	10027	12	1	13	5887	4153	10040
ማታ ተከታታይ	524	399	923	87	8	95	611	407	1018
ክረምት ተከታታይ	1757	563	2320				1757	563	2320
ድምር	8156	5114	13270	99	9	108	8255	5123	13378
መቶኛ			99.19			0.81	61.71	38.29	100

2.2 የአካዳሚክ ስራተኞች

የኒቨርሲቲው በድምሩ 661 መምህራን ያሉት ሲሆን ከነዚህ ውስጥ በስራ ላይ ያሉት የአገር ውስጥ መምህራን 450፤ በስራ ላይ ያሉት የውጭ መምህራን 43 (በድምሩ በስራ ላይ ያሉ መምህራን 493)፤ እና በአገር ውስጥ እና በውጭ አገራት ትምህርት ላይ ያሉት መምህራን ደግሞ 168 ነው። በ2006 ከነበረው የመምህራን ብዛት (ማለትም 413) ዘንድ ያለው የመምህራን ቁጥር በ248 ብልጫ አለው። ይህም ማለት በ2007 ውስጥ 248 ተጨማሪ መምህራን በምደባ፤ በዝውውርና በቅጥር (የውጭ መምህራንም ቅጥርም ጭምር) እንዲጨመሩ ተደርገዋል ማለት ነው። በትምህርት ላይ ካሉት መምህራን ውስጥ 129 ያህሉ ለሁለተኛ ዲግሪ በመማር ላይ የሚገኙ ሲሆን 39 ደግሞ የሶስተኛ ዲግሪ ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ ይገኛሉ። በመማር ላይ የሚገኙበት አገር በተመለከተ ደግሞ 12 መምህራን በውጭ አገር (1 ኬንያ፤ 8 ህንድ፤ 1 ታይዋን፤ 1 ደቡብ አፍሪካ፤ 1 ኮርያ) በመማር ላይ የሚገኙ ሲሆን የተቀሩት ደግሞ አገር ውስጥ በመማር ላይ ይገኛሉ። በአገር ውስጥ በመማር ላይ ከሚገኙት ውስጥ 14 መምህራን በዓዲግራት የኒቨርሲቲ የሁለተኛ ዲግሪያቸውን በመማር ላይ የሚገኙት ናቸው።

በሚከተለው ሰንጠረዥ እንደሚታየው በየኒቨርሲቲው በስራ ላይ ያሉት የአገር ውስጥ አካዳሚክ ስራተኞች ውስጥ 36 (8%) የቴክኒክ ድጋፍ ሰጪ ፤ 173 (38.4%) የመጀመሪያ ዲግሪ ያላቸው

ደጋፊ መምህራን፤ 235 (52.2%) የሚሆኑት ደግሞ በሌክቸረር መደብ የሚገኙ መምህራን፤ እና የተቀሩት 6 (1.3%) አሲስታንትና አሶሴት ፕሮፌሰር መደብ ያላቸው ናቸው። የጾታ ስብጥር በተመለከተ ደግሞ በስራ ላይ ካሉት የአገር ውስጥ መምህራን 65 (14.4%) ሴት መምህራን ናቸው።

በትምህርት ላይ ያሉት የአገር ውስጥ መምህራንን በመጨመር እና ጠቅላላ የዩኒቨርሲቲው የአገር ውስጥ መምህራን ሲወሰድ ደግሞ በድምሩ ያሉን የአገር ውስጥ የአካዳሚክ ሰራተኞች ቁጥር 618 ሲሆን ከነዚህ ውስጥ ቴክኒካል አሲስታንቶች 37 (6%)፤ በረዳት ምሩቅነትና ደጋፊ ሌክቸረር መደብ ደረጃ ያሉት 302 (48.9%)፤ በሁለተኛ ዲግሪ ደረጃ ያሉን መምህራን 274 (44.3%) ሲሆኑ በሶስተኛ ዲግሪ ያሉ መምህራን ደግሞ 3 (0.48%) ናቸው። ሁሉም የአገር ውስጥ መምህራን (ስራ ላይ ያሉት እና ትምህርት ላይ ያሉትን) በመውሰድ የሚኖረው የጾታ ስብጥር ደግሞ ትምህርት ላይ ያሉ 20 ሴት መምህራን ስላሉ በአጠቃላይ 85 ሴት የአገር ውስጥ መምህራን በዩኒቨርሲቲው ይገኛሉ። በዚህም መሰረት የሴት መምህራን ብዛት የጠቅላላው ብዛት 13.8% ነው።

ሰንጠረዥ 12፤ ስራ ላይ ያሉ (የአገር ውስጥ) የአካዳሚክ ሰራተኞች በአካዳሚክ መደብ

ኮሌጅ	TAs			BA/BSC			MA/MSc/MD			A/Aso /Prof	Total		
	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ወ	ሴ	ድ
ኢንጂነሪንግና ቴክኖሎጂ	13	6	19	90	20	110	31	2	33	0	134	28	162
ተፈጥሮና ቀመር ሳይንስ	10	0	10	11	1	12	62	4	66	1	84	5	89
ህክምናና ጤና ሳይንስ	2	0	2	17	6	23	32	4	36	0	51	10	61
ግብርናና አካባቢያዊ ሳይንስ	4	0	4	0	0	0	18	3	21	3	25	3	28
ቢዝነስና ኢኮኖሚክስ	0	1	1	0	0	0	25	3	28	2	27	4	31
ማህበራዊ ሳይንስና ስነ-ስርዓት	0	0	0	18	10	28	46	5	51	0	64	15	79
ድምር	29	7	36	136	37	173	215	21	235	6	385	65	450
መቶኛ	6.4	1.6	8	30.2	8.2	38.4	47.8	4.7	52.2	1.3	86	14.4	100

ቀደም ብሎ የተቀመጠው የተማሪዎች ብዛትና ከላይ የተመለከተው የመምህራን ብዛት በመጠቀም የመምህር-ተማሪ ጥምርታ ወይም Teacher-Student Ratio ማስላት ይቻላል። በዚህም መሰረት፤

1. በስራ ላይ ያሉት መምህራን (የአገር ውስጥ እና የውጭ አገር) ቁጥር 493 ስለሆነ እነዚህን መምህራን እና መደበኛ ተማሪዎችን (የቅድመ ምረቃ 10027 እና የድህረ ምረቃ 13 በድምሩ 10040) በመውሰድ ነገር ግን 36 የቴክኒክ ደጋፊዎችን (Technical Assistants) ሳንጨምር በዩኒቨርሲቲው ውስጥ ያለው የመምህር-ተማሪ ጥምርታ (Teacher-Student Ratio) **21.97** ነው። በእድገትና ትራንስፎርሜሽን እቅድ የተያዘው የመምህር ተማሪ ጥምርታ ግብ 1:20 ሲሆን የዩኒቨርሲቲው አሁን የደረሰበት ግን 1:22 ነው።
2. በስራ ላይ ያሉት መምህራን (የቴክኒክ ድጋፍ ሰጪዎችን ጨምሮ) ከወሰድን በዩኒቨርሲቲው ውስጥ ያለው የመምህር-ተማሪ ጥምርታ **20.37** ነው።
3. ከቴክኒክ ደጋፊዎች ውጭ ያሉትን መምህራን በሙሉ (ስራ ላይ ያሉ እና ትምህርት ላይ ያሉ) እና መደበኛ ተማሪዎች በመውሰድ የሚኖረው የመምህር-ተማሪ ጥምርታ **16.1** ነው።
4. በተራ ቁጥር 3 በተቀመጠው የመምህራን ቁጥር የቴክኒክ ደጋፊዎችን ስንጨምርበት የሚኖረው የመምህር-ተማሪ ጥምርታ **15.19** ይሆናል።
5. ጠቅላላ የአካዳሚክ ሰራተኞች (በስራ ላይ እና በትምህርት ላይ ያሉት የቴክኒክ ደጋፊዎችን ጨምሮ በመጠቀም - ማለትም 661 የአካዳሚክ ሰራተኞች) በመጠቀም እና ጠቅላላ የተማሪዎችን ቁጥር (መደበኛ፤ ማታ ተከታታይ እና ክረምት ተከታታይ - ቅድመ እና ድህረ ምረቃ- በድምሩ 13378) በመጠቀም ያለው የመምህራን-ተማሪ ጥምርታ ደግሞ **20.23** ነው።

ሰንጠረዥ 13፤ ስራ ላይ ያሉ የአገር ውስጥ መምህራን ብዛት (ሰኔ 2007)

College	Department	Technical Assistants			BA/BSc (Assts.)			MA/MSc (Lect.)			PhD	Total			
		M	F	T	M	F	T	M	F	Total	M	M	F	T	
Engineering	Electrical Engineering	4	0	4	11	2	13	9	1	10	0	24	3	27	
	Mechanical Engineering	3	0	3	12	3	15	6	0	6	0	21	3	24	
	Chemical Engineering	0	0	0	9	1	10	3	0	3	0	12	1	13	
	Civil Engineering	5	4	9	37	10	47	6	1	7	0	48	15	63	
	Computer Science	1	0	1	9	2	11	6	0	6	0	16	2	18	
	Construction Technology	0	2	2	8	0	8	1	0	1	0	9	2	11	
	Architecture Engineering	0	0	0	4	2	6	0	0	0	0	4	2	6	
	Sub Total	13	6	19	90	20	110	31	2	33	0	134	28	162	
Natural and Computational Sciences	Biology	2	0	2	0	0	0	7	1	8	0	9	1	10	
	Chemistry	4	0	4	0	0	0	14	0	14	0	18	0	18	
	Mathematics	0	0	0	2	0	2	26	2	28	0	28	2	30	
	Physics	2	0	2	0	0	0	7	1	8	1	10	1	11	
	Statistics	1	0	1	6	0	6	3	0	3	0	10	0	10	
	Geology	0	0	0	3	1	4	1	0	1	0	4	1	5	
	Sport Science	1	0	1	0	0	0	4	0	4	0	5	0	5	
	Sub Total	10	0	10	11	1	12	62	4	66	1	84	5	89	
Business and Economics	Accounting and Finance	0	0	0	0	0	0	7	1	8	0	7	1	8	
	Economics	0	1	1	0	0	0	8	1	9	1	9	2	11	
	Management	0	0	0	0	0	0	9	1	10	0	9	1	10	
	Marketing	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2	0	2	
	Sub Total	0	1	1	0	0	0	26	3	29	1	27	4	31	
Social Sciences and Humanities	English	0	0	0	0	0	0	22	2	24	0	22	2	24	
	Tigrigna and Tiatriral art	0	0	0	4	2	6	2	0	2	0	6	2	8	
	Civics	0	0	0	10	2	12	5	0	5	0	15	2	17	
	Psychology	0	0	0	0	2	2	7	0	7	0	7	2	9	
	Geography and Environmental Studies	0	0	0	0	0	0	5	1	6	0	5	1	6	

	Law	0	0	0	1	1	2	3	1	4	0	4	2	6
	archeology	0	0	0	1	0	1	1	1	2	0	2	1	3
	Sociology	0	0	0	2	3	5	1	0	1	0	3	3	6
	Subtotal	0	0	0	18	10	28	46	5	51	0	64	15	79
Agriculture and Environmental Science	Natural Resource Management (SWC)	1	0	1	0	0	0	5	2	7	0	6	2	8
	Animal Science	2	0	2	0	0	0	6	1	7	3	11	1	12
	Plant Science	1	0	1	0	0	0	7	0	7	0	8	0	8
	Subtotal	4	0	4	0	0	0	18	3	21	3	25	3	28
Health and Meidical Sciences	Nursing	1	0	1	2	1	3	4	0	4	0	7	1	8
	pharmacy	0	0	0	7	0	7	0	0	0	0	7	0	7
	Midwifery	0	0	0	3	3	6	1	0	1	0	4	3	7
	Public Health	0	0	0	0	2	2	7	0	7	0	7	2	9
	Biomedical	1	0	1	5	0	5	4	1	5	0	10	1	11
	Medicine	0	0	0	0	0	0	16	3	19	0	16	3	19
	Subtotal	2	0	2	17	6	23	32	4	36	0	51	10	61
Overall Total		29	7	36	136	37	173	215	21	236	5	385	65	450

ከአገር ውስጥ መምህራን በተጨማሪ 43 የውጭ ሃገር መምህራን በማስተማር ላይ ይገኛሉ። ከነዚህ ውስጥ 40ዎቹ የህንድ ዜግነት ያላቸው፤ ሁለቱ የፊሊፒንስ መምህራን ሲሆኑ አንዱ ደግሞ የጀርመን ዜጋ ናቸው። ከውጭ ሃገር ያስመጣናቸው መምህራን ያለንን ክፍተት (የመምህራን እጥረት ባለብን የትምህርት መስኮች በዋናነት ኢንጂነሪንግና ህክምና) ለመሸፈን እና ወደ ትምህርት የላክናቸውን መምህራን ለመተካት ድጋፍ የሚሰጡን ናቸው። ከዚህም በተጨማሪ በተቻለ መጠን በያንዳንዱ የትምህርት ክፍል አንድ ሶስተኛ ዲግሪ ያለው ባለሙያ እንዲኖረን በማድረግ የሁለተኛ ዲግሪ ትምህርት ለመጀመር ጠቃሚ ግብአት ይሆናሉ የሚል ታላቢም ይወሰዳል። በየኮሌጁ ያለው የውጭ ሃገር መምህራን ስርጭት በሚከተለው ሰንጠረዥ ተመልክቷል።

ሰንጠረዥ 14. የውጭ መምህራን

ኪሌጅ	ሌክቸረር			ረ/ተ/ፕሮፌሰር			ድምር		
	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ
ኢንጂነሪንግ	3		3	9		9	12		12
ተፈጥሮና ቀመር ሳይንስ	1		1	7		7	8		8
ህክምናና ጤና ሳይንስ	2	2	4	2		2	4	2	6
ግብርና እና አከባቢያዊ ሳይንስ									
ቢዝነስና ኢኮኖሚክስ	2	1	3	6		6	8	1	9
ማህበራዊ ሳይንስና ሂደምኒቲስ		1	1	7		7	7	1	8
ድምር	8	4	12	31		31	39	4	43

2.3 ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች

በ2006 ዩኒቨርሲቲው የነበሩት የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ብዛት 974 (928 ቋሚ እና 46 የኮንትራት) ሲሆን በ2007 ያሉን የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ብዛት **1179** (ማለትም 1144 ቋሚ - ከነዚህ ውስጥ ሁለቱ ለሁለተኛ ዲግሪ ትምህርት የተላኩ ናቸው- እና 35 የኮንትራት) ደርሷል። በዚህም መሰረት በ2007 ያሉን የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ብዛት በ2006 ከነበሩን የ205 ብልጫ ያሳያል። በ2004 መጨረሻ ላይ ተዘጋጅቶ የነበረው የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች መዋቅር ለሶስት አመታት እንዲያገለግል ታስቦ የተዘጋጀ ነበር። በዚህ መዋቅር የተፈቀደው የሰራተኛ ብዛት 1186 የነበረ ቢሆንም ከዚህም በተጨማሪ በየጊዜው እያስፈቀድን ተጨማሪ የሰራ ቦታዎች ተፈቅደውልን ሰራተኞች እንዲቀጠሩ አድርገናል። ዩኒቨርሲቲው ካደረገው መስፋፋት ጋር ተያይዞ በተለይም በምግብ ቤት አከባቢ፤ በተማሪዎች መኝታ ቤት አከባቢ (ፕሮክተሮች)፤ በረጅስትራር፤ በሾፌሮች እና በሌሎች ክፍሎች ተፈቅዶልን በነበረው መዋቅር ያልተካተቱ የሰራ መደቦችና ሰራተኞች ስለነበሩ ተጨማሪ የሰራተኞች ቁጥር እንዲፈቀድልን ጠይቀን ተጨማሪ ቅጥሮችን አካሂደናል።

እስከ ሰኔ 2007 ድረስ በዩኒቨርሲቲው የተቀጠሩ የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ብዛት በሚከተሉት ሁለት ሰንጠረዦች የተመለከተውን ይመስላል። ይህ ቁጥር የፅዳት ስራው ወደ ውጭ በመውጣቱ ምክንያት (outsourcing) በከተማው ትምህርት ጨርሰው ለተደራጁት የአነስተኛና ጥቃቅን ተቋም በጨረታ እንዲሰጥ ስለተደረገ፤ በተጨማሪም የቆሻሻ ማስወገድ ስራም በተመሳሳይ መልኩ ወደ ውጭ ስለወጣ በነዚህ ስራዎች በመስራት ላይ የሚገኙት ሰራተኞች በዩኒቨርሲቲው የሰራተኞች አሃዝ የተካተተ አይደለም።

ሰንጠረዥ 15. ቋሚ ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች

ተ.ቁ.	ፅህፈት ቤት	ቋሚ ድጋፍ ሰጪ ሰራተኛ ብዛት		
		ወንድ	ሴት	ድምር
1	ፕረዚደንት ፅ/ቤት		3	3
2	እቅድና ተጽማሚ ማሻሻያ ፅ/ቤት	1	2	3
3	ሕዝብና የውጭ ግንኙነት ፅ/ቤት	2	1	3
4	ውስጥ ኦዲት ፅ/ቤት	2	3	5
5	ስርአተ ምረቃ ፅ/ቤት	2	1	3
6	ህግ አገልግሎት ፅ/ቤት	2	2	4
7	ስነ ምግባርና ፀረ ሙስና ዳይሬክቶሬት	1	1	2
8	አካዳሚክና ምርምር ም/ፕረዚዳንት ፅ/ቤት	1	1	2
9	ቢዝነስና ኢኮኖሚክስ ኮሌጅ		6	6
10	ኢንጂነሪንግ ኮሌጅ		9	9
11	ተፈጥሮና ቀመር ሳይንስ ኮሌጅ	2	9	11
12	ማህበራዊ ሳይንስ ኮሌጅ		8	8
13	ግብርና ኮሌጅ		5	5
14	ህክምናና ጤና ሳይንስ ኮሌጅ		5	5
15	ሬጂስትራር	5	22	27
16	ቤተመጻሕፍትና ዶኩመንቲሽን	87	100	187
17	ኢንፎርሜሽንና ኮሙኒኬሽን ማእከል	4	2	6
18	አስተዳደርና ልማት ም/ፕረዚዳንት ፅ/ቤት		2	2
19	ሰው ሃብት ልማት ማእከል	8	8	16
20	ግዥና ንብረት አስተዳደር ዳይሬክቶሬት	14	10	24
21	ፋይናንስ አስተዳደር ዳይሬክቶሬት	10	10	20
22	መሰረታዊ አገልግሎት ማእከል	166	25	191
23	የተማሪዎች ዲን ፅ/ቤት	3	2	5
24	የተማሪዎች መኝታ ቤትና መዝናኛ አገልግሎት	37	31	68
25	ተማሪዎች ዲን (ምግብ ቤት ሰራተኞች)	54	453	507
26	ተማሪዎች ዲን (ክሊኒክ ሰራተኞች)	9	7	16
27	ዩኒቨርሲቲ ኢንዱስትሪ ትስስር		1	1
28	ምርምርና ማህበረሰብ አገልግሎት		1	1
29	ጥራት ማረጋገጫ		2	2
ድምር		409	732	1142

ከላይ በተመለከተው ሰንጠረዥ እንደሚታየው ዩኒቨርሲቲው ሰኔ 2007 በስራ ላይ የነበሩት ቋሚ የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች 1142 ሲሆኑ ከነዚህ ውስጥ በጣም አብዛኛዎቹ (ማለትም 507 የሚሆኑት ወይም 44.4%) በምግብ ቤት አከባቢ በመስራት ላይ የሚገኙ ናቸው። ከዚህም በተጨማሪ ሁለት የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ለድህረ ምረቃ አዲስ አበባ ትምህርት ላይ የሚገኙ ስለሆነ ጠቅላላ ቋሚ የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ብዛት 1144 ነው። የጾታ ስብጥር በተመለከተ ደግሞ ካሉን ቋሚ የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ውስጥ አብዛኛዎቹ ማለትም 64% ሴት ሰራተኞች ናቸው።

ሰንጠረዥ 16፤ የኮንትራት ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች

ተ.ቁ.	አይነት	የኮንትራት ድጋፍ ሰጪ ሰራተኛ ብዛት		
		ወንድ	ሴት	ድምር
1	ግንባታ ፕሮጀክት ፅ/ቤት	14	2	16
2	ፕሮክተር	2	2	4
3	ጥበቃ	11		11
4	ጀነራተር ኦፕሬተር	1		1
5	ሾፊር	2		2
6	ግብርና ኮሌጅ	1		1
ድምር		31	4	35

የኮንትራት ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞችን ጨምሮ የኒቨርሲቲው በድምሩ እስከ ሰኔ 2007 ድረስ የነበሩት የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች (በትምህርት ላይ ያሉትን ጨምሮ) ቁጥር 1179 ነው። በጾታ ስብጥር ሲታይ ደግሞ ከጠቅላላው ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ውስጥ 62.4% ሴት ሰራተኞች ናቸው።

3. ለ2007 የተፈቀደልን ባጀትና አጠቃቀሙ

የኒቨርሲቲው ለ2007 የሚያስፈልገውን ባጀት በ2006 ላይ ካቀረበ በኋላ የጠየቀውን ያህል ባይሆንም ለ2007 የሚሆን የመደበኛና የካፒታል ባጀት ተመድቦለት በእቅድ ያስቀመጣቸውን ተግባራት ለማከናወን ችሏል። እስከ ሰኔ 30 የነበረው የአመቱ የባጀት አጠቃቀም እንደሚከተለው ተጠቃሎ ቀርቧል።

3.1. መደበኛ ባጀት

የ2007 የሥራ ዘመን በሚጀምርበት ወቅት በድምሩ ለመደበኛ ባጀት ተፈቅዶልን የነበረው ብር 195485710 የነበረ ቢሆንም የደምወዝ ጭማሪ ማስተካከያ በመደረጉ ምክንያት ለአመቱ ተስተካክሎ የተፈቀደልን የመደበኛ ባጀት ድምር ብር 228038160 ነው። ተስተካክሎ የተፈቀደልን መደበኛ ባጀት በፕሮግራም ባጀት አደላደል መሰረት ለአራት ፕሮግራሞች ማለትም ለፕሮግራም አንድ ወይም ለአስተዳደር ስራዎች (120884730)፤ ለፕሮግራም ሁለት ወይም አካላዊ ነክ ስራዎች (101857230)፤ ለፕሮግራም ሶስት ወይም ለጥናትና ምርምር (4116200)፤ እና ለፕሮግራም አራት ወይም ለማህበረሰብ አገልግሎት (1180000) በድምሩ ብር **228038160** ተመድቦልናል። ለ2006 ተፈቅዶልን ከነበረ መደበኛ ባጀት (ማለትም 117156060) ጋር ሲነፃፀር የ2007 መደበኛ ባጀት በ110882100 ብር ብልጫ ያለው ነው። ይህም ማለት የ2007 ባጀት በ2006 ከነበረው በ 94% ብልጫ ያለው ነው። ከታች በሚገኙት ሰንጠረዦች በዝርዝር እንደተመለከተው እስከ ሰኔ 30/2007 የነበረው የመደበኛ ባጀት አጠቃቀም ከተፈቀደልን አንፃር ሲወዳደር እና በመቶኛ ሲቀመጥ **97.18%** ነው። በሌላ አቀማመጥ ተስተካክሎ ከተፈቀደልን ባጀት ውስጥ ብር 221597226.52 ወጪ አድርገን ብር 6440933.48 ከወጪ ቀሪ ሆኗል። በርግጥ ከወጪ ቀሪ የሆነውም ቢሆን በቅድመ ክፍያ መልክ እንዲከፈል የተደረገ ነው። ስለዚህ የአመቱ የባጀት አጠቃቀም አጥጋቢ በሆነ መልኩ ተከናውኗል ማለት ይቻላል።

መደበኛ ባጀቱ የሚመደበው ለደምወዝ፤ ለእቃዎችና አገልግሎት ግዥዎች እና ለሌሎች ተመሳሳይ ወጪዎች ሲሆን ግዥዎችን በተመለከተ በግልፅ ጨረታዎች (ሰባት ግልፅ ጨረታዎች)፤ በውሱን ጨረታዎች፤ በፕሮፎርማ፤ በለቀማ እና በቀጥታ ግዥዎች በመጠቀም የተለያዩ ግዥዎች ተከናውነዋል። 5000 ያህል አዲስ ተማሪዎችን በ2007 ለመቀበል በያዘነው እቅድ መሰረት ለነዚህ ተማሪዎች የሚሆኑ የተለያዩ ማቴርያሎች ማለትም አልጋ፤ ወንበር፤ ፍራሽ፤ ሎከር፤ ወዘተ እንዲሁም አዲስ ለተቀጠሩና ለነባር ሰራተኞች የሚሆኑ ለቢሮ አገልግሎት የሚውሉ ወንበሮች፤ ጠረጴዛዎች፤ እና ሌሎች ማቴርያሎች፤ በተጨማሪም ለማስተማር እና ቢሮ አገልግሎት የሚውሉ

ቁሳቁሶች (ወረቀት፤ ፤ ማርከር፤ መፃሕፍት ወዘተ)፤ እና ለተማሪዎች ምግብ ቤት አገልግሎት የሚውሉ የምግብ ግብአቶች እና መሳርያዎች ግዥዎች ተከናውነዋል።

ከተደረጉት በርካታ ግዥዎች ሁለት ነገሮች እንደአብነት መጥቀስ ይቻላል፤ የመፃሕፍትና የትራክተር ግዥ። መፃሕፍትን በተመለከተ ዘንድ በጨረታ እና በለቀማ በርካታ ያሉ መፃሕፍትን ለመግዛት በመቻላችን በመፃሕፍት እጥረት በኩል የነበረው ችግር እንዲቃለል ተደርጓል። በጨረታ የአስር ሚሊዮን ያህል በለቀማ ደግሞ የ2.9 ሚሊዮን በድምሩ የአስራ ሶስት ሚሊዮን መፃሕፍት ገዝተናል። ሌላው በጥሩ ሊወሳ የሚችለው የትራክተር ግዥ ነው። የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴርንና (ምክንያቱም ተሽከርካሪ በራሳችን መግዛት ስለማይፈቀድልን) የግዥና ንብረት አገልግሎት ኤጀንሲን በማስፈቀድ በፕሮፎርማ መልክ ትራክተር እስከህ ሙሉ ደጋፊ መሳርያዎቹ (ማረሻ፤ ተሳቢ፤ የውሃ ቦቴ) በ1.7 ሚሊዮን ለመግዛት ችለናል። ሎሌችም በርካታ ግዥዎች ተከናውነዋል። ለዝርዝር እይታ ይረዳ ዘንድ በየባጀት አርእስቱ ያለው የመደበኛ ባጀት አጠቃቀም በየባጀት አርእስቱ በAppendix 3 እንዲቀመጥ ተደርጓል።

ጠቅላላ ባለ መልኩ ሲታይ ደግሞ በአመቱ የነበረው የባጀት አጠቃቀም በሚከተሉት ሁለት ሰንጠረዦች የቀረበ ሲሆን የመደበኛ እና የካፒታል ባጀት ባጠቃለለ መልኩ የነበረን የባጀት አጠቃቀም **95.78%** (አጥጋቢ) መሆኑን ያመለክታል።

ሰንጠረዥ 17፤ የመደበኛና ካፒታል ባጀት አጠቃቀም ማጠቃለያ (በባጀት አርእስት)

የባጀት አይነት	የባጀት መደብ	ተስተካክሎ የተፈቀደ	እስከ ሰኔ 30 ወጪ የተደረገ	አጠቃቀም በመቶኛ
መደበኛ ባጀት	6100	86722680.00	85364130.21	98.43
	6200	103140260.00	99356813.66	96.33
	6300	36503190.00	35223390.68	96.49
	6400	1672030.00	1652891.97	98.86
	ንኡስ ድምር	228038160.00	221597226.52	97.18
ካፒታል ባጀት	6100	17100000.00	17098429.74	99.99
	6200	5211700.00	4628217.16	88.80
	6300	311844220.00	295125709.12	94.64
	6400	0.00	0.00	
	ንኡስ ድምር	334155920.00	316852356.02	94.82
ድምር		562194080.00	538449582.54	95.78

ሰንጠረዥ 18፤ የመደበኛና ካፒታል ባጀት አጠቃቀም ማጠቃለያ (በፕሮግራም)

የባጀት አይነት	ፕሮግራም	ተስተካክሎ የተፈቀደ	እስከ ሰኔ 30 የተጠቀምንበት	አጠቃቀም በመቶኛ
መደበኛ ባጀት	ፕሮግራም አንድ (392-01-01-00): አስተዳደር	120884730	117546337.7	97.24
	ፕሮግራም ሁለት (392-02-01-00): አካዳሚ	101857230	99450319.08	97.64
	ፕሮግራም ሶስት (392-03-01-00): ምርምር	4116200	3624142.37	88.05
	ፕሮግራም አራት (392-04-01-00): ማህበረሰብ አገልግሎት	1180000	976427.37	82.75
	ንኡስ ድምር	228038160	221597226.5	97.18
ካፒታል ባጀት	ፕሮግራም አንድ (392-01-01-010-001)	202683340.00	190600309.33	94.04
	ፕሮግራም ሁለት (392-01-01-	54593250.00	54293963.03	99.45

010-002)			
ፕሮግራም ሶስት (392-01-01-010-003)	21812980.00	20494575.62	93.96
ፕሮግራም አራት (392-01-01-010-004)	40387410.00	37267834.28	92.28
ፕሮግራም አምስት (392-01-01-010-005)	2153300.00	2023233.78	93.96
ፕሮግራም ስድስት (392-01-01-010-006)	12525640.00	12172439.98	97.18
ንኡስ ድምር	334155920.00	316852356.02	94.82
ድምር	562194080.00	538449582.54	95.78

3.2. ካፒታል ባጀት

በካፒታል ባጀት ለሚከናወኑ ተግባራት የተፈቀደልን ገንዘብ ልክ እንደ መደበኛው ሁሉ በፕሮግራም ባጀት መልክ ለስድስት ፕሮግራሞች የተመደበ ነው። በዚህም መሰረት ለፕሮግራሙ ተስተካክሎ የተመደበልን ባጀት የሚከተለውን ይመስላል፤ ለፕሮግራም አንድ 202683340.00፤ ለፕሮግራም ሁለት 54593250.00፤ ለፕሮግራም ሶስት 21812980.00፤ ለፕሮግራም አራት 40387410.00፤ ለፕሮግራም አምስት 2153300.00 እና ለፕሮግራም ስድስት 12525640.00 ሆኖ በአጠቃላይ የተፈቀደልን የካፒታል ባጀት **334155920.00** ነው።

በ2006 መጀመርያ ላይ ተፈቅዶልን ከነበረው የብር 283943120 ባጀት ጋር ሲነፃፀር የ2007 ካፒታል ባጀት የ50212800 ወይም የ17.7% ብልጫ ያለው ቢሆንም በ2006 መጨረሻ ላይ ተጨማሪ የካፒታል ባጀት ተፈቅዶልን ስለነበረ እና በአመቱ ተስተካክሎ የተፈቀደልን የካፒታል ባጀት ብር 384300333.07 ስለነበር ተስተካክሎ ከተፈቀደው የ2006 ካፒታል ባጀት ጋር ሲነፃፀር የ2007 ካፒታል ባጀት በ **50144413.07 ብር የቀነሰ** ነው።

የአመቱ የካፒታል ባጀት አጠቃቀሞችን በተመለከተ ደግሞ ከላይ ባሉት ሰንጠረዦች እና ከታች ባለው ሰንጠረዥ እንደተመለከተው **94.82%** መሆኑን ያሳያል። በሌላ አገላለፅ ከተመደበልን የካፒታል ባጀት ውስጥ 316.85 ሚሊዮን በወጪ መልክ የተጠቀምንበት ሲሆን 17.3 ሚሊዮን ደግሞ ከወጪ ቀሪ የሆነው ነው። በወጪነት ያልተከፈለው መጠንም ግን ለግንባታ ስራዎች በቅድመ ክፍያ እንዲከፈል የተደረገ ነው። ከአመቱ የካፒታል ባጀት አጠቃቀም (በየባጀት ርዕሰ ያለው ዝርዝር አጠቃቀም በሚቀጥለው ሰንጠረዥ ማየት ይቻላል) መረዳት እንደሚቻለው በድምሩ አጥጋቢ እንደሆነ ሊቀመጥ ይችላል። ሆኖም አጠቃላይ አጠቃቀሙ አጥጋቢ ቢሆንም ያጋጠሙ ተግዳሮቶች ግን ቀላል አልነበሩም። ካጋጠሙት ተግዳሮቶች ዋና ዋናዎቹ እንደሚከተለው ቀርበዋል፤

1. በሁለተኛው ግቢ ግንባታ በወቅቱ አለመጀመሩ፤ በ2007 በእቅድ ተይዘው ከነበሩት የግንባታ ስራዎች አንዱ በሁለተኛው ግቢ ግንባታዎችን (33 ብሎኮችን) ማከናወን የሚል ቢሆንም ስራው በወቅቱ ሊጀመር አልቻለም፤ በአመቱ መጨረሻ የግንባታ ስራዎች የተጀመሩ ቢሆንም። የዘገየበት ምክንያትም በአንድ በኩል ከካሳ ክፍያ ጋር ተያይዞ ያልተጣሩ ጉዳዮች ስለነበሩ ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ የአማካሪ ድርጅት በጨረታ መለየት ስለነበረበት እና ጨረታው ወጥቶ የመምረጡ ስራ እና የዲዛይን አዳፕቲቭን ስራ የራሱ ጊዜ ስለወሰደ ነው።
2. ለመምህራን መኖርያ ይሆናሉ ተብለው የተገዙት ያላለቁ የኮንደሚንየም ቤቶች ስራ በወቅቱ አለመጀመሩ፤ በ2007 የተያዘው ሌላው የግንባታ እቅድ ለመምህራን መኖርያ ይሆናሉ ተብለው የተገዙት ያልተጠናቀቁ የኮንደሚንየም ቤቶች (በ2006 የተገዙት) የርክክብ ስራ በማከናወን እና የተሻሻሉ የፊኒሺንግ ማቴሪያሎችን ለመጠቀም በሚያስችል መልኩ ማስተካከያ በማድረግ ግንባታ ማከናወን ነበር። በዚህም መሰረት ርክክቡ ተጠናቆ የሚሻሻሉ ማቴሪያሎች መረጣ ተደርጎ፤ የጨረታ ዶኩመንት ተዘጋጅቶ፤ ጨረታ ወጥቶ

አሸናፊዎች ተለይተው በአመቱ መጨረሻ አካባቢ ስራው የተጀመረ ቢሆንም የተጠቀሱት ስራዎች የራሳቸው ጊዜ ስለወሰዱ በተፈለገው ጊዜ ስራው ሊጀመር አልቻለም።

3. የፍላጎት ማጣርያ (Waster Water Treatment) ስራ ከሚገባው በላይ መጓተቱ፤ የዚህ ስራ መጓተት ዋናው ምክንያት ከካሳ ክፍያ ጋር ተያይዞ በተነሱት ንትርኮች በቦታው የነበሩ ነዋሪዎች በታሰበው ጊዜ ሊነሱ አለመቻላቸው ነው። ጉዳዩ የዞኑና የወረዳውም አስተዳደር ድጋፍ ታክሎበት ከብዙ ጥረትና ክትትል በኋላ የተፈታ (እና ቆሞ የነበረው የግንባታ ስራ እንዲቀጥል የተደረገ) ቢሆንም ያስከተለው የስራ መጓተት ግን ከፍተኛ ነበር።
4. የዳታ ሰንተር ስራ በታቀደለት ጊዜ አለመጠናቀቅ፤ በዩኒቨርሲቲው የኢንፎርሜሽን እና ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ አጠቃቀም ላይ የላቀ ጠቀሜታ ይኖረዋል ተብሎ የታመነበት የዳታ ሰንተር እና ተያያዥ የኔትወርክ ተከላ በ2006 ጨረታ ወጥቶ አሸናፊው Huawei የተባለው ድርጅት እየሰራው ሲሆን በታሰበለት ጊዜ ሊጠናቀቅ አልቻለም። ባጠቃላይ ስራው በጥሩ ሁኔታ እየተከናወነ ቢሆንም በአሸናፊው ድርጅት በኩል እና በዩኒቨርሲቲው በኩል በወቅቱ መቅረብ የነበረባቸው ማቴርያሎች ባለመቅረባቸው ምክንያት መዘግየት ታይቶበታል።

ሰንጠረዥ 19. ለ2007 የተፈቀደ ካፒታል ባጀት እና እስከ ሰኔ 30 ድረስ የነበረው አጠቃቀም

የሂሳብ መደብ	መግለጫ	ጠቅላላ የተፈቀደ	ጠቅላላ ወጪ የተደረገ	ከወጪ ቀሪ	አጠቃቀም በመቶኛ
6115	ለውጭ የኮንትራት ሰራተኞች ምንዳ	17100000.00	17098429.74	1570.26	99.99
6231	ለውሎ አበል	15000.00	14838.40	161.60	98.92
6232	ለትራንስፖርት ክፍያ	730000.00	366955.52	363044.48	50.27
6233	ለመስተንግዶ	295400.00	83722.15	211677.85	28.34
6251	በውል ለሚፈጸሙ የሙያ አገልግሎቶች	4171300.00	4162701.09	8598.91	99.79
6313	ለፕላንት ለማሸነፍና ለመሳርያ መግዣ	42520700.00	42520700.00	0.00	100.00
6314	ለህንፃ ለቁሳቁስ እና ተገጣጣሚዎች መግዣ	12710100.00	12710100.00	0.00	100.00
6321	ለቅድመ ግንባታ ስራዎች	856700.00	844436.49	12263.51	98.57
6322	ለመኖርያ ህንጻዎች ግንባታ	67665550.00	67368763.06	296786.94	99.56
6323	ለመኖርያ ያልሆኑ ህንጻዎች ግንባታ	79396690.00	74544511.42	4852178.58	93.89
6324	ለመሰረተ ልማት ግንባታ	108694480.00	97137198.15	11557281.85	89.37
ጠቅላላ ድምር		334155920	316852356	17303563.98	94.82

3.3. የግንባታ ስራዎች አፈፃፀም

በአመቱ እቅድ በዝርዝር እንደተመለከተው የኒቨርሲቲው በ2007 በርካታ የግንባታ ስራዎችን ለማከናወን አስቀምጦ ነበር። በእቅዱ መሰረት በአንድ በኩል በ2006 ተጀምረው የነበሩት የግንባታ ስራዎች የሚጠናቀቁበት ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ በ2007 አዳዲስ የሚጀመሩ በርካታ ስራዎች እንደሚኖሩ ያመለክታል። ቀደም ብለው ተጀምረው የነበሩ የሶስተኛ ዙር የግንባታ ስራዎች (በAppendix 4 የተመለከቱት ሆነው ከተራ ቁጥር 1 እስከ 17 ያሉት 25 ዋና ብሎኮች፣ 6 የልብስ ማጠብያ ብሎኮች እና ሶስት የስፖርት መጫወቻ ሜዳዎች በ2005 የተጀመሩ ሲሆን ከተራ ቁጥር 18 እስከ 21 ያሉት ሰባት ብሎኮች ደግሞ በ2006 መጨረሻ ላይ የተጀመሩ ናቸው) እንዲሁም የሁለተኛ ዙር የመሰረተ ልማት ስራዎች (ሰንጠረዥ 20) እና የፍላጎት ማጣርያ ፕላንት (ሰንጠረዥ 21) ናቸው።

በ2007 አዲስ ይሰራሉ ተብለው የተያዙት ዋና ዋና የግንባታ ስራዎች ደግሞ የሚከተሉት ናቸው፤

- በዋናው ግቢ 23 የህንፃ ብሎኮች መስራት (ሰንጠረዥ 22 ላይ የተመለከቱት)
- በሁለተኛው ግቢ 33 የህንፃ ብሎኮችን መጀመር

- የዋናው ግቢ አጥር ስራዎች ማከናወን
- ለመምህራን መኖርያ ተብለው ከክልሉ የቤቶች ልማት ኤጀንሲ የተገዙት ያላለቁ የኮንዶሚኒየም ቤቶች ርክክብ በመፈፀም የግንባታ ስራዎችን ማከናወን
- አራት ጥልቅ የውሃ ጉድጓዶች ቁፈራ ማከናወን
- የማይጅመንት ህንፃ ዲዛይን በማጠናቀቅ የግንባታ ስራ መጀመር እንዲሁም ከትግራይ ልማት ማህበር ጋር በመተባበር የሚሰራው ሞዴል ትምህርት ቤት እና በከተማው ሆስፒታል ውስጥ አንድ ብሎክ መገንባት ይገኙበታል።

ዩኒቨርሲቲው በአምስት አመታት ውስጥ አስራ አምስት ሺ ተማሪዎችን ሊያስተናግድ ይችላል በሚል እሳቤ ነው የግንባታ ስራዎች እና ሌሎች አጠቃላይ ክንውኖች በመፈፀም ላይ የሚገኙት። የግንባታ ስራዎች ሲባል በሁለት ተከፍለው (ማለትም የህንፃ ግንባታ እና የመሰረተ ልማት ስራዎች) ነው በመከናወን ላይ ያሉት። የህንፃ ግንባታው በአምስት ዙሮች የሚካሄድ ሆኖ በድምሩ ከ190 በላይ ብሎኮች ይኖሩታል። የመሰረተ ልማት ስራዎች ደግሞ የውሃ፤ የመንገድ፤ የፍሳሽና፤ የኤሌክትሪክ ስራዎችን የሚያጠቃልል ነው። በዚህም መሰረት የግንባታው ስራ በጥሩ ሁኔታ እየተከናወነ በመሆኑ ዩኒቨርሲቲው በ2007 የትምህርት አመት 10690 መደበኛ ተማሪዎችን ለማስተናገድ አስችለውታል።

ቀደም ብለው ተጀምረው የነበሩት የግንባታ ስራዎች አፈፃፀም በAppendix 4 (የሶስተኛ ዙር ግንባታዎች) እንዲሁም በሰንጠረዦች 20 እና 21 ተመልክተዋል። በዚህም መሰረት የሶስተኛ ዙር ግንባታ በ21 ኮንትራክቶች አመካኝነት የተሰሩት 32 ዋና ዋና ብሎኮች፤ ስድስት የልብስ ማጠብያዎች (በድምሩ 38 ብሎኮች)፤ እና ሶስት የስፖርት መጫወቻ ሜዳዎች (የቴኒስ፤ የእግር ኳስ፤ እንዲሁም የቮሊናእጅ ኳስ) ግንባታ 99.74 ተጠናቀው ጥቅም ላይ ውለዋል። በገንዘብ ሲገለፅ የሶስተኛው ዙር ግንባታ የኮንትራት ዋጋ (ቫትን ሳይጨምር) 201.3 ሚሊዮን (ከቫት ጋር ደግሞ 231.5 ሚሊዮን) ሆኖ የተሰራው ስራ ደግሞ 200.8 ሚሊዮን (ቫትን ሳይጨምር) ነው። በ2007 ለተቀበልናቸው ከ4500 በላይ ተማሪዎች ከፍተኛ ጠቀሜታ ነበራቸው። በተለይም የሶስተኛ ዙር ሁለተኛው ክፋይ የሆኑትና በጣም ተፈላጊ የነበሩት ተጨማሪ የምግብ አዳራሽ እና አንድ የእንጀራ መጋገርያ ለተማሪዎች ቅበላ በጊዜው መድረሳቸው በጣም አስፈላጊ ነበር።

የሁለተኛ ዙር የመሰረተ ልማት ስራዎች አፈፃፀም 62% (ሰንጠረዥ 20 ይመልከቱ) የደረሰ ሲሆን 161.8 ሚሊዮን ብር ያህል የኮንትራት ዋጋ ያለው የፍሳሽ ማጣርያ ፕላንት አፈፃፀም (30.34%) ግን ከታቀደው በታች ነው። ዋናው ምክንያቱም ለፍሳሽ ማጣርያው ተብሎ በተጨማሪ 20 ሄክታር ያህል እንዲሰጠን ለአከባቢው አስተዳደር ባቀረብነው ጥያቄ መሰረት የተሰጠን ቦታ ከአከባቢው ነዋሪዎች የተወሰደ በመሆኑ ከካሳ ክፍያ ጋር ተያይዞ እስከ ፍርድ ቤት ድረስ የደረሱ ክርክሮች በመኖራቸው ምክንያት መነሳት የሚገባቸው ነዋሪዎች በጊዜው መነሳት ባለመቻላቸው ነው። በዚህም ምክንያት የግንባታ ስራው እስከ መቆም ድረስ የነበረ ሲሆን ችግሩ ከብዙ ጊዜ በኋላ የዞኑና የወረዳው አስተዳደር ድጋፍ ተጨምሮበት የተፈታ (ማለትም ህጋዊ ያልሆኑ ግንባታዎች በማፍረስ) ቢሆንም የግንባታውን ስራ ከማጓተት ግን ሊያድነው አልቻለም። ግንባታውን አጓቶትና አቁሞት የነበረው ችግር ከተፈታ በኋላ ሰራው በጥሩ ሁኔታ እየቀጠለ ሲሆን 18% ላይ ቆሞ የነበረው አፈፃፀም በአመቱ መጨረሻ ላይ 30.34% ደርሷል።

በ2007 ይሰራሉ ተብለው የታቀዱት አዲስ የግንባታ ስራዎችን በተመለከተ ያለው አፈፃፀም የሚከተለውን ይመስላል፤

1. በዋናው ግቢ ይሰራሉ ተብለው የታቀዱት የአራተኛ ዙር 23 ብሎኮች (20ዎቹ ዋና ብሎኮች ሲሆኑ 3 ደግሞ የልብስ ማጠብያዎች ናቸው) የተጀመሩ ሲሆን አፈፃፀማቸውም በሰንጠረዥ 22 እንደተመለከተው **85.77%** ደርሷል። በገንዘብ ሲገለፅ ደግሞ የነዚህ ብሎኮች የኮንትራት መጠን ቫትን ሳይጨምር 107.2 ሚሊዮን (ወይም ቫትን ጨምሮ 123.3 ሚሊዮን) ሲሆን የተሰራው ስራ ደግሞ 92 ሚሊዮን (ቫትን ሳይጨምር) ነው። በነዚህ ብሎኮች ስራ ላይ የሚገኙ 14 ኮንትራክተሮች ናቸው። እነዚህ ብሎኮች ለ2008 የተማሪዎች ቅበላ እንደሚደርሱ ከወዲሁ መገመት አያዳግትም።

2. በሁለተኛው ግቢ ለመስራት የታቀደው 33 ብሎኮች የያዘው የግንባታ ስራ በአመቱ መጨረሻ (ማለትም ሰኔ 2007) የተጀመረ ቢሆንም ግንባታው በታሰበለት ጊዜ ሊጀመር አልቻለም። የመዘግየቱ ሁለት ዋና ምክንያቶች ደግሞ፤ አንደኛ የኒቨርሲቲው 60 ሄክታር የያዘ ሁለተኛ ግቢ መጀመርያ ላይ የተመደበለት ቢሆንም በቦታው መገንባት ያለባቸው ግንባታዎች ዲዛይን አልተሰራለትም ነበር። ምንም እንኳን የኒቨርሲቲው ከ60 ሄክታር በተጨማሪ ከከተማው አስተዳደር ጋር በመመካከር ተጨማሪ 55 ሄክታር የተሰጠው ቢሆንም የግንባታ ስራ እንዲጀመር የተፈለገው ግን መጀመርያ በተሰጠው ቦታ ላይ ነው። ሆኖም በዚህ ቦታ የማስተር ፕላንም ይሁን የዲዛይን ስራ ሳይሰራለት የቆየ ከመሆኑ አንጻር ይህን ስራ የሚሰራ እና የግንባታውን ስራ የሚያማክር ድርጅት መምረጥ ያስፈልጋል ነበር። አማካሪው ድርጅት በጨረታ እንዲመረጥ የተደረገ ቢሆንም የጨረታ ዶኩመንት ለማዘጋጀት እና ጨረታውን ለማከናወን የራሱን ጊዜ ወስዷል። ከዚህም ጋር ተያይዞ በጨረታው ከተወዳደሩት ውስጥ አንዱ ክስ ለግዥና ንብረት አስተዳደር ኤጀንሲ በማቅረብ ምክንያት ሂደቱ ለተወሰነ ጊዜም ቢሆን እንዲቆም ተደርጎ ነበር። ጉዳዩ ታይቶ ክሱ ውድቅ የተደረገ ቢሆንም ስራውን በጊዜው ላለመጀመር የራሱን አስተዋፅኦ ማድረግ ግን አልቀረም። አሸናፊው ድርጅት ከተለየ በኋላ ደግሞ የማስተር ፕላን እና የዲዛይን አዳፕቲቭን ስራ መሰራት ስለነበረበት እሱም የራሱን ጊዜ ያስፈልገው ነበር። ሁለተኛው ምክንያት ደግሞ ከካሳ ግመታና ክፍያ የተያያዘ ነው። መጀመርያ ላይ ለየኒቨርሲቲ ግንባታ ተብሎ በተመደበው 60 ሄክታር ላይ መከፈል የነበረበት ካሳ ክፍያ ከዋናው ግቢ ጋር አንድ ላይ የተሰራ ቢሆንም የተለያዩ ቅሬታዎችና ክሶች ይቀርቡ ስለነበር ያለቀለት ጉዳይ አልነበረም። ግንባታ ከመጀመሩ በፊት የኒቨርሲቲው የተሰጠውን ክልል ማጠር ስለፈለገ የማጠር ስራውን የሚያደናቅፉ የካሳ ጥያቄዎች በስፋት መነሳታቸው አልቀረም። ከጥያቄዎቹ አንዳንዶቹ የተገመተልን ችግር አለበት የሚል ሲሆን ሌሎቹ ደግሞ ጭራሽ አልተገመተልንም (ስለዚህ ተገምቶ ካሳ ይሰጠን፣ ተለዋጭ ቦታም ሊሰጠን ይገባል) የሚሉ ናቸው። የኒቨርሲቲውም የአከባቢው አስተዳደርም በከፍተኛ ደረጃ የተሳተፈበት የክትትል ስራዎች በማከናወን የግንባታውን መጀመር ሊያደናቅፉ ይችሉ የነበሩት ችግሮች ሊፈቱ ችለዋል። ለምሳሌ ጭራሽ ካሳ አልተገመተልንም የሚለው ጥያቄ ታይቶ ለ16 ነዋሪዎች (ባለይዘታዎች) ካሳ ተገምቶላቸው በየኒቨርሲቲው አመካኝነት ክፍያ እየተፈፀመላቸው ነው (በርግጥ አንዳንዶቹ የተገመተልን ትክክል ስላልሆነ አንወስድም ያሉም አሉ)። ሁለቱም ከላይ የተነሱት ዋና ዋና ምክንያቶች በዋናነት ተፈተው የግንባታ ስራው በአመቱ መጨረሻ ላይ ስለተጀመረ ለ2008 ሁለተኛ ሰሚስተር ይደርሳል ተብሎ ይጠበቃል።
3. የዋናው ግቢ አጥር በተመለከተ ደግሞ የዲዛይን ስራ አልቆ የኮንትራክተር መረጣ ተካሂዶ የግንባታው ስራ ተጀምሮ በጥሩ ሁኔታ እየተከናወነ ይገኛል። በሚቀጥሉት ጥቂት ወራት እንደሚጠናቀቅም ይጠበቃል። ለ2008 የተማሪ ቅበላ እንደሚደርስም ይታሰባል። ግቢው እስካሁን አጥር ስላልነበረው አጥሩ ሲጠናቀቅ የደህንነት እና የስርቆት ችግሮችን በእጅጉ ያቃልላል የሚል እምነት አለ።
4. ለመምህራን መኖርያ ይሆናሉ ተብለው የተገዙት ያላለቁ የኮንዶሚኒየም ቤቶች በተመለከተ ደግሞ የርክክቡ ስራ ተከናውኖ፣ የማቴርያል መረጣ ተደርጎ፣ ኮንትራክተሮች በግልፅ ጨረታ እንዲለዩ ተደርጎ በተሻለ ጥራት ለማጠናቀቅ የግንታ ስራው ተጀምሯል። ለክትትል ይመች ዘንድም ከግንባታ ፅ/ቤት በተጨማሪ የኒቨርሲቲው ካሉት አስተማሪዎች ውስጥ 5 መምህራን (ሶስት ከሲቪል ምህንድስና፣ አንድ ከኤሌክትሪካል ምህንድስና፣ አንድ ከሜካኒካል ምህንድስና) በመመደብ በክትትል ስራው የሚሳተፉ ይሆናል።
5. አራት ጥልቅ የውሃ ጉድጓዶች ግንባታ ማከናወን በአመቱ ከተያዙት የግንባታ እቅዶች ውስጥ ይገኝበታል። ለየኒቨርሲቲው (ለዋናው ግቢ) የሚሆን ውሃ እየቀረበ ያለው የኒቨርሲቲው ቀደም ብሎ ካስቆፈራቸው ሁለት ጉድጓዶች ነው። ወደ መስመር የገባ ባይሆንም ቀደም ብሎ የተቆፈረ ሌላ ሶስተኛ ጉድጓድ አለ። የማመንጨት ሃይሉ ግን አነስተኛ (3 ሊትር በሰከንድ) ነው። ጥቅም ላይ ከዋለት ሁለቱ ውስጥ አንደኛው 4 ሊትር ሁለተኛውና በጣም የተሻለው 10 ሊትር በሰከንድ የማመንጨት አቅም ያላቸው ሲሆን የመጀመርያው በ2004 ብቻውን ስንጠቀምበት የነበረ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ወደ መስመር የገባው ከ2005 ጀምሮ ነው። በ2004 ጥቅም መስጠት የጀመረው ጉድጓድ ከ2005 ጀምሮ የማመንጨት አቅሙ በጣም እየደከመ የመጣ ሲሆን በ2005 ጥቅም ላይ የዋለው ደግሞ ከ2006 መጨረሻ ጀምሮ አቅሙ እየደከመ መጥቷል። በዚህም መሰረት በ2007 የውሃ

አቅርቦች የዩኒቨርሲቲው ከፍተኛ ችግር ሊሆን እንደሚችል አስቀድሞ ግምት ተወስዶበት ስለነበር ከ2006 ክረምት ጀምሮ አራት ተጨማሪ የውሃ ጉድጓድ መቆፈር እንዳለብን እቅድ ተይዞ ለተግባራዊነቱ እንቅስቃሴ ተደርጓል። ከዩኒቨርሲቲው ውጭ እና በዩኒቨርሲቲው ውስጥ ካሉት ባለሙያዎች የተሳተፉበት ጥናት በማካሄድ ውጤት ያመጣሉ ተብለው የተገመቱት አራት ቦታዎች ተመርጠው የቁፋሮ ስራ እንዲጀመር ተደርጓል። ቁፋሮውን ያከናወነው ደግሞ የክልሉ የውሃ ኢንተርፕራይዝ ነው። ከሁሉም የተሻለ ውጤት ይገኝበታል ተብሎ የታሰበው እና ከሌሎቹ ቦታዎች ለዩኒቨርሲቲው ቅርብ ባለው ቦታ (ልዩ ስሙ መገብ በተባለ ቦታ) የሚገኘው የመጀመርያ ቁፋሮ የተደረገ ሲሆን ውጤቱ ግን ከተጠበቀው የወረደ ነው የነበረው። ከዚህ ጉድጓድ የተገኘው ውሃ አነስተኛ (ማለትም 3.5 ሊትር በሰከንድ) ከመሆኑ በተጨማሪ ውሃው የተገኘው በ18 ሜትር አከባቢ ስለሆነ አስተማማኝነቱ ዝቅተኛ ነው። ወደ ውስጥ በተቆፈረ ቁጥር ተስፋው እየቀነሰ ስለመጣ ሊቆፈር ከታሰበው ርቀት ሳይደርስ እንዲቆም ተደርጓል። ሁለተኛው ቁፋሮ የተደረገው ማይ ዓዕዳ በሚባል አከባቢ (ከዩኒቨርሲቲው ወደ 5 ኪሎሜትር አከባቢ የሚርቅ) ሲሆን የተገኘው ውሃ በጣም ዝቅተኛ (1.5 ሊትር በሰከንድ) ነው። ሶስተኛ ሊቆፈር የታሰበው ከሁለተኛው ቦታ በቅርብ የሚገኝ ስለሆነ የተሻለ አይገኝበትም የሚል እሳቤ ስለተወሰደ ቁፋሮው እንዳይካሄድ ተደርጓል። በአራተኝነት ሊቆፈር የታሰበው ግን በአንድ በኩል ለሞናው ግቢ ሳይሆን ለሁለተኛው ግቢ ስለነበርና ቦታው ደግሞ ቀደም ብሎ ለኢንቨስተር የተሰጠ መሆኑ ቆይቶ ስለታወቀ ቁፋሮው ሳይከናወን ቀርቷል። በዚህም መሰረት የተከናወነው የአዳዲስ ጥልቅ ጉድጓዶች ቁፋሮ በታሰበው መልኩ ውጤታማ ሆኖ ስላልተገኘ እንደጊዜያዊ መፍትሄ ያሉትን የውሃ ጉድጓዶች በተወሰነ መልኩ መጠቀም (በሳምንት ሁለት ቀናት) እና በዩኒቨርሲቲው ግቢ የውሃ ገንዳዎችን (ሮቶዎችን) በማስቀመጥ በየቀኑ በውሃ ቦቲዎች እንዲሞሉ በማድረግ የውሃ ችግሩን በጊዜያዊነት ለማስተዳደር (manage ማድረግ) ተችሏል። እንደዘላቂ መፍትሄ ደግሞ ሌሎች ተጨማሪ ጥልቅ የውሃ ጉድጓዶች እንዲቆፈሩ ሆኖ ጨረታ ሲወጣ ግን ምርትን (per product) መሰረት ያደረገ ሆኖ 10 ወይም ከዛ በላይ የማመንጨት አቅም ያላቸው እንዲቆፈሩ በሚል መልኩ የጨረታ ደኩመንት ተዘጋጅቶ ስራው በ2007 ክረምት ላይ እንደሚጀመር ይጠበቃል።

6. የማኔጅመንት ህንፃ ግንባታ በተመለከተ የተወሰኑ የዝግጅት ሰራዎች የተሰሩ ቢሆንም በስራ መደራረብ ምክንያት በታሰበው መሰረት ሊሰሩ ስላልቻሉ በ2008 የሚከናወን የሆኗል።
7. በከተማው ሆስፒታል ለመስራት የታሰበው አንድ ብሎክ በተመለከተ ከሆስፒታሉ አስተዳደር ጋር ምክክር ተደርጎበት ቀደም ብሎ ተዘጋጅቶ የነበረው ዲዛይን መስተካከል ስለሚያስፈልገው የዲዛይን ማስተካከል ስራ እየተሰራ ይገኛል። ስለሆነም የግንባታው ስራው ሊጀመር አልቻለም።
8. ከትግራይ ልማት ማህበር ጋር በመተባበር በከተማው ሞዴል ሁለተኛ ደረጃ (የኮሙኒቲ) ትምህርት ቤት ለማስራት የተያዘው እቅድም የቦታው ሳይት ፕላን በከተማው አስተዳደር በኩል አልቆ ለዩኒቨርሲቲው ስላልደረሰው በተወሰነ መልኩም ቢሆን (ማለትም የአጥር ስራ) ለመስራት ታስቦ የነበረው ሊሰራ አልቻለም።

ሰንጠረዥ 20. የሁለተኛ ዙር መሰረተ ልማት ስራዎች አፈፃፀም (እስከ ሰኔ 2007)

No	Name of Contractor	Typology	Contract Amount	Amount with VAT	Executed %	Executed Amount
1	United Construction P.L.C	Infrastructure (phase II)	45,519,373.15	52,347,279.12	62.00	28,222,011.35

ሰንጠረዥ 21. የፍሳሽ ማጣርያ (ትሪትመንት) ፕላንት አፈፃፀም (ሰኔ 2007)

No	Name of Contractor	Typology	Contract Amount	Executed Amount	Executed %
1	United Construction P.L.C	treatment plant	161,837,506.09	49,094,277.96	30.34%

ሰንጠረዥ 22. የአራተኛ ዙር ግንባታ ስራዎች አፈፃፀም (ሰኔ 2007)

	Name of Contractor	Typology	Contract Amount	Vat	Contract Amount with Vat	Executed %	Executed Amount
1	Akberet G/tsadik G.C	GS-T1-307	2,465,211.10	369,781.67	2,834,992.77	100.00	2,465,211.10
		AL-T1-153	1,881,425.13	282,213.77	2,163,638.90	100.00	1,881,425.13
2	Amanuel Gedlu B.C	DN-T1-13	4,419,931.37	662,989.71	5,082,921.08	100.00	4,419,931.37
3	Brothers Engineering B.C	SE-M1-132	7,068,501.25	1,060,275.19	8,128,776.44	88.30	6,241,486.60
		LN-T1-*	456,417.93	68,462.69	524,880.62	33.41	152,489.23
4	Conic Engineering p.l.c	DO-T1-CYT-253	9,671,580.98	1,450,737.15	11,122,318.13	53.45	5,169,460.03
		DO-T1-CYT-256	9,671,580.98	1,450,737.15	11,122,318.13	76.42	7,391,022.18
5	Fantaye Gidey B.C	WS-T1-134	2,465,211.10	369,781.67	2,834,992.77	91.97	2,267,254.65
		WS-T1-137	2,465,211.10	369,781.67	2,834,992.77	91.97	2,267,254.65
		SL-T1-116	1,416,574.37	212,486.16	1,629,060.53	91.90	1,301,831.85
6	Gizen G.C	SE-M1-131	7,068,501.25	1,060,275.19	8,128,776.44	100.00	7,068,501.25

		LN-T1-*	456,417.93	68,462.69	524,880.62	33.41	152,489.23
7	kalka Construction B.C	DO-T1/Tv-261	6,347,818.08	952,172.71	7,299,990.79	94.47	5,996,783.74
8	Kibrom Desta B.C	DO-T1-CYT-254	9,671,580.98	1,450,737.15	11,122,318.13	100.00	9,671,580.98
9	Mulugeta Tadesse B.C	SE-M1-130	7,068,501.25	1,060,275.19	8,128,776.44	100.00	7,068,501.25
		LN-T1-*	456,417.93	68,462.69	524,880.62	29.41	134,232.51
10	Solomon Abraha BC	DO-T1/Tv-257	6,529,459.07	979,418.86	7,508,877.93	77.63	5,068,819.08
11	Teklebrhan Tadesse B.C	DO-T1/Tv-259	6,529,459.07	979,418.86	7,508,877.93	81.46	5,318,897.36
12	Teklu W/Miceal B.C	DO-T1-CYT-255	9,671,580.98	1,450,737.15	11,122,318.13	83.12	8,039,018.11
13	Tsigabu G/Slassie G.C	DO-T1/Tv-260	6,529,459.07	979,418.86	7,508,877.93	76.24	4,978,059.59
14	Zelalem Niguse B.C	MWS-T1-	2,518,436.69	377,765.50	2,896,202.19	100.00	2,518,436.69
		PP-T1-	1,583,312.44	237,496.87	1,820,809.31	100.00	1,583,312.44
		FD-T2-	820,802.41	123,120.36	943,922.77	100.00	820,802.41
Total			107,233,392.46	16,085,008.87	123,318,401.33	85.77	91,976,801.44

*Washing Basin

4. የእቅድ አፈፃፀም

የኢቮርሲቲው ስራ ከጀመረበት ከ2004 ጀምሮ በቁልፍ ተግባር ዙርያ አመታዊ ዝርዝር እቅድ በማዘጋጀትና በእቅዱ ላይ መግባባት በመድረስ ነው ስራዎቹን በማከናወን ላይ የሚገኘው። በየአመቱ ደግሞ መሪ ቃል (motto) እየተዘጋጀ በዚህ መሪ ቃል በመሰባሰብ የአመቱን እቅድ በመፈፀም እና የእቅድ አፈፃፀምም በስድስት ወር እና በአመቱ መጨረሻ ጠቅላላው የኢቮርሲቲ መምህራን እና ሰራተኞች በሚገኙበት መድረክ እንዲገመገም ይደረጋል። ለምሳሌ የኢቮርሲቲው በ2004 የነበረው መሪ ቃል " ነባር የኢቮርሲቲዎች ከደረሱበት ደረጃ ተነስተን ወደፊት እንጓዝ" የሚል ነበር።

የ2007 ቁልፍ ተግባር "በአግባቡ የተደራጀ የትምህርት ልማት ሰራዊት በመጠቀም መልካም አስተዳደር ሰላማዊ መማር ማስተማር እና የትምህርት ጥራት የሰፊነበት የኢቮርሲቲ እንዲሆን ማድረግ" የሚል ሲሆን በዚህም የአመቱ ዋናው ተግባር የልማት ሰራዊትን በመጠቀም የኢቮርሲቲውን አላማዎች ለማሳካት ከፍተኛ ጥረትን ማድረግ የሚያመለክት ነው። ቁልፍ ተግባሩን መሰረት በማድረግ ደግሞ በየአመቱ እንደሚደረገው የ2007 መሪ ቃል (motto) ሆኖ የወጣው "የቡድን ስራ ለሰላማዊ ግቢ" ወይም 'Team Work for a Tranquil Campus' የሚል ነው። በ2007 የተስተናገደው የመደበኛ ተማሪ ቁጥር ከአስር ሺ በላይ ስለሆነ ይህንን ያህል ብዛት ያለው የተማሪ ቁጥር በአግባቡ ማስተናገድ የሚቻለው ሁሉም የኢቮርሲቲው ክፍሎች እንደየክፍሉ ሁኔታ የተመደበላቸውን ስራ በደንብ ሲያከናውኑ ከዚህም አልፎ ደግሞ ሁሉም ክፍሎች እየተባበሩና እየተጋዘዙ እንደ አንድ አሃድ ሆነው የኢቮርሲቲውን ሶስት ተልእኮዎች ማሳካት ሲችሉ ነው። ይህንን ማሳካት የሚቻለው ደግሞ የተጠናከረ እና የሚናበብ የቡድን ስራ ሲኖር እንደሆነ የሚያመለክት ነው መሪ ቃሉ። ከዚህም በተጨማሪ 2007 አምስተኛው አገራዊ ምርጫ የሚከናወኑበት ስለሆነ ምርጫው ሰላማዊና ዲሞክራሲያዊ በሆነ መንገድ ለማካሄድ ደጋፊ የሚሆን መሪ ቃል ነው የተመረጠው።

በዚህም መሰረት የ2006 ስራ አፈፃፀም ሰኔ 28/2006 ጠቅላላ መምህራንና ሰራተኞች ባሳተፈ መልኩ ከተገመገመ በኋላ የ2007 ዝርዝር እቅድ ተዘጋጅቶ እና በየኢቮርሲቲው ስራ አመራር ቦርድ ፀድቆ አስፈላጊው የዝግጅት ስራዎች ከተሰሩ በኋላ የትግበራ ምእራፍ ስራዎችም እንዲከናወኑ ተደርገዋል። ዝርዝር የአፈፃፀም ሁኔታው ነጥብ በነጥብ በሰንጠረዥ መልክ የቀረበ ሲሆን ዋና ዋናዎቹ እንደሚከተለው ቀርበዋል።

4.1. የቁልፍ ተግባር አፈፃፀም

ከላይ እንደተቀመጠው የአመቱ ቁልፍ ተግባር የትምህርት ልማት ሰራዊትን በመጠቀም የኢቮርሲቲውን ተልእኮዎች ማሳካት የሚል ሲሆን በዚህም መሰረት በ2006 ሁለተኛ ሰሚስተር በጥሩ ሁኔታ የተጀመረው የተማሪዎች የአንድ ለአንድ መረቦች (Cooperative Learning) በ2007 የትምህርት ዘመንም በተጠናከሩ ሁኔታ ቀጥሏል። በ2006 በትምህርት ሚኒስቴር የተዘጋጀው ማንዋል መሰረት በማድረግ የኢቮርሲቲው የራሱ የአሰራር ማንዋል ያዘጋጀ ሲሆን በማንዋሉ መሰረት የአንድ ለአንድ አደረጃጀት በጥሩ ሁኔታ ሊፈፀም ችሏል። በዚህም መሰረት በሁሉም ኮሌጆችና ትምህርት ክፍሎች መጠነኛ ልዩነቶች ቢኖሩም አጥጋቢ ሊባል በሚችል ሁኔታ ተከናውኗል።

በድምሩ ሁለተኛው ሰሚስተር ላይ በየኢቮርሲቲው የነበሩት የተማሪዎች የአንድ ለአንድ መረቦች (Cooperative Learning Teams) 1879 ሲሆኑ የልማት ቡድኖች ደግሞ 197 ናቸው። በAppendix 5 እንደተቀመጠው በአንደኛ ሰሚስተር የነበሩት የአንድ ለአንድ ቡድኖች 1982 እና የልማት ቡድኖች ደግሞ 202 ሲሆን በሁለተኛ ሰሚስተር ቁጥሩ የቀነሰበት ምክንያት የአራተኛ አመት የኢንጂነሪንግ ተማሪዎች ለተግባራዊ ልምምድ (Appreticeship) ስራ ወደተለያዩ ድርጅቶች እንዲሰማሩ ስለተደረገ ነው። ቀደም ብለው በተማሪዎችም በመምህራንም በኩል ይታዩ የነበሩ ተአቅቦዎች (reservations) ስለጉዳዩ አስፈላጊነት በተደጋጋሚ ውይይቶች በመደረጋቸው እና በተለይም ተማሪዎች አከባቢ እርስበርስ በቡድን የመተጋዘዙ ጉዳይ ያለውን ጠቃሚነት ከጊዜ

ወደ ጊዜ በተግባር እያዩት ስለመጡ በአስፈላጊነቱ ከፍተኛ የመተማመን ስሜት ፈጥሮላቸዋል። ተማሪዎች በአንድ ለአምስት በሚደራጁበት ጊዜ መጀመርያ ተገቢውን ኦርጋንቲቭን ለነባርም ሆነ ለአዲስ ተማሪዎች በመስጠት ያሉባቸውን ጥያቄዎች ሆኑ ጥርጣሬዎች እንዲያነሱ በማድረግ እና ያሉንን አደረጃጀቶች በመጠቀም ነባር ተማሪዎች ያገኙትን ጠቀሜታ እንዲያብራሩ በማድረግ መግባባት ላይ ከተደረሰ በኋላ ነባር ተማሪዎች በዩኒቨርሲቲው ባላቸው ውጤት (አዲስ ተማሪዎች ደግሞ ባላቸው የ12ኛ መልቀቅያ ፈተና ውጤት) መሰረት የተሻለ ውጤት ያላቸው እና ደክም ያለ ውጤት ያላቸው እንዲሁም ሁኔታዎች እስከፈቀዱ ወይም ተሟልተው እስከተገኙ በቋንቋ፤ በሃይማኖት፤ በጾታ ወይም በማሰባጠር ወይም በሚያመጣጥን መልኩ እንዲደራጁ በማድረግ ነው የሚተገበረው። ይህም ማለት በየክፍሉ ያሉት ተማሪዎች ሁኔታ መሰረት በማድረግ ከተለያዩ ክልሎች የመጡ እንዲኖሩበትና የጾታና የሃይማኖት ስብጥርም ያካተተ እንዲሆን ይደረጋል ማለት ነው።

ተማሪዎች በዚህ መልኩ ከ5-7 እየሆኑ በአንድ ቡድን ሲደራጁ በየሴክሽኑ ደግሞ የልማት ቡድን ይኖራቸዋል። እያንዳንዱ ቡድንና በቡድኑ ያሉት ተማሪዎች እያንዳንዳቸው በየሰሚስተሩ እቅድ (እያንዳንዱ ተማሪ ለእያንዳንዱ ኮርስ ሊያገኘው የሚያቅደው ውጤት) የሚያዘጋጁ ሲሆን በየሳምንቱ መጨረሻም አጠር ያለና በዩኒቨርሲቲው የተዘጋጀ ቅፅ በመሙላት ሪፖርት ለልማት ቡድናቸውና ለትምህርት ክፍል ሃላፊያቸው ያቀርባሉ። በየደረጃው ያሉ ሃላፊዎችና የየክፍሉ ሜንተሮች (መምህራን) አስፈላጊውን ክትትልና ድጋፍ ስለሚያደርጉላቸው የተማሪዎች እርስ በርስ መደጋገፉ በጥሩ ሁኔታ እየተከናወነ ይገኛል። ከላይ እንደተጠቀሰው የተማሪ አንድ ለአምስት ቡድኖች (Cooperative Learning Teams) የተዘጋጀላቸውን ፎርማት በመጠቀም እቅድና ግብ (ታርጌት) የሚያዘጋጁ ሲሆን በየሳምንቱ መቼና በስንት ሰአት እንደሚገናኙ ፕሮግራም ይይዛሉ። የሰሩትን ስራ በተመለከተ ደግሞ ሪፖርት ያቀርባሉ። የሚገናኙበት ፕሮግራም እና የሚገናኙበት ቦታ በትምህርት ክፍላቸው የሚታወቅ ሆኖ በነዚህ ቀናት በሜንተርነት የተመደቡ መምህራን ክትትል ያደርጉላቸዋል። ሌሎች የየትምህርት አይነቱ መምህራንም ተማሪዎቹ በቡድን ውይይት ወቅት ለሚያነሱባቸው ጥያቄዎች በማስረዳት ይሳተፋሉ። በየፕሮግራሙ መሰረት መምህራን ከስራ ስለታዩት ውጭም ጭምር እየተገኙ (ለምሳሌ ምሽት እስከ ሶስት ሰአት ድረስ) ድጋፍ ይሰጣሉ። በዚህ ምክንያት የሚያመሩ መምህራን ማታ ማታ የአውቶቡስ አገልግሎት እንዲዘጋጅላቸው ባቀረቡት ጥያቄ መሰረትም የአውቶቡስ አገልግሎት ተዘጋጅቷል። የአንድ ለአምስት ቡድኖች በዩኒቨርሲቲው ቤተመጻሕፍት (ለዚህ ተብሎ በተዘጋጀው ቦታ) እና በመማርያ ክፍሎችና አደራሾች እየተገናኙ ነው እርስ በርስ የሚደጋገፉት። ላይብረሪው የሃያ አራት ሰአት አገልግሎት ስለሚሰጥ በላይብረሪው ውስጥ የሚገኘው የተማሪዎች አንድ ለአምስት መወያያ አዳራሽም እንዲሁ የሃያ አራት ሰአት አገልግሎት ይሰጣል።

የኔትወርክ ቡድኑ አባላት ተዘዋዋሪ የሆነ ሃላፊነት ይሰጣቸዋል፤ በዚህም መሰረት አንዱ/ዱ ተማሪ በአንደኛው ቀን ስለአንድ ትምህርት ተዘጋጅታ የምታቀርብ ከሆነ በሚቀጥለው ፕሮግራም ሃላፊነቱ የሌላ ተማሪ ይሆናል። እንዲህ እያለ ስለሚቀጥልና ሁሉም የተለያዩ የስራ ድርሻ ስለሚሰጠው አንዱ ተቀባይ አንዱ ደግሞ ሰጪ የሚሆንበት ሁኔታ አይኖርም። ሁሉም እንደየስራ ድርሻው አስተዋፅኦ ስለሚያደርግ ሰጪም ተቀባይም ሆኖ ይሳተፋል፤ ተጠቃሚም ይሆናል። በዚህም መሰረት ጎበዝ ተማሪዎች ጊዜያችንን አለአግባብ እናባክናለን በሚል ይቀርብ የነበረው ስሞታ የተፈታበት ሁኔታ ነው ያለው። ለነገሩ ጎበዝ ተማሪዎችም ቢሆኑ ሌሎችን በሚያስረዱበት ጊዜ ትምህርቱን የበለጠ ስለሚረዱት እውቀታቸውን ያዳብሩበታል፤ ተጠቃሚም ይሆናሉ። የምንከተለው የነጥብ አሰጣጥ ስርአት ደግሞ ቋሚ መስፈርትን (Criterion Referenced) መሰረት ያደረገ ስለሆነ በተማሪዎች መሃከል አላስፈላጊ የውጤት ውድድርን ስለሚያስቀር እርስ በርስ ለመተጋገዝ የሚከለክላቸው ነገር አይኖርም። የትምህርት ልማት ሰራዊት ግንባታ አካል ተደርጎ የሚታየው እና ወላጆች በልጆቻቸው ትምህርት ክትትል እንዲሳተፉ ለማድረግና በዩኒቨርሲቲው እና በወላጆች መካከል ያለውን ግንኙነት ለማዳበር የሚጠቅመው በ2006 በአንድ የትምህርት ክፍል (ሳይኮሎጂ) የተጀመረው የወላጆች ቀን (ሳምንት) አከባቢም ዘንድ ሰፊ ባለ መልኩ በአራት ኮሌጆች የሚገኙ የአራት ትምህርት ክፍሎች (ሳይኮሎጂ፣ እንስሳት ሳይንስ፣ ማርኬቲንግ፣ ሄልዝ ኦሪጅናል) ተማሪዎች ከተለያዩ የአገሪቱ ክፍል የመጡ ከ300 በላይ ወላጆች በተገኙበት ሰኔ 06/2007 እንዲከበር ተደርጓል። በአጠቃላይ በአመቱ የተሰራው የልማት ሰራዊት ግንባታ ስራ በጣም ውጤታማ እና የኒቨርሲቲው የትምህርት ልማት ሰራዊት ለመፍጠር ያስቻለው እንቅስቃሴ ነበር።

ሰንጠረዥ 23. የተማሪዎች የአንድ ለአምስት እና የልማት ቡድኖች ብዛት (ሁለተኛ ሰሚስተር)

College	Department/Program	First Year		Second Year		Third Year		Fourth Year		Total	
		1 to 5 NW	Devt Team	1 to 5 NW	Devt Team	1 to 5 NW	Devt Team	1 to 5 NW	Devt Team	1 to 5 NW	Devt Team
	COMPUTER SCIENCE and IT	27	2	32	3	8	1			67	6
	ARCHETECTURE	8	1							8	1
	Cicvil engineering	132	11	132	12	80	8			344	31
	Mechanical engineering	76	8	67	6	29	3			172	17
	Chemical engineering	30	3	30	3	20	2			80	8
	Constrtuction Tech & Mgt	50	4	33	3	20	2			103	9
	Electrical engineering	72	6	40	4	30	3	10	1	152	14
	SUB TOTAL	395	35	334	31	187	19	10	1	926	86
CNCS	MATHEMATICS	8	1	10	2	7	1			25	4
	PHYSICS	8	1	8	1	6	1			22	3
	CHEMISTRY	8	1	13	2	12	2			33	5
	BIOLOGY	18	2	16	2	16	2			50	6
	SPORT SCIENCE	6	1	8	1	6	1			20	3
	STATISTICS	12	1	8	1	8	1			28	3
	GEOLOGY	8	1	9	1	6	1			23	3
	SUB TOTAL	68	8	72	10	61	9	0	0	201	27
CMHS	MEDICINE	16	2	21	2	7	1			44	5
	HEALTH OFFICER	11	1	10	1	8	1			29	3
	NURSING	18	2	10	1	6	1			34	4
	MIDWIFERY	12	1	11	1	5	1			28	3
	PHARMACY	8	1							8	1
	SUB TOTAL	65	7	52	5	26	4	0	0	143	16
CAES	PLANT SCIENCE AND	16	1	11	1	6	1			33	3

	TECHNOLOGY										
	Animal Production and Technology	16	1	10	1	5	1			31	3
	NATURAL RESOURCE MANAGEMENT	14	1	9	1	6	1			29	3
	ENVIRONMENTAL SCIENCE	14	1							14	1
	SUB TOTAL	60	4	30	3	17	3	0	0	107	10
CBE	ACCOUNTING AND FINANCE	50	5	38	5	30	3			118	13
	MARKETING MANAGEMENT	20	2	10	1					30	3
	MANAGEMENT	48	5	36	4	27	3			111	12
	ECONOMICS	25	3	24	3	17	2			66	8
	SUB TOTAL	143	15	108	13	74	8	0	0	325	36
CSSH	ARCHEOLOGY	6	1							6	1
	GEOGRAPY	8	1	14	2	8	1			30	4
	ENGLISH	6	1	6	1	9	1			21	3
	PSYCHOLOGY	12	1	8	1	10	1			30	3
	CIVICS AND ETHICAL STUDIES	10	1	16	2	10	1			36	4
	SOCIOLOGY	10	1	12	2					22	3
	LAW	10	1	12	1					22	2
	TIGRIGNA	5	1							5	1
	THEATRICAL ART	5	1							5	1
SUB TOTAL	72	9	68	9	37	4	0	0	177	22	
TOTAL		803	78	664	71	402	47	10	1	1879	197

ከተማሪዎች የአንድ ለአምስት መረቦች በተጨማሪ የመምህራንና የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች መረቦችም ተቋቁመው በመስራት ላይ ናቸው። በአጠቃላይ ሲገመገም የተማሪዎች ቡድኖች የተሻለ አፈፃፀም ያላቸው ናቸው። እንደዋና ምክንያት ሊጠቀስ የሚችለው በአንድ በኩል የተሻለ ርብርብ የተደረገው በተማሪዎች ቡድኖች በመሆኑ እና ተማሪዎችም ስለተጠቀሙበትና ተጠናክሮ እንዲቀጥል በመፈለጋቸው ነው። በተነፃፃሪ ሲታይ አፈፃፀሙ ከተማሪዎች የደከመ ቢሆንም የመምህራንና የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ቡድኖችም ተደራጅተው እየተሰራበት ነው። የመምህራን መረቦች ብዛት (በሁለተኛ ሰሚስተር የነበሩ) በሚከተለው ሰንጠረዥ ሰፍረዋል።

ሰንጠረዥ 24. የመምህራን የአንድ ለአምስትና የልማት ቡድኖች ብዛት

ኮሌጅ	የአንድ ለአምስት ቡድኖች	የልማት ቡድኖች
ኢንጂነሪንግ እና ቴክኖሎጂ	24	8
ተፈጥሮና ቀመር ሳይንስ	18	7
ህክምናና ጤና ሳይንስ	9	5
ግብርናና አከባቢ ሳይንስ	5	4
ቢዝነስና ኢኮኖሚክስ	8	4
ማህበራዊ ሳይንስና ስነ ሰብ	18	9
ድምር	82	37

የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞችም በአንድ ለአምስት ቡድኖች እንዲደራጁ ተደርገዋል። አፈፃፀማቸው ከላይ እንደተመለከተው ከተማሪዎች ያነሰ ቢሆንም በተለይ ምግብ ቤት፣ ጥበቃ፣ እና ቤተመጻሕፍት አከባቢ የተሻለ ሆኖ በሌሎች ክፍሎችም እየተሰራበት ይገኛል። የተደራጁት ቡድኖች ብዛት በሚከተለው ሰንጠረዥ ይታያል።

ሰንጠረዥ 25. የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች የአንድ ለአምስት ቡድኖች ብዛት

የሥራ ክፍል	የአንድ ለአምስት ቡድኖች
ፋይናንስ አስተዳደር	3
ተማሪዎች ዲን	115
ግዥና ንብረት አስተዳደር	4
ሰው ሃብት ልማት ማእከል	3
መሰረታዊ አገልግሎት	20
ግንባታ ፕሮጀክት ፅ/ቤት	2
ድምር	147

4.2. የዝግጅት ስልጠናዎች

የ2007 ትምህርት ከመጀመሩ በፊት ለተማሪዎች (ነባርና አዲስ)፤ ለመምህራንና ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ሰፋፊ ስልጠናዎች ተሰጥተዋል። ለስልጠናው የሚሆኑ ፅሁፎች በአግባቡ ተዘጋጅተውና አሰልጣኞች እና የቡድን ወይይት አስተባባሪዎች (ቱተሮች) ተመድበው የተከናወነ ስልጠና ነበር። ለስልጠናው አካሄድ ይረዳ ዘንድ ዘርዘር ያለ ማንኛውም በክልል አመራር በኩል ተዘጋጅቶ በማንኛውም ላይ ወይይትና መግባባት ከተደረሰበት በኋላ ነው ስልጠናው የተጀመረው። ለስልጠናው የሚሆኑ ግብአቶችና ለሰልጣኞች የሚያስፈልጉ የምግብና የፅሁፈት መሳርያዎችም ተዘጋጅተው ነበር። ስልጠናው በአጠቃላይ የተመራው በትምህርት ሚኒስቴር እና በክልል በኩል ሲሆን በዩኒቨርሲቲ በኩል ስልጠናው የተፈፀመው ደግሞ በዩኒቨርሲቲው አመራር ቦርድ አስተባባሪነት ነው። የስልጠናው አካሄድ በሁለት መልክ ሆኖ በአንድ በኩል የተመደቡት አሰልጣኞች የመግቢያ ገለፃ እና የማጠቃለያ ወይይት ያካሄዱ ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ በየርእሱ ጠለቅ ያሉ የቡድን ወይይቶች ተካሂደዋል። የቡድን ወይይቱን የሚመሩ ደግሞ የቡድን አስተባባሪዎች ነበሩ።

በአጠቃላይ በስልጠናዎቹ በከፍተኛ ተሳትፎ የታጀቡ ሲሆን ከፍተኛ መግባባት የተደረሰባቸው ነበሩ። የተደረጉት ስልጠናዎች ሶስት ሲሆኑ (ለነባር ተማሪዎች፤ ለመምህራንና ሰታተኞች፤ እና ለአዲስ ተማሪዎች) በተደረጉበት ቅደም ተከተል እንደሚከተለው በአጭሩ ቀርቦዋል፤

4.2.1. የነባር ተማሪዎች ስልጠና

የነባር ተማሪዎች ስልጠናው ከነሃሴ 15/2006 ጀምሮ ለሁለት ሳምንታት ያህል የተካሄደ ነበር። የስልጠናው ተሳታፊዎች ነዋሪነታቸው በዓዲግራት ዩኒቨርሲቲ አከባቢ ባሉ ስምንት ወረዳዎች እና ሁለት ከተሞች (ውቅር፤ ዓዲግራት) ሆኖ ከሁሉም የመንግስት ዩኒቨርሲቲዎች የተውጣጡ ነበሩ። ስልጠናውን በዋና አሰልጣኝነት ያካሄዱት ከክልሉ የበላይ አመራር፤ ከቦርድ አባላት፤ ከምስራቃዊ ዞን እና ወረዳ አመራሮች፤ እንዲሁም ከዩኒቨርሲቲው የተውጣጡ አሰልጣኞች ሲሆኑ በቡድን ውይይት አስተባባሪዎች የተመደቡት ደግሞ በምስራቃዊ ዞን ከሚገኙ ወረዳዎች የተውጣጡ የአመራር አባላት ናቸው። የስልጠናው ሂደት በየእለቱ እየተገመገመ የሚሰራ ስለነበር በቆንጆ ሁኔታ የተከናወነ ስልጠና ነበር። ለስልጠናው የተዘጋጁ ፅሁፎች የሚከተሉት ሲሆኑ ሰልጣኞች በሰባት አዳራሾች እና በበርካታ ቡድኖች ተከፋፍለው ነበር የተከናወነው።

- የኢትዮጵያ ህዝቦች ትግልና አገራዊ ህዳሴያችን
- የተሃድሶ መስመርና የኢትዮጵያ ህዳሴ
- የልማታዊ ስርአት ግንባታ ትግላችንና ፈተናዎቹ
- ህገ መንግስታዊ መርሆዎችና ሰላማዊ የትግል ስልት በትምህርት ተቋማት

በስልጠናው የተሳተፉ ነባር ተማሪዎች ብዛት ከቀን ቀን ትናንሽ ልዩነቶች የነበሩት ሲሆን የተሳታፊዎች ብዛት 5500 ያህል ነበር። ለአብነት ያህል ነሐሴ 21/2006 ከሰአት በኋላ የነበሩት የሰልጣኞች ብዛት በሚከተለው ሰንጠረዥ የተመለከተውን ነበር።

ሰንጠረዥ 26. የነባር ተማሪዎች ስልጠና ተሳታፊዎች (ነሃሴ 21/2006 ከሰአት በኋላ)

ወረዳ/ከተማ	ወንድ	ሴት	ድምር
ዓዲግራት	597	347	944
አሕፊሮም	782	379	1161
ጉሎምኻዳ	503	186	689
ኢሮብ	103	45	148
ጋንታ አፈሹም	346	176	522
ውቅር	241	110	351
ክልተ አውላዕሎ	312	119	431
ሓውዜን	358	129	487
ሳዕሲዕ ዓዕዳ እምባ	388	166	554
አፅቢ ወንበርታ	163	47	210
ድምር	3793	1704	5497
መቶኛ	69	31	100

4.2.2. የመምህራንና ሰራተኞች ስልጠና

ቀጥሎ የተከናወነው የዩኒቨርሲቲው መምህራንና ሰራተኞች ስልጠና ሲሆን ስልጠናው ከ መስከረም 10/2007 ጀምሮ ለአስር ቀናት የተካሄደ ነበር። በስልጠናው የተሸፈኑት ፅሁፎች ከላይ ከተዘረዘሩት ውስጥ ሶስቱ (ማለትም አራተኛውን ሳይጨምር) ነበሩ። የስልጠናው አካሄድ በተማሪዎች ስልጠና እንደተደረገው አይነት በአሰልጣኝ ማብራሪያ እና በቡድን ውይይት ተከፋፍሎ የተከናወነ እና በጣም ጥሩ ተሳትፎ የነበረው ነው። ከቦርድ አባላት ከተመደበልን አንድ አሰልጣኝ ውጪ ሌሎቹ በሙሉ (አሰልጣኞችና ቱተኞች) ከዩኒቨርሲቲው የተመደቡ ነበሩ። በመምህራንና ሰራተኞች ስልጠና ወቅት በተጠቀሱት ርእሶች ከተደረጉ ውይይቶች በተጨማሪ በዩኒቨርሲቲው ስራዎች ላይ ግምገማ ስለተደረገ ድርብ ጠቀሜታ ነበረው። በዚህ ስልጠና ላይ በምግብ ቤት አከባቢ ተረኞች ከሆኑት ሰራተኞች ውጭ በሙሉ እንዲሳተፉ የተደረገ ሲሆን የተሳታፊዎች ብዛት ከቀን ወደቀን

የተወሰ ልዩነት የነበረው ቢሆንም በአማካይ አንድ ሺ ያህል ተሳታፊዎች ነበሩ። ለአብነት ያህል በ13/01/2007 የነበሩ ተሳታፊዎች ብዛት የሚከተለውን ይመስላል፤

ሰንጠረዥ 27. የመምህራንና ሰራተኞች ስልጠና ተሳታፊዎች (መስከረም 13/2007)

ኮሌጅ/የስራ ክፍል	መገኘት የነበረባቸው	የተገኙ
ተፈጥሮና ቀመር ሳይንስ ኮሌጅ	90	70
ማህበራዊ ሳይንስና ስነ-ሰብ ኮሌጅ	67	60
ቢዝነስና ኢኮኖሚክስ፤ ግብርና እና ህክምና ኮሌጆች	97	91
ኢንጂነሪንግና ቴክኖሎጂ ኮሌጅ	170	166
ተማሪዎች ዲን	285	275
ላይብረሪ	124	119
ፋይናንስ፤ ግዥና ሰው-ሃብት ልማት	76	75
የተለያዩ ፅ/ቤቶች (ውስጥ ኦዲት፤ ስርአት ምረቃ፤ እቅድና ተቋማዊ ለውጥ፤ ወዘተ)	83	75
መሰረታዊ አገልግሎት	91	76
ድምር	1083	1007
መቶኛ	100	92.98

4.2.3 የአዲስ ተማሪዎች ስልጠና

የ2007 አዲስ ተማሪዎች ወደ ዩኒቨርሲቲው ከገቡ በኋላ በተመሳሳይ መልኩ ከላይ በተመለከቱት አራት አርእስቶች ስልጠናዎች ተሰጥተዋል። ስልጠናው በአራት አደራሾች የተደራጀ ሆኖ የተካሄደው ከመስከረም 28/2007 ጀምሮ ለአስር ቀናት ነበር። በዚህ ስልጠና ከአዲስ ተማሪዎች በተጨማሪ በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ በሶስተኛ ዙር እንዲሰለጥኑ ታስቦ ግን በጊዜ መጣበብ ባልተካሄደው መሰልጠን የነበረባቸው የዩኒቨርሲቲያችን ተማሪዎችም ተሳትፈውበታል። የስልጠናው አካሄድ በሁለቱ ስልጠናዎች የተካሄደው አይነት ሆኖ አሰልጣኞችም ተተርጉሞ ከዩኒቨርሲቲው ሰራተኞች ውስጥ የተመደቡ ነበሩ። በዚህ ስልጠና የነበረው የተማሪዎች ብዛት በአማካይ 4250 ሲሆን ቁጥሩ ከቀን ቀን የተወሰነ ልዩነት ነበረው። ለአብነት ያህል በቅዳሜ 30/01/2007 የነበረው የተሳታፊዎች ቁጥር የሚከተለውን ይመስላል፤

ሰንጠረዥ 28. የአዲስ ተማሪዎች ስልጠና ተሳታፊዎች (መስከረም 30/2007)

የስልጠና አዳራሽ	ወንድ	ሴት	ድምር
የመመረቅያ አዳራሽ	722	457	1179
የምግብ ቤት አዳራሽ I	398	431	829
የምግብ ቤት አዳራሽ II	503	401	904
አዲሱ ላይብረሪ	228	612	840
ነባሩ ላይብረሪ	221	313	534
ድምር	2072	2214	4286
መቶኛ	48	52	100

4.3. የትምህርት አሰጣጥ

ከቅርብ አመታት ወዲህ በስፋት በዩኒቨርሲቲዎች በኩል እየተተገበረ ያለው የማስተማር እና የነጥብ አሰጣጥ ዘዴ ማለትም የተከታታይ ምዘና ስርአት (Continuous Assessment)፤ ቋሚ መስፈርት መሰረት ያደረገ የነጥብ አሰጣጥ ስርአት (Criterion Referenced Grading)፤ እንዲሁም ሞዱላር የማስተማር ስርአት (Modularized Curriculum) በዩኒቨርሲቲያችን ስራ ላይ እየዋለ ነው። የተከታታይ ምዘናን በተመለከተ ዩኒቨርሲቲው የ60 - 40 አካሄድ ይጠቀማል። ይህም ማለት ከ60 የሚታሰቡ የተለያዩ አጫጭር ፈተናዎችና የቤትና የክፍል ስራዎች እየተሰጡ ቆይተው መጨረሻ ላይ ደግሞ ከ40 የሚታሰብ የመጨረሻ ፈተና (Summative Exam) ይሰጣል። በነዚህ ፈተናዎች የተገኙ ውጤቶች መሰረት በማድረግ ቋሚ መስፈርትን የተከተለ የውጤት አሰጣጥ እንከተላለን። የሞዱላራይዥድ ካሪክለም አተገባበር በተመለከተ ደግሞ በአብዛኛው ትይዩ በሆነው አካሄድ

(Parallel) እየተሰራበት ሲሆን በተወሰኑ ኮርሶች ደግሞ የብሎክ (Block) ኮርስ አሰጣጥ እየተተገበረ ይገኛል። የሞዱላራይዝድ ካሪኪለም የላቀ ደረጃ ተደርጎ የሚወሰደው ኢንተግሬትድ (Integrated Modularized Curriculum) ገና ተግባር ላይ ያልዋለ ቢሆንም ስለአተገባብሩ ውይይት እየተደረገበት ይገኛል። በጤና ሳይንስ ኮሌጅ በሚቀጥለው የትምህርት ዘመን በአንዳንድ ትምህርቶች ለመጀመር ከወዲሁ እየታሰበበት ይገኛል።

የትምህርት አሰጣጥ ዘዴ በተለይም የተከታታይ ምዘና አካሄድ በተመለከተ በየጊዜው በመምህራን በኩል ጥያቄዎች የሚነሱ ሲሆን (ለምሳሌ በዝግጅት ስልጠና ወቅት በኢንጂነሪንግ አካባቢ ተከታታይ ምዘና መተግበር አስቸጋሪ አይሆንም ወይ የሚል ጥያቄ ተነስቶ ነበር) ከዚህም በተጨማሪ በርካታ አዲስ አስተማሪዎች ስለተቀጠሩ በተለይ አዲስ የተቀጠሩ መምህራንን መሰረት ያደረገ የማስተማር ዘዴ ስልጠና (Induction Training) ተሰጥቷል። ስልጠናው የተሰጠው ከአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ከመጡ ልምድ ባላቸው በርካታ ባለሞያዎች ነበር። ስልጠናው የተከታታይ ምዘና፤ ቋሚ መስፈርትን መሰረት ያደረገው የነጥብ አሰጣጥ ስርዓት፤ እና ሞዱላራይዝድ ካሪኪለም መሰረት ያደረገ ሲሆን ባለሞያዎቹ ከፅንሰ ሃሳብ ብቻ ሳይሆን ከተግባርም ጋር በማያያዝ ጠቃሚ ስልጠና ሰጥተውልናል። የመጀመርያ ቀን መጀመርያ ክፍል (First Day First Class) አተገባበር በተመለከተም በአንደኛ ሰሚስተር እና በሁለተኛ ሰሚስተር በጥሩ ሆኔታ ነው የተተገበረው። በጥሩ ሊተገበር የቻለበት ዋናው ምክንያት ደግሞ ስለአስፈላጊነቱ ስምምነት ከተደረሰበት በኋላ በየደረጃው አስፈላጊ ክትትል ስለተደረገበት ነው።

4.4. ምርምር እና ህብረተሰብ አገልግሎት

በየአመቱ እንደሚደረገው ዘንድሮም በርካታ የምርምር ፕሮፖዛሎች ለውድድር ቀርበዋል። በ2007 የቀረቡት ፕሮፖዛሎች ብዛት 68 የነበረ ሲሆን ከነዚህ ውስጥ በተደረገው መረጣ 47 የሚሆኑት ተመርጠው 2.16 ሚሊዮን ባጀት ተመድቦላቸዋል ግማሽ የሚሆን ስራው ተገባደደ። የፀደቁ የምርምር ፕሮፖዛሎች ዝርዝርና የተመደቡላቸው ባጀት በAppendix 6 ተመልክቷል። የምርምር ፕሮፖዛሎች አመራረጥ የሚደረገው በየኮሌጁ ከየትምህርት ክፍሉ በተቋቋሙት መራጭ ኮሚቴ አባላት ሲሆን ፕሮፖዛሎቹ በፅሁፍ ከቀረቡ በኋላ ግልፅ በሆነ መድረክ እንዲቀርቡ ይደረጋል። በኮሌጅ ደረጃ መረጣው ከተደረገ በኋላ በዲኖችና ዳይሬክተሮች ካውንስል የመጨረሻ ውሳኔ ይሰጥባቸዋል።

በ2006 ተመርጠው ባጀት ተመድቦላቸው የተካሄዱት የምርምር ፕሮፖዛሎች 26 የነበሩ ሲሆን እነዚህም ሰኔ 19 እና 20/2007 በተካሄደው የምርምር ቀን (Research Review Day) ተጠናቀው የተገኘው ውጤት በሙሉ እንዲቀርብ ተደርጓል (የቀረቡት ምርምሮች ዝርዝር Appendix 7 ላይ ይገኛል)። ከነዚህም በተጨማሪ በ2005 የተጀመሩና ወጤታቸው ቀደም ብሎ መቅረብ ከነበረበት ሶስት ምርምሮች ውስጥ ሁለቱ በምርምር ቀኑ እንዲቀርቡ ተደርገዋል። በዩኒቨርሲቲው ባጀት ከሚካሄዱት ጥናቶች በተጨማሪ ከክልሉ የፋይናንስና ፕላን ቢሮ ጋር በመተባበር Savings Behaviour in Tigray በሚል ርእስ የተደረገው የምርምር ስራ ደግሞ የምርምር ስራው ተጠናቆ የመጨረሻው ፅሁፍ ለቢሮው ተልኳል።

ከዚህም በተጨማሪ በትምህርት አመቱ ሁለት አውደጥናቶች (ኮንፈረንሶች) የተከናወኑ ሲሆን በርካታ የምርምር ፅሁፎች ቀርበዋል። የመጀመርያው "International Workshop on Archeological Findings of Eastern Tigray and its Environs" በሚል ርእስ የተከናወነው አለምአቀፋዊ አውደጥናት ሲሆን የክልሉ ርእሰ መስተዳድር የተከበሩ አቶ አባይ ወልዱ በተገኙበትና ከአዲስ አበባ፤ ከመቀሌ፤ ከካናዳ እና ከዩኒቨርሲቲው የተውጣጡ ምሁራንና ተጋባዥ እንግዶች በተገኙበት የተደረገ ነው። ሁለተኛው ደግሞ "ህልዊ ኩነታት ቋንቋ ትግርኛ" ወይም "ትግርኛ ቋንቋ ያለበት ሁኔታ" በሚል ርእስ ተከናወነውና አዲስ በተከፈተው የትግርኛ ቋንቋ ትምህርት ክፍል አዘጋጅነት ሰኔ 2007 ላይ የተካሄደ አገረ አቀፍ አውደ ጥናት ነው። በዚህ አውደ ጥናት ከተለያዩ የአገሪቱ ክፍል የተውጣጡ ምሁራን እና የሚድያ ሰዎች በርካታ ወረቀቶችን አቅርበው ውይይት ተደርጎበታል።

ሰንጠረዥ 29፤ ተቀባይነት ያገኙ የምርምር ፕሮፖዛሎች (በኮሌጅ)

ኮሌጅ	የፀደቁ ፕሮፖዛሎች ብዛት	የተመደበው ባጀት
ኢንጂነሪንግና ቴክኖሎጂ	9	361444.00
ተፈጥሮና ቀመር ሳይንስ	6	264011.42
ግብርናና አካባቢ ሳይንስ	6	287313.23
ህክምናና ጤና ሳይንስ	8	384639.80
ቢዝነስና ኢኮኖሚክስ	7	325410.00
ማህበራዊ ሳይንስና ስነሰብ	11	541804.31
ድምር	47	2164622.76

የኒቨርሲቲው ለ2007 በእቅድ ከያዘው ውስጥ የምርምር መስኮችን (Research Thematic Areas) ልየታ ይገኛበታል። በዚህም መሰረት የሚከተሉት የምርምር መስኮች በየደረጃው የተለዩ ሲሆን ወደ ሰነድ ቀርበው ውይይት ከተደረገባቸው በኋላ የሚፀድቁ ይሆናል፤

- Quality of Education.
- Enhancing Food Security, Improving Farm Earnings livestock production and disease management, Honey, forest & plantation technology. Horticultural crops.
- Diagnosis of major maternal and child health issues, nutrition, HIV & FP interrelation, chronic non communicable disease.
- Environment, ecology and climate change, mitigation and adaptation and Natural Resource Management for Sustainable Development.
- Social Justice, Human rights, Governance and Democracy a means to improve livelihood
- Studies towards Poverty reduction, inequality and Development, budgeting, taxation financial intuitions, MSEs ,Micro - economic & policy issues.
- Engineering and Technology Testing and Adaptation (Water and sanitation, Renewable and sustainable Energy, construction materials and ICT divides), industry.
- Social issues and problems
- crosscutting themes

በየአመቱ እንደሚደረገው የኒቨርሲቲው በ2007ም የተለያዩ የማህበረሰብ አገልግሎት እየሰጠ ይገኛል። በአመቱ የተደረጉት ዋና ዋና የማህበረሰብ አገልግሎቶች የሚከተሉት ናቸው።

- (1) በክልል ደረጃ በከተማው የሚከበረው የመስቀል በአል በደማቅ ሁኔታ እንዲከበር የሩጫ ውድድር እና የፓነል ውይይት በማዘጋጀት በጥሩ ሁኔታ ተሳትፏል።
- (2) የከተማው ስፖርት ክብብ (ወልዋሎ ስፖርት ክለብ) ለማጠናከር የገንዘብ እና የስፖርት ማቴሪያል ድጋፍ ተሰጥቷል፤ እንዲሁም የክለቡ ተጫዋቾች በየኒቨርሲቲው ጂምናዝየም የዝግጅት ልምምድ እንዲያደርጉ ተፈቅዶላቸው ተጠቅመውበታል፤
- (3) በህግ ትምህርት ክፍላችን አመካኝነት ለ175 ሰልጣኞች የመሬት ዳኝነት (ከጋንታ አፈሹም ወረዳ ለተውጣጡት 60 የመሬት ዳኝነት ስራ የሚሰሩ ዳኞች) እና በሴቶችና ህፃናት ሁኔታ ትኩረት ያደረገ ስልጠና (ከጋንታ አፈሹም እና ከዳዲግራት ከተማ ለተውጣጡ 115 የማህበራዊ ፍርድ ቤት ዳኞች) ከታህሳስ 25 እስከ 26 የሁለት ቀናት ስልጠና ተሰጥቷል።

(4) በአከባቢው ከፍተኛ ጠቀሜታ የሚሰጠው የበለስ ተክልን የሚያጠቃው ኮችኔል የተባለ በሽታ በተለይ በደቡባዊ የትግራይ አከባቢ ከፍተኛ ጉዳት ያደረሰ ሲሆን ችግሩ ወደ ምስራቃዊ ትግራይ የመግባት ምልክቶች እየታዩ ስለሆነ በሽታው እንዳይስፋፋ ለመከላከል ከክልተ አውላጎሎ ወረዳ ግብርና ፅ/ቤት ጋር በመተባበር የመከላከል ስራዎችን እየሰራን እንገኛለን፤

(5) በአከባቢያችንና በክልላችን ከሚገኙ የቴክኒክና ሙያ ኮሌጆች ጋር በቴክኖሎጂ ሽግግር፤ በሰው ሃይል ልማት፤ በካይዘን አተገባበር፤ በማሻኔሪ መዋዋስ እና በእሴት ሰንሰለት ዙርያ የመደጋገፍ ጅምር ስራዎች ተፈፅመዋል፤

(6) ከትግራይ ንግድና ኢንዱስትሪ ቢሮ ጋር በመተባበር ለቢሮው ሰራተኞች በGIS, AutoCad, SPSS, STATA እና Surveying ስልጠና ተሰጥቷል።

(7) ዘመናዊ የማንጓጓዣ አገልግሎት በማይደርስባቸው የምስራቃዊ ዞን ቦታዎች (በተለይም ከዓዲቀለበስ አከባቢ ወደ ገናሕቲ እና ወደ ጉንዳጉንዶ አከባቢ በገመድ ትራንስፖርት (Caple Transport) ለማገናኘት ከመቸለ ዩኒቨርሲቲ፤ ከዓዲግራት ካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን የልማት ድርጅት፤ ከዞኑ አስተዳደርና ሃልቼታስ ከተባለው መንግስታዊ ያልሆነ ድርጅት ጋር በመተባበር ጅምር ስራዎች ተሰርተዋል። ጅምር ስራው ውጤት ላይ ሲደርስ ለአከባቢው ህብረተሰብ ከፍተኛ ጠቀሜታ ይኖረዋል።

(8) ለተለያዩ ማህበራት፤ ድርጅቶችና ፅህፈት ቤቶች የገንዘብና የማቴርያል ድጋፎች ተደርገዋል።

4.5. ለሴት ተማሪዎች የተደረገ ድጋፍ

1. የኢኮኖሚ ችግር ላለባቸው ተማሪዎች ዩኒቨርሲቲው ድጋፍ ያደርጋል። የሚደረገው ድጋፍ የገንዘብና የቁሳቁስ ሲሆን የገንዘብ ድጋፉ እስካሁን በሰሚስተር አንድ መቶ ብር የነበረ ሲሆን ከ2007 ጀምሮ የገንዘብ ድጋፉ በሰሚስተር 200 እንዲሆን ተወስኖ እየተተገበረ ይገኛል። የኢኮኖሚ ችግር አለባቸው ተብለው ለዚህ ስራ ተብሎ እና በስርአተ ያታ ፅ/ቤት በሚመራ ኮሚቴ አመካኝነት ለሚለዩ ተማሪዎች ከገንዘቡ በተጨማሪ በማቴርያል መልክ የሚሰጣቸው ሳሙና (የልብስና የገላ)፤ እስክርቢቶ፤ ደብተር ለወንድና ሴት ተማሪዎች የሚሰጥ ሲሆን ከዚህ በተጨማሪ ለሴት ተማሪዎች ፓንት፤ ቅባትና፤ ሞዴስ ይሰጣሉ። በዚህም መሰረት በ2007 ከነባር ተማሪዎች ውስጥ ለ143 ሴት ተማሪዎችና ለ118 ወንድ ተማሪዎች በድምሩ ለ261 ተማሪዎች ድጋፍ እየተደረገላቸው ነው። ከአዲስ ተማሪዎች ውስጥ ደግሞ 179 ሴት ተማሪዎች እና 67 ወንድ ተማሪዎች በድምሩ 246 ተማሪዎች ተመርጠው ድጋፍ ተደርጎላቸዋል። ድጋፍ ሊደረግልን ይገባል ብለው ያመለከቱት አዲስ ሴት ተማሪዎች በሙሉ የድጋፉ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ተመርጠዋል። በአጠቃላይ ዩኒቨርሲቲው ለ322 ሴቶች እና 185 ወንዶች በድምሩ ለ507 ተማሪዎች ድጋፍ እየደረገ ይገኛል። የኢኮኖሚ ድጋፍ ከሚደረግላቸው ውስጥ 63.5% የሚሆኑት ሴት ተማሪዎች ናቸው።

2. ከሴቶች ህፃናትና ወጣቶች ጉዳይ ሚኒስቴር በተገኘው የገንዘብ ድጋፍ መሰረት ለ30 ሴት ተማሪዎች በየወሩ 200.00 ብር ድጋፍ እየተደረገላቸው ይገኛል።

3. ፓዝ ፋይናንስ በተባለው ግብረ ሰናይ ድርጅት አመካኝነት ለ30 ሴቶች የማቴርያል ድጋፍ (ሞዴስ፤ ፓንት፤ የገላና የልብስ ሳሙና) እየተደረገ ይገኛል።

4. በስድስቱ ኮሌጆች ለሚገኙ 3000 ያህል አዲስ ሴት ተማሪዎች የህይወት ክህሎት ስልጠና ለሁለት ቀናት በስርአተ ያታ ፅ/ቤትና በዩኒቨርሲቲው መምህራን ተሰጥቷል። የማሰልጠኛ ማንዋል በሴቶች ህፃናትና ወጣቶች ጉዳይ የተዘጋጀ ሆኖ ስልጠናው የወሰዱ መምህራን ይህንን ስልጠና ለተማሪዎቻችን እንዲሰጡባቸው ተደርጓል። ከዚህም በተጨማሪ አላ ትግራይ ከተባለ ግብረሰናይ ድርጅት ጋር በመተባበር በስነ-ተዋልዶ እና ኤችአይቪ የሚያተኩር ስልጠና ለሁለት

ጊዜያት ያህል የአሰልጣኞች ስልጠና ለተማሪዎች ተሰጥቷል። በመጀመርያ ስልጠና የተሳተፉት 10 ወንዶችና 20 ሴቶች ሲሆኑ በሁለተኛው ዙር ደግሞ ስልጠናው ለ20 ሴቶች ተሰጥቷል።

- 5. ጥምረት ለህይወት በተባለ ግብረሰናይ ድርጅት አመካኝነት ለ23 ሴት ተማሪዎች በሴት ኮንዶም አጠቃቀም እና በአባላዘር በሽታዎች ዙርያ ስልጠና ተሰጥቷል።
- 6. የአካዳሚክ ውጤታቸው የበለጠ (በጣም ከፍ ያለ መደብ) ደረጃ ያላቸው 63 ሴት ተማሪዎች ተለይተው የማበረታቻ ሽልማት (የሰርቲፊኬትና የገንዘብ) በዩኒቨርሲቲው ተደርጎላቸዋል።
- 7. ከህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በመጡ ሴት የምክር ቤቱ አባላት አሰልጣኝነት ታህሳስ 4 እና 5/2007 ለዩኒቨርሲቲው ተማሪዎች በሙሉ የሁለት ቀናት ስልጠና ተሰጥተዋል። ስልጠናው የተሰጠው “የሴቶች ሁለገብ ተሳታፊነትና ተጠቃሚነት በተለያዩ ስርዓቶች” እና “የሴት ተማሪዎች ገፅታና የህይወት ክህሎት” በሚሉ ርዕሶች ሲሆን ቀደም ብሎ ተመሳሳይ ስልጠና ለዩኒቨርሲቲው ሴት መምህራን መቐለ (በክልሉ ያሉት ሶስት ዩኒቨርሲቲዎች የሚገኙ ሴት መምህራን የተገኙበት) ላይ ተደርጎ ስለነበረ የዩኒቨርሲቲው ሴት መምህራን በዚህ ለተማሪዎች በተሰጠው ስልጠና የቡድን አወያዮች (ቱቲሮች) በመሆን ውጤታማ ስራ ሰርተዋል።
- 8. በትምህርት ክፍል አመዳደብ ለሴት ተማሪዎች ቅድሚያ እንዲሰጣቸው ተደርጓል። በዚህም መሰረት 25% የሚሆኑ ቦታዎች ለሴቶች ብቻ ያለው ድድር እንዲደርሳቸው ተደርጓል።

4.6. የእድገትና ትራንስፎርሜሽን ግቦችና የዩኒቨርሲቲው አፈፃፀም

በ2003 ጀምሮ ላለፉት አምስት አመታት ሲተገበር የቆየው የመጀመርያው የእድገትና ትራንስፎርሜሽን እቅድ (Growth and Transformation Plan – GTP) በ2007 የተጠናቀቀ ሲሆን ለሚቀጥሉት አምስት አመታት የሚያገለግለው የሁለተኛው እድገትና ትራንስፎርሜሽን እቅድ ዝግጅት እየተጠናቀቀ ይገኛል። ዓዲግራት ዩኒቨርሲቲም የመጀመርያው እቅድ ውጤት መሆኑ እዚህ ላይ ማውሳቱ ተገቢ ነው። በመጀመርያው እድገትና ትራንስፎርሜሽን እቅድ ለከፍተኛ ትምህርት ከተያዘው ታርጌት አኳያ የዩኒቨርሲቲዎችን አፈፃፀም ምን እንደሚመስል መቃኘቱ ተገቢ ስለሆነ አጠር ባለ መልኩ እንዲሟከተለው ቀርቧል።

1. የመምህራን ስብጥር፤ በእቅዱ ዩኒቨርሲቲዎች ሊደርሱበት ይገባል ተብሎ የተያዘው የዩኒቨርሲቲ መምህራን ስብጥር 75% የሁለተኛ ዲግሪ ያላቸው እንዲሆኑና 25% ደግሞ የሶስተኛ ዲግሪ ያላቸው እንዲሆኑ ነው። በዚህ መሰረት ሲታይ ዩኒቨርሲቲዎችን ይህንን ታርጌት የደረሰበት አይደለም ብቻ ሳይሆን ከግቡ የራቀ መሆኑ ማየት ይቻላል። በሪፖርቱ ቀደም ብሎ እንደተገለፀው በስራ ላይ ያሉትን የአገር ውስጥ መምህራን (የቴክኒክ ድጋፍ ሰጪዎችን ሳንጨምር) ብቻ ከወሰድን ስራ ላይ ካሉት 414 መምህራን ውስጥ 41.8% የሚሆኑት የመጀመርያ ዲግሪ ያላቸው ሲሆኑ 57.5% ደግሞ የሁለተኛ ዲግሪ ያላቸው ናቸው። የሶስተኛ ዲግሪ ያላቸው ደግሞ 0.7% ናቸው። በርግጥ የውጭ አገር መምህራን ጨምረን ስናይ ቁጥሩ የተሻለ ነው። ያም ሆኖ ስብጥሩ 37.9%፤ 55.8% እና 6.3% ይሆናል እንጂ ከተቀመጠው ታርጌት ጋር ሲነፃፀር በጣም የራቀ መሆኑ ማየት ይቻላል። ደግነቱ በርከት ያሉ መምህራን ለሶስተኛ ዲግሪ የተላኩ ስለሆነ በሁለተኛው የእድገትና ትራንስፎርሜሽን መጨረሻ ወቅት አሁን ካለንበት ሁኔታ ጋር ሲነፃፀር ወደ ታርጌቱ በጣም በተሻለ መልኩ የቀረበ እንደሚሆን ከወዲሁ መገመቱ አያዳግትም። በተለይም የሁለተኛ ዲግሪ መምህራኖቻችን ብዛት ወደ ተፈለገው ታርጌት የማይደርስበት ምክንያት አይኖርም።

2. የመምህር ተማሪ ጥምርታ (Teacher – Student Ratio): በእድገትና ትራንስፎርሜሽን እቅዱ ሊደረስበት የተፈለገው የመምህር ተማሪ ጥምርታ 1:20 ነው። ጥምርታው የሚሰጠው ዘዴ የተለያየ ቢሆንም በስራ ላይ ያሉት መምህራንን ብቻ በመውሰድ (የቴክኒክ ደጋፊዎችን ሳንጨምር) በዩኒቨርሲቲዎችን ያለው የመምህር ተማሪ ጥምርታ **21.97** ነው። በዚህ ላይ የቴክኒክ ደጋፊዎችን ጨምረን ስናየው ጥምርታው 20.37 ይሆናል። ስለሆነም ጥምርታውን በተመለከተ ዩኒቨርሲቲው ከታርጌቱ በጣም የተቀራረበ ደረጃ እንዳለው ማየት ይቻላል።

3. የምረቃ ምጣኔ፤ በእቅዱ የተቀመጠው የቅድመ ምረቃ ተማሪዎች የምረቃ ምጣኔ በአማካይ 93% የሚል ሲሆን ለወንዶች 95% ለሴቶች ደግሞ 90% በሚል ነው የተቀመጠው። ይህንን ታርጉም በተመለከተ የዩኒቨርሲቲው ደረጃ መለካት አስቸጋሪ ነው ምክንያቱም ዩኒቨርሲቲው እስካሁን አንድ ጊዜ ብቻ ነው ያስመረቀው። ስለዚህ በተዘዋዋሪ መልኩ ውጤቱን ለማየት በየጊዜው ከትምህርት የሚያቋርጡ ተማሪዎች መጠን ማየት እንችላለን። በዚህም መሰረት በ2006 የነበረው የማቋረጥ መጠን 7.16 የነበረ ሲሆን በ2007 ወደ 5.13 ሊቀንስ ችሏል። ከዚህ ውስጥ አብዛኛው የሚያቋርጥ ተማሪ በራሱ ውሳኔ ሳያስፈቅድ ለቆ የሚሄድ (Drop out) ነው። ቀጥሎ በትምህርት ድክመት የሚያቋርጥ (Academic Dismissal) ሆኖ የመጨረሻው ደግሞ በአግባቡ አሳውቆ ማቋረጥ (Withdrawal) ነው። በተለይ በሁለተኛውና ሶስተኛው አይነት የሚያቋርጡ ተማሪዎች ተመልሰው ትምህርታቸውን የመቀጠል እድል ስላላቸው ጊዜ ይወስድ እንደሆነ እንጂ የመመረቅ እድሉ ክፍት ነው። ስለዚህ የምረቃ ምጣኔን በተመለከተ እየተሻለ የመሄድ አዝማምያ መኖሩን ብቻ በማስቀመጥ ሊገለፅ የሚችል ይሆናል። ዩኒቨርሲቲው ተጨማሪ አመታትን ሲያስመርቅ ምጣኔውን በትክክል ማስቀመጥ ይቻላል።

4. የቅድመ ምረቃ ሴቶች ተሳትፎ መጠን፤ በአምስት አመቱ እቅድ የቅድመ ምረቃ ሴቶች ተሳትፎን አስመለክቶ የተቀመጠው ግብ 40% የሚል ነው። በዚህ አንፃር በዩኒቨርሲቲያችን ያለው ሁኔታ እቅዱን ያሳካ (ምናልባትም አልፎ የሄደ) ተብሎ ሊቀመጥ ይችላል። በ2007 ሁለተኛ ሰሚስተር ላይ ያለው የሴቶች ተሳትፎ ምጣኔ 41.4 ነው። ስለዚህ ዩኒቨርሲቲው ይህንን ግብ ደርሶበታል።

5. የድህረ ምረቃ ሴቶች ተሳትፎ፤ ዩኒቨርሲቲው የድህረ ምረቃ ፕሮግራም የጀመረው በ2007 በሁለት ፕሮግራሞች ብቻ ስለሆነ አሁን ባለበት ሁኔታ ስለ ድህረ ምረቃ ሴቶች ተሳትፎ ያለው ምጣኔ ማቅረቡ ጠቀሜታው አነስተኛ ነው። ሆኖም በመደበኛም በማታም ያሉንን 108 ተማሪዎች በመውሰድ የሴቶች ተሳትፎ በእቅዱ ከተመጠው የ25% ጋር ሲነፃፀር 8.3% ብቻ ነው።

6. የ70:30 ቀመር፤ በእቅዱ የተቀመጠው ሌላ ግብ በቅድመ ምረቃ መርገግብር የተፈጥሮ ሳይንስ (ከባንድ 1 እስከ 4) ተማሪዎች ብዛት 70% እና የማህበራዊ ሳይንስ (ባንድ 5 እና 6) ተማሪዎች ብዛት 30% መሆን እንዳለበት ያስቀምጣል። በየባንዱ የሚኖረው ስብጥርም እንዲሁ የተቀመጠ ሲሆን ዝርዝሩ በዚህ ሪፖርት ቀደም ብሎ የተመለከተ ሲሆን አጠቃላይ ቀመሩን በተመለከተ በዩኒቨርሲቲያችን ያለው ስብጥር 71.54% በተፈጥሮ ሳይንስ እና 28.46% በማህበራዊ ሳይንስ መሆኑን ያመለክታል። ስለዚህ ዩኒቨርሲቲው ይህንን ታርጉም የደረሰበት መሆኑ መገንዘብ ይቻላል።

4.7. የ2007 የስራ ዘመን አመታዊ የስራ የአፈፃፀም ሰንጠረዥ

ግቦች	ሊሰሩ የታቀዱ ዝርዝር ስራዎች	አመታዊ የአፈፃፀም ማብራርያ እና በመቶኛ ሲገለፅ	እቅዱን በመፈፀም ያጋጠሙ ችግሮች ወይም ሁኔታዎች	የተወሰዱ የመፍትሄ እርምጃዎች
<p>ግብ 1. የዝግጅት ምእራፍ ስራዎችን በተገቢው በመከወን በድምሩ አስራ አንድ ሺ ያህል መደበኛ ተማሪዎችን (5000 አዲስና 6000 ነባር) ማስተናገድ የሚችል አቅም በመፍጠር የአመቱን ስራ መጀመር</p>	<p>1.1 የዩኒቨርሲቲው የ2007 እቅድ አሳታፊ በሆነ መልኩ ማዘጋጀት፤ የተለያዩ የዩኒቨርሲቲው ክፍሎች የየክፍላቸውን እቅድ ያዘጋጃሉ፤ በእቅዶቹ ላይ መግባባት በመፍጠር ወደ ዝርዝር አፈፃፀም መግባት</p>	<p>የ2006 አፈፃፀም ግምገማ ሰኔ 28/2006 በሚደረግበት ጊዜ የ2007 መነሻ እቅድ አብሮ እንዲቀርብ ተደርገዋል። በ2006 ክረምት ላይ ደግሞ የ2007 ዝርዝር እቅድ ተዘጋጅቶ በቦርድ ውይይት ተደርጎበት ፀድቋል። በእቅዱ ላይም ጠቅላላ የዩኒቨርሲቲው መምህራን እና ሰራተኞች የተሳተፉበት መድረክ ተዘጋጅቶ ውይይትና መግባባት ተደርጎበታል። የተለያዩ የዩኒቨርሲቲው ክፍሎች ደግሞ ከዩኒቨርሲቲው እቅድ የሚሄድ የየራሳቸውን እቅድ አዘጋጅተዋል። የዝግጅት ምእራፉንና የትግበራ ምእራፉን በተገቢው ሁኔታ በማከናወን የማጠቃለያ ምእራፉም በተመሳሳይ አኳሃን እንዲፈፀም ተደርጓል። (አፈፃፀም 100%)</p>		
	<p>1.2. የዝግጅት ስልጠናዎችን ማከናወን (የመምህራን፤ የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞችና የተማሪዎች የመንግስት ፓሊሲዎች፤ ስትራቴጂዎችና አቅጣጫዎች እና ሰላማዊ መማር ማስተማርን በተመለከተ ሰፋፊ ስልጠናዎች ማዘጋጀትና ማስፈፀም)፤ ለመምህራን የሚሰጥ የዝግጅት ስልጠና (Induction Training); የህይወት ክህሎት ስልጠና ለሴት ተማሪዎች መስጠት</p>	<p>ሰፋፊ የዝግጅት ስልጠናዎች ተከናውነዋል። ስልጠናዎቹ በሶስት ተክፍለው ነበር የተከናወኑት። ከነሃሴ 15 እስከ 30 በተለያዩ ዩኒቨርሲቲዎች የሚሟሩ እና ነዋሪነታቸው በዩኒቨርሲቲው አካባቢ በሚገኙ ወረዳዎች ነዋሪ የሆኑ 5500 ያህል ነባር ተማሪዎች የተሳተፉበት እና በአራት ርዕሶች ዙርያ (ማለትም የኢትዮጵያ ህዝቦች ትግልና አገራዊ ህዳሴያችን፤ የተሃድሶ መስመርና የኢትዮጵያ ህዳሴ፤ የልማታዊ ስርአት ግንባታ ትግላችንና ፈተናዎቹ፤ ህገ መንግስታዊ መርሆዎችና ሰላማዊ የትግል ስልት በትምህርት ተቋማት) ስልጠና ተሰጥቷል። ሁለተኛው ስልጠና ደግሞ መስከረም 10/2007 የተጀመረው እና ለአስር ቀናት የዘለቀው ስልጠና ለዩኒቨርሲቲው መምህራንና ሰራተኞች የተሰጠ ነው። ይህ ስልጠና በሶስት ርዕሶች (አራተኛው ርዕስ ሳይጨምር) የተከናወነ ሲሆን የዩኒቨርሲቲው አሰራርና አፈፃፀም በተመለከተም ግምገማዊ ውይይት ተካሂዶበታል። በዚህ ስልጠና</p>		

		<p>የተሳተፈው ሰራተኛ በአማካይ 1000 ነበር። ሶስተኛው ስልጠና ደግሞ ለአዲስ ተማሪዎች የተሰጠ ሲሆን ስልጠናው የተደረገው ከመስከረም 28/2007 ጀምሮ ለአስር ቀናት የተካሄደ ነበር። በዚህ ስልጠና 4250 ተማሪዎች ተሳትፈውበታል። ከነዚህ ስልጠናዎች በተጨማሪ የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ከፍተኛ ባለሞያዎች በተገኙበት በማስተማር ዘዴዎች (ተከታታይ ምዘና፤ ቋሚ መስፈርት ያደረግ የነጥብ አሰጣጥ፤ ሞዲላራይዥ ዳይገላም) የመግቢያ ስልጠና (Induction Training) ተሰጥቷል። (አፈፃፀም 100%)</p>		
<p>1.3. ተማሪዎች እርስ በርስ የሚደጋገፉባቸው የአንድ ለአንድ ስራዎች (Cooperative Learning Teams) እና የልማት ቡድኖች እንዲደራጁ ማድረግ፤ ቤተመጻሕፍቶች ተማሪዎች በቡድን እንዲጠቀሙባቸው የሚያስችል አሰራር አጠናክሮ መቀጠል፤ የተማሪዎች የክፍል ተወካዮችን ማስመረጥ</p>	<p>በአመቱ አንደኛ ሰሚስተር ላይ 1982 በሁለተኛው ሰሚስተር ደግሞ 1879 የተማሪዎች የአንድ ለአንድ ቡድኖች (Cooperative Learning Teams) ተመስርተው ተማሪዎቹ በነዚህ ቡድኖች አመካኝነት እርስ በርሳቸው እንዲደጋገፉ ተደርጓል። እነዚህ ቡድኖች ደግሞ በአንደኛው ሰሚስተር በ202 በሁለተኛው ሰሚስተር በ197 የልማት ቡድኖች (አንድ ክፍል አንድ የልማት ቡድን ነው) የተደራጁ ሲሆን ለያንዳንዱ የልማት ቡድን ደግሞ አንድ ደጋፊ መምህር (mentor) ተመድቦላቸዋል። የተማሪዎቹ የአንድ ለአንድ ቡድኖች እቅድ በማውጣትና በየሳምንቱ የሚገናኙበትን ፕሮግራም በማውጣት በዩኒቨርሲቲው ቤተመጻሕፍት እና የመማርያ ክፍሎች በየጊዜው እየተገናኙ አብረው ይሰራሉ። ከዚህም በተጨማሪ ተማሪዎች ሁለት ሁለት የክፍል ተወካዮች (ቢያንስ አንድዎ ሴት መሆን አለባት) እንዲመርጡ ተደርጎ በነዚህ ተወካዮች አመካኝነት ከትምህርት ክፍሉ ሃላፊ እንዲሁም በትምህርት ክፍል ካውንስል እና በኮሌጅ ካውንስል እንዲሳተፉ ይደረጋል። (አፈፃፀም 100%)</p>			
<p>1.4. አምስት ሺ ያህል አዲስ መደበኛ ተማሪዎችን ለመቀበል የሚያስችሉን ሰብአዊና</p>	<p>በ2007 አዲስ እንቀበላቸዋለን ብለን በእቅድ የያዘነው 5000 ያህል ተማሪዎች ሲሆኑ እነዚህን ለመቀበል የሚያስችሉ የመማርያ እና የመኝታ</p>	<p>በተለይ ተጨማሪ የሰራ መደቦች እንዲፈቀዱልን</p>		<p>ከሲቪል ሰርቪስ ሚኒስቴር ውይይት በማካሄድ</p>

	<p>ማቴርያላዊ ዝግጅቶችን ማድረግ። የመምህራን ቅጥርና ዝውውር ማከናወን፤ የ480 ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ተጨማሪ ቅጥር ማካሄድ (የቅጥር መደብ ያልፀደቀላቸው 331 ቦታዎች ሲቪል ሰርቪስ ሚኒስቴርን በማስፈቀድ ቅጥሮች እንዲካሄዱ ማድረግ)፤ ግንባታዎች በወቅቱ መጠናቀቃቸው መከታተል፤ ለተማሪዎች አስፈላጊ የሆኑ ግዥዎችና አቅርቦቶች (አልጋ፤ ፍራሽ፤ ጠረጴዛ፤ ወንበር፤ ወዘተ) መግለጻቸውን ማረጋገጥ</p>	<p>ክፍሎች፤ አልጋ፤ ወንበር፤ ፍራሽ፤ ወዘተ እንዲሁም ተፈላጊ መምህራንና የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች መቀጠር ነበረባቸው። በዚህም መሰረት በቂ የመማርያና የመኖርያ ክፍሎች ለተማሪዎች ቅበላ ደርሰውልናል። የአልጋና ወንበር ፍራሽና ሌሎች አቅርቦቶችም እንዲሁ በ2006 መጨረሻ ላይ ጨረታ አውጥተን ስለነበር ደርሰውልናል። የመምህራን አቅርቦት በተመለከተም በቅጥር (ከአገር ውስጥም ከውጭም)፤ በዝውውር እና በምደባ (ከትምህርት ሚኒስቴር የተመደቡልን) በድምሩ 231 ተጨማሪ መምህራን ተገኝተዋል። የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞችን በተመለከተ ወደ 331 የሚሆኑ የስራ መደቦችን ከሲቪል ሰርቪስ በማስፈቀድ እና ቀደም ብሎ በተፈቀደው መቅባር ያልቀጠርናቸው ሰራተኞችን ጨምሮ 480 ሰራተኞች ለመቅጠር እቅድ የተያዘ ቢሆንም በ2007 ያሉት የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ብዛት በ2006 ከነበረው ያሳየው ጭማሪ 205 ብቻ ነው። የተጨመሩ ሰራተኞች ከታቀደው ያነሰበት አንደኛው ምክንያት ተጨማሪ የስራ መደቦችን የማስፈቀድ ስራ ጊዜ በመውሰዱ ነው። ጥያቄው ቀደም ብሎ ሲቪል ሰርቪስ ሚኒስቴር የቀረበ ቢሆንም ቢፒአር ሳታዘጋጁ አይፈቀድም የሚል መልስ ስለተሰጠን እንደገና ጥያቄያችንን እስከነዝርዝር ምክንያቱ ማቅረብ ነበረብን፤ ካቀረብን በኋላ ግን ተፈቅዶልናል። (አፈፃፀም 90%)</p>	<p>በወቅቱ ጥያቄ ለሲቪል ሰርቪስ ሚኒስቴር አቅርቦት የነበረ ቢሆንም ቢፒአር ሳይሰራ ሊፈቀድ አይችልም የሚል መልስ ስለተሰጠን ተጨማሪ ቦታዎች የማስፈቀዱ ጉዳይ በወራት ዘግይቶብናል።</p>	<p>አዳዲስ ለምንጠይቃቸው የስራ መደቦች ዘርዘር ያለ ማክንያት (justification) በማቅረብ እንደገና እንድንጠይቅ በተሰጠን አቅጣጫ መሰረት በዚህ መሰረት አቅርቦት ተጨማሪ የስራ መደቦች ተፈቅደውልናል።</p>
	<p>1.5. የግቢ ማስቀጠ ስራዎችን ማከናወን [የክረምት ተክላ ማካሄድ፤ በተማሪዎች ካፌቴርያ ፊት ለፊት የሚገኘው ቦታ የማሳመር (landscaping) ስራ መስራት፤ የጣራ ውሃ ለመጠቀም የሚያስችሉ ስትራክቸሮች (roofwater harvesting structures) መስራት፤</p>	<p>የክረምት ተክላ ፕሮግራም ተይዞለት ተከናውኗል፤ የጣራ ውሃ ለማጠራቀም የሚያስችል ስራ በአንድ ቦታ ላይ የተጀመረ ቢሆንም ገና አልተጠናቀቀም፤ Green Ethiopia ከሚባል ገባሬ ሰናይ ድርጅት ጋር በመተባበር የችግኝ ማፍያ ጣብያ ለመስራት ተችሏል። በተማሪዎች ካፌቴርያ ፊት ለፊት ያለው ቦታ የማስቀጠ ስራም የራሱ ዲዛይን ተይዞለት በ2008 የሚሰራ ይሆናል። (65%)</p>	<p>የጣራ ውሃን ለማጠራቀም የሚያገለግል ጉድጓድ ስራ በቀዳሚው ቤተመጻሕፍት አከባቢ የተጀመረ ቢሆንም ቦታው አለታማ ስለሆነ</p>	<p>የጣራ ውሃ የማጠራቀሙ ስራ የራሱ የሆነ ዲዛይን ተሰርቶለት በውድድር መልክ እንዲሰራ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ ለሚቀጥለው</p>

	በሁለተኛው ግቢ የችግኝ ማፍያ ጣብያ ማደራጀት]		በእጅ መስራት አልተቻለም።	አመት ተሸጋግሯል።
	<p>1.6. የክረምት ተማሪዎችን መቀበልና ማስተናገድ [2006 ክረምት ላይ 2500 ያህል ተማሪዎችን ማስተናገድ፤ ከነዚህ ተማሪዎች አብዛኛዎቹ አዲስ በምንጀምረውና ከክልሉ የቴክኒክና ሞያ ኮሌጆች የተውጣጡና በቴክኖሎጂ የመጀመርያ ዲግሪ የሚማሩ ተማሪዎች ይሆናሉ፤ ከትምህርት ሚኒስቴር ለድህረ ምረቃ ዲፕሎማ ወይም PDGT የሚላኩልን ተማሪዎች ሲሆን ይህም ዘንድሮ የሚጀመር አዲስ ፕሮግራም ነው። ቀደም ብለው የተጀመሩት የክረምት ትምህርት ፕሮግራሞችም የሚቀጥሉ ይሆናል። ከዚህም ሌላ በክልሉ ምስራቃዊ ዞን እና በዓፋር ክልል አጎራባች ወረዳዎች ከሚገኙ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርተ ቤቶች ለተውጣጡ ጎበዝ ተማሪዎች በሂሳብና ሳይንስ ትምህርቶች መሰረት ያደረገው የክረምት አውትሪች ፕሮግራም የሚካሄድ ይሆናል]</p>	<p>በእቅዱ መሰረት በርካታ የክረምት ተማሪዎችን በተለያዩ ፕሮግራሞች ተቀብለን አስተምረናል። በዚህም መሰረት ከክልሉ የቴክኒክና ሞያ ትምህርትና ስልጠና ቢሮ ጋር በመተባበር የቴክኖሎጂ ባችለር ዲግሪ (Btech) ፕሮግራም በ13 የትምህርት መስኮች 1168 ተማሪዎችን ተቀብለን አስተምረናል። ከትምህርት ሚኒስቴር ጋር በመተባበር ደግሞ የድህረ ምረቃ ዲፕሎማ ፕሮግራም (PGDT) ተማሪዎችን ተቀብለን አስተናግደናል። ከዚህም በተጨማሪ ቀደም ብለው በትምህርት ሚኒስቴር ስፖንሰርነት፤ በክልሉ ጤና ቢሮ ስፖንሰርነት፤ እና በራሳቸው ወጪ የሚሸፍኑ ተማሪዎችም በክረምት ፕሮግራሞችን በድምሩ 2320 ተማሪዎችን በማስተማር ላይ እንገኛለን። (አፈ.ፃፀም 100%)</p>		
	<p>1.7. የአመቱን የአካዳሚክ መርሃ ግብር ማውጣትና ማስፀደቅ</p>	<p>የአመቱ የትምህርት መርሃ ግብር በዩኒቨርሲው ረጂስትራር አዘጋጅነት ቀርቦ በሰኔት ውይይት ተደርጎበት እንዲሻሻል ተደርጎ ፀድቋል። (አፈ.ፃፀም 100%)</p>		
	<p>1.8. አዲስ ለተመደቡ ተማሪዎች ኦርጋንይዥን መስጠት፤ የዩኒቨርሲቲው የዲሲፕሊን</p>	<p>ለአዲስ ተማሪዎች ሰፊ ያለ ኦርጋንይዥን ተሰጥቷል፤ የትምህርት ክፍል መረጣም ተከናውኗል። (አፈ.ፃፀም 100%)</p>		

	መመርያ ማሰራጨት፤ የትምህርት ክፍል መረጣ ማድረግ			
	1.9. የዩኒቨርሲቲው የመጀመርያ የምረቃ ፕሮግራም በደመቀ አኳሃን ሃምሌ 2006 ላይ ማከናወን	የዩኒቨርሲቲው የመጀመርያው ምረቃ ፕሮግራም ሃምሌ 12/2006 በጣም በደመቀ እና ታሪካዊነቱን ሊያንፀባርቅ በሚችል መልኩ ተከናውኗል። (100%)		
	1.10. የተጠናከረ የማግኘት ክፍል በማድረጅት ከነባር ዩኒቨርሲቲዎች የሚገኙትን መፃህፍትና የማስተማርያ ማቴሪያሎች ማዘጋጀትና ማቅረብ፣ መፃህፍትን በሶፍት ኮፒ ማሰባሰብ	ዩኒቨርሲቲው የተጠናከረ የማግኘት ክፍል ስላለው አስፈላጊ የሆኑ መፃህፍትና ማቴሪያሎች በዚህ ክፍል አመካኝነት እየተባዙ ቤተመፃህፍት ውስጥ እንዲቀመጡ ይደረጋል። ሆኖም ትምህርት ሊጀመር አከባቢ የወረቀት አቅርቦት እጥረት አጋጥሞ ስለነበር የማግኘቱ ስራ በሚፈለገው መልኩ ሊሄድ አልቻለም ነበር። በሶፍት ኮፒ የሚገኙ መፃህፍት ደግሞ ባለው ዲጂታል ላይብረሪ እንዲቀመጡ ተደርገዋል። (አፈ.ፃፀም 90%)	ስራው በአንድ ማእከል (ማለትም በቤተ መፃህፍት) የሚከናወን ስለሆነ የበለጠ ለማድረግ ወደየኮሌጆች መውረድ ይኖርበታል	የማግኘት ስራው ከ2008 ጀምሮ በየኮሌጁ እንዲሆን የሚያስችል መዋቅር በማዘጋጀትና ሰራተኛ በመቅጠር የሚሰራ ይሆናል
ግብ 2. የግንባታ ስራዎች በአግባቡ እየተከናወኑ መሆናቸው መከታተል፣ ያለቁትን ጥቅም ላይ ማዋል፣ አዳዲስ ግንባታዎችን ማከናወን	2.1 ከሶስተኛ ዙር ግንባታዎች ያልተጠናቀቁትን ማጠናቀቅ፤ በአራተኛ እና አምስተኛ ዙር መሰራት ካለባቸው ደግሞ በድምሩ 56 ብሎኮችን (እና የመሰረተ ልማት ስራዎች) ግንባታ መጀመርና መከታተል	ከሶስተኛ ዙር ግንባታ ውስጥ ቆየት ብለው (ማለትም 2006 ማለቂያ አከባቢ) የተጀመሩት 7 ህንፃዎች አፈ.ፃፀማቸው 96.05% ደርሷል። በተለይም ለተማሪዎች ቅበላ አስፈላጊ የነበሩት የምግብ ቤት አዳራሽ (Dining Hall) እና የእንጀራ መጋገርያ በወቅቱ ደርሰውልናል። የአራተኛ እና የአምስተኛ ዙር ግንባታዎችን በተመለከተ በዋናው ግቢ 23 ብሎኮች ተጀምረው ወደ መጠናቀቅ ደረጃ ላይ ስለደረሱ (እስከ ሰኔ ያለው አፈ.ፃፀም 85.77% ደርሷል) ለ2008 የተማሪዎች ቅበላ በወቅቱ ዝግጁ እንደሚሆኑ ይጠበቃል። በሁለተኛው ግቢ የሚሰሩት የአምስተኛ ዙር 33 ብሎኮች ደግሞ ዘግይቶም ቢሆን (ማለትም ሰኔ ላይ) ስለተጀመሩ ለ2008 ሁለተኛ ሰሚስተር እንደሚደርሱ ይጠበቃል። የሁለተኛው ዙር መሰረተ ልማት ስራዎች አፈ.ፃፀም 62% ነው። የፍላጎት ማጣርያ ፕላንት አፈ.ፃፀም ግን ከሚጠበቀው በታች ነው (30.34%)። (አፈ.ፃፀም 85%)	የፍላጎት ማጣርያ ግንባታ በተመለከተ ዘግይቶ የተፈታ ቢሆንም ከካሳ ክፍያ ጋር ተያይዞ በተነሳው ክርክር ከቦታው ማንሳት ይገባቸው የነበሩ ህጋዊ ያልሆኑ ግንባታዎች በወቅቱ ባለማንሳታቸው የግንባታውን ሂደት ጎድቶታል። በሁለተኛው ግቢ ስለሚደረገው ግንባታ ደግሞ ከካሳ ክፍያ ጋር ተያይዞ ገና ያልተፈቱ ጉዳዮች ያሉ ሲሆን በተጨማሪም አማካሪ ድርጅት አቀጣጠር እና ዲዛይን አዳፕቲቭን የራሱን ጊዜ ወስዷል።	ከሚመለከታቸው የዞን እና የወረዳ አስተዳደር አካላት ጋር በመተባበር ከካሳ ክፍያ በዋናው ግቢ ለተነሱ ችግሮች መፍትሄ ተበጅቶላቸው የፍላጎት ማጣርያ ስራው በሙሉ ሃይል እንዲጀመር ተደርጓል።

<p>2.2. በሁለተኛው ግቢ የግንባታ ስራዎችን መጀመር (33 ብሎኮችና የመሰረት ልማት ስራዎች)</p>	<p>በ2.1 እንደተቀመጠው በሁለተኛው ግቢ ይጀመራሉ ተብለው የታሰቡት 33 ብሎኮች በአመቱ መጨረሻ አከባቢ የተጀመሩ ቢሆንም የመሰረት ልማት ስራዎች ግን ገና አልተጀመሩም። (አፈ.ፃፀም 75%)</p>			
<p>2.3. ለሁለተኛው ግቢ የሚሆን አማካሪ በጨረታ መለየትና መቅጠር</p>	<p>ለሁለተኛው ግቢ የሚሆን አማካሪ ጨረታ ወጥቶ የጨረታ ትንተና (የቴክኒክና የፋይናንስ) ተደርጎ አሸናፊ ድርጅት ተለይቶ ሰራው እየተከናወነ ይገኛል። (100%)</p>			
<p>2.4 የዋናው ግቢ አጥር ስራ ማከናወን፣ በዋናው ግቢ ምእራብ በኩል የሚገኘው መንገድ የኮብልስቶን ስራ ማከናወን</p>	<p>የዋናው ግቢ አጥር በአማካሪው ዲዛይን ተሰርቶ፤ ሶስት ኮንትራክተሮች ተመርጠው የአጥር ስራው እየተከናወነ ይገኛል። የክትትል ስራው በዋናው ግቢ አማካሪ ድርጅት ተቆጣጣኝነት የሚከናወን ሲሆን ለኮንትራክተሮች ከመሰጠቱ በፊት በቁርጥ ዋጋ አሰራር መሰረት መፅደቅ ስለነበረበት ተሰርቶ ወደ ትምህርት ሚኒስቴር እና ወደ ቤቶችና ከተማ ልማት ሚኒስቴር ተልኮ የመዘገየት እክል የነበረው ቢሆንም ፀድቆ የግንባታ ስራው እየተከናወነ ነው። ከ2008 ተማሪዎች ቅበላ በፊት ይጠናቀቃል የሚል ግምት አለን። (አፈ.ፃፀም 90%)</p>			
<p>2.5. ተጨማሪ አራት የውሃ ጉድጓዶች ቁፋሮ ማከናወንና የተወሰኑትን ወደ ዩኒቨርሲቲው መስመር መዘርጋት</p>	<p>አራት ጥልቅ የውሃ ጎድጓዶች በባለሞያዎች ተጠንተውና ተለይተው የቀረቡ ሲሆን ከነዚህ ውስጥ ሁለቱ ላይ ብቻ ነው የቁፋሮ ስራ በክልሉ የውሃ ስራዎች ኮንትራክቸን አመካኝነት የተከናወነው። የበለጠ ግምት ተሰጥቶበት የነበረው መገብ በሚባለው ለዩኒቨርሲቲው ቅርብ በሆነ አከባቢ የተቆፈረው ጉድጓድ ውጤቱ የተወሰነ ውሃ (3.5 ሊትር በሰከንድ) የተገኘበት ቢሆንም እንደተጠበቀው ግን ሊሆን አልቻለም። ሁለተኛው ጉድጓድ ማይ ፃዕዳ በሚባል ከዩኒቨርሲቲው ራቅ ብሎ በሚገኝ መንደር የተደረገው ቁፋሮም ከመጀመርያው ያነሰ ውጤት (ማለትም 1.5 ሊትር በሰከንድ) የተገኘበት ነው። ሶስተኛው ጉድጓድ ሊቆፈር ታስቦ የነበረው ከሁለተኛው ቦታ አጠገብ ሲሆን የሁለተኛው ውጤት ጥሩ ሳይሆን ሲቀር ሶስተኛውም እንዲቀር ተደርጓል። አራተኛ ጉድጓድ</p>	<p>ጥልቅ ጉድጓዶችን በመቆፈር ዘላቂ መፍትሄ የማፈላለግ ስራው ስላልተሳካ ጊዜያዊ መፍትሄ መፈለግ አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል።</p>	<p>በግቢው ውስጥ የውሃ ገንዳዎችን (ሮቶዎችን) በብዛት በማስቀመጥ በውሃ ቦቱ እንዲሞሉ በማድረግ ችግሩን ለማቃለል ተችሏል። በሳምንት ሁለት ጊዜ ደግሞ ቀደም ብሎ ስንጠቀም ከነበሩት ጉድጓዶች በባለሙያዎች እንዲቀርብም ተደርጓል።</p>	

		እንዲቆፈር የታሰበው ለዋናው ግቢ ሳይሆን ለሁለተኛው ግቢ ቅርብ በሆነ ቦታ ኒሕቢ በሚባል መንደር ተመርጦ የነበረ ቢሆንም ቦታው ቀደም ብሎ ለኢንቨስተር ተሰጥቶ የነበረ መሆኑ ሲታወቅ ቁፋሮው ሊቀጥል አልቻለም። በድምሩ ሲታይ የውሃ ጉድጓድ ቁፋሮ ስራው ውጤታማ ሊሆን አልቻለም። በዚህም ምክንያት ለ2008 ምርትን መሰረት ያደረገ (per product) የጉድጓድ ቁፋሮ ስራ እንዲሰራ የጨረታ ደኩመንት ተዘጋጅቷል። ለውሃው ችግር ደግሞ ጊዜያዊ መፍትሄ በማበጀት በቦቱ እንዲቀርብ ተደርጓል። (አፈ.ፃዐም 65%)		
	2.6 የማኔጅመንት ህንፃ የዲዛይን ስራ በማጠናቀቅ የግንባታ ስራ መጀመር	ይህ እቅድ በዋናነት በሶስተኛውና በአራተኛው ሩብ አመት እንዲሰራ ተይዞ የነበረ ሲሆን የግንባታ ዕ/ቤታችን በሌሎች ስራዎች ስለተጠመደ ጅምር ስራዎች የተከናወኑ ቢሆንም የዲዛይን ስራው ሊከናወን አልቻለም። ስራው በ2008 የሚከናወን ይሆናል። (አፈ.ፃዐም 30%)		
	2.7 በተማሪዎች ምግብ ቤት አዳራሽ ፊት ለፊት የሚገኘው ቦታ ለማስዋብ የላንድስኬፒንግ ዲዛይን እና ግንባታ ስራዎችን ማከናወን	የዩኒቨርሲቲው ግቢ በተክሎች የማስዋብ ስራ በተለያዩ ቦታዎች እንዲከናወን ተደርጓል፤ ከአመት አመትም የግቢው ውበት እየተሻለ መጥቷል። በተጠቀሰው ቦታ የተያዘው እቅድ የራሱ የሆነ የዲዛይን ስራ የሚያስፈልገው ስለሆነ በ2008 እንዲሰራ ይደረጋል። (አፈ.ፃዐም 40%)		
	2.8 የተሰራው የሰብሰባ አዳራሽ (አዲተርየም) ለሰብሰባ ምቹ በሆኑ ወንበሮችና ሌሎች ማቴርያሎች ማሟላት	የኤሌክትሮ ሜካኒካል ስራውን በተመለከተ የስፔሲፊኬሽኑን ዝግጅት ተጠናቆ ጨረታ እንዲወጣ ተደርጓል። አሸናፊውን ለመለየት የቴክኒክና የፋይናንስ መረጣ እየተደረገ ነው። (አፈ.ፃዐም 45%)		
	2.9. ተጀምረው ያላለቁ ሆነው ዩኒቨርሲቲው የገዛቸው የኮንዶሚኒየም ቤቶች አስፈላጊው የርክክብ ስራዎችን በማጠናቀቅ ለመምህራን መኖርያ ጥቅም ይውሉ ዘንድ አስፈላጊው ጨረታ በማውጣት የግንባታ ስራዎችን ማከናወን	የነዚህ ያላለቁት የኮንዶሚኒየም ቤቶች ርክክብ ተከናውኗል። እያንዳንዱ ብሎክ ምን ስራ እንደሚገድለው ተለይቶ እንዲቀመጥ ተደርጓል። በምን አይነት ማቴርያሎች የፈረደገው ስራዎች መከናወን እንዳለባቸው ተለይቷል። የጨረታ ደኩመንት ተዘጋጅቶ ጨረታ ተካሂዶ ያሸነፉት ኮንትራክቶች ስራውን ጀምረውታል፤ በሚቀጥሉት ጥቂት ወራት እንደሚጠናቀቅ ይጠበቃል። (አፈ.ፃዐም 90%)		

	<p>2.10. በራስ ሃይል (own force) እንዲሰሩ የታቀዱትን የወፍሮቤ ቤት፤ የተማሪዎች ቴሌቪዥን ማሳያ አዳራሽ፤ የወተትና የከብት ማድለብያ ህንፃዎች፤ የዶሮ ማርቢያ፤ እና የጣራ ውሃ ማሰባሰብያ ስራዎችን መስራት</p>	<p>በራስ ሃይል እንዲሰሩ የታቀደው የወፍሮቤ ቤት ስራ የተጠናቀቀ ሲሆን የወፍሮቤ ተከላም ተከናውኗል። የወፍሮቤ ስራውን ወደውጭ ለማውጣት ጨረታ ወጥቶ የቀረበው ዋጋ የተጋነነ ስለሆነ ሁለተኛ ጨረታ የሚወጣ ይሆናል። የቴሌቪዥን ማሳያው ሌላ አማራጭ ስለተገኘበት እንዲቀር የተደረገ ሲሆን ሌሎች ስራዎች ደግሞ የመዘገየት ችግር (አስፈላጊ ማቴርያሎች በወቅቱ ተገዝተው ስላልቀረቡ) ያለባቸው ቢሆንም እየተሰሩ ነው። (አፈ.ፃፀም 75%)</p>		
	<p>2.11. ከተለያዩ የውሃ ጉድጓዶች ወደ ዋናው ሪዘርቫየር የሚመጣውን ውሃ በጊዜያዊነት ማጠራቀም የሚችል ሪዘርቫየር (ኮሌክሽን ቻምበር) ከግቢው ውጭ መስራት</p>	<p>የማጠራቀምያ ጊዜያዊ ሪዘርቫየር (ኮሌክሽን ቻምበር) እንዲሰሩልን ለክልሉ የውሃ ኢንተርፕራይዝ ጥያቄ የቀረበ ሲሆን ግንባታው ግን ገና አልተጀመረም። (አፈ.ፃፀም 50%)</p>		
	<p>2.12. ከከተማው አስተዳደር እንዲሁም ከትግራይ ልማት ማህበር እና ከከተማው ሆስፒታል ጋር በመተባበር የማህበረሰብ ትምህርት ቤት እና በሆስፒታሉ ውስጥ የህክምና ተማሪዎቻችን የሚጠቀሙበትና ለሆስፒታሉ አገልግሎት የሚውል በሎክ መስራት</p>	<p>የማህበረሰብ ትምህርት ቤት በተመለከተ ቦታውን በአጥር በማጠር የጨረታ ስራዎች ለማከናወን ታቅዶ የነበረ ቢሆንም በከተማው አስተዳደር በኩል የቦታው ፕላን ስላልቀረበልን ስራው ሊከናወን አልቻለም። በከተማው ሆስፒታል አንድ ብሎክ ለመስራት ታቅዶ የነበረ ሲሆን ቀደም ብሎ ተዘጋጅቶ የነበረው ዲዛይን ማስተካከያ ያስፈልገው ስለነበር ዲዛይኑን የማስተካከል ስራ እየሰራን እንገኛለን። (30%)</p>		
	<p>2.13 በሁለተኛው ግቢ ለሚሰራው ስፒሻላይዝድ ሆስፒታል የዲዛይን ስራ አወዳድሮ ማሰራት</p>	<p>የማስተር ፕላን ስራው በጨረታ ባሸነፈው ድርጅት የተሰራ ቢሆንም ዝርዝር የሆስፒታል ዲዛይን የማሰራቱ ጉዳይ ግን በደንብ መጠናት ስላለበት በ2008 እንዲሰሩ በእቅድ የሚያዝ ይሆናል። (አፈ.ፃፀም 45%)</p>		
<p>ግብ 3. ተቋማዊ መልካም አስተዳደርን ማስፈንና ማስጠበቅ</p>	<p>3.1 የዩኒቨርሲቲው ማህበረሰብ በስፋት የሚያሳትፍ አሰራር መከተል፤ የጋራ መግባባት፤ ግልፅነትና ተጠያቂነት እንዲሰፍን ማድረግ</p>	<p>ዩኒቨርሲቲው በየደረጃው ማህበረሰቡ (መምህር፤ ድጋፍ ሰጪ ሰራተኛ፤ እና ተማሪ) በሰፊው የሚሳተፍበት ስርአት ተዘጋጅቶ በዚህ መሰረት እንዲፈፀም ተደርጓል። የተለያዩ መድረኮች ተዘጋጅተው ማህበረሰቡ ከእቅድ ዝግጅት እስከ አፈ.ፃፀም ግምገማ በስፋት ይሳተፋል። (አፈ.ፃፀም 95%)</p>		

	<p>3.2. የተጀመሩት የትምህርት ልማት ሰራዊት ግንባታ ስራዎች ተጠናክረው እንዲቀጥሉ በማድረግ ውጤታማነታቸውን ወደ መለካት መሸጋገር፤ በ2006 በተዘጋጀው ማንኛውም መሰረተ የመምህራን እና በአስተዳደር ሰራተኞች የአንድ ለአምስት አደረጃጀት መፍጠርና ማጠናከር፤ የልማት ቡድኖች መፍጠርና ማጠናከር</p>	<p>በአንደኛ ሰሚስተር 1982 የተማሪ የአንድ ለአምስት እና 202 የልማት ቡድኖች እንዲሁም በሁለተኛ ሰሚስተር 1879 የአንድ ለአምስት ቡድኖችና 179 የልማት ቡድኖች ተመስርተው የሚጠበቅባቸውን ተግባራት አጥጋቢ በሆነ ሁኔታ አከናውነዋል። በመምህራን አከባቢም 82 የአንድ ለአምስት እና 37 የልማት ቡድኖች አሉ። አፈ.ፃፀማቸው በተመለከተ የተማሪዎች የተሻለ አፈ.ፃፀም ያላቸው ሲሆን የመምህራን እና ሰራተኞች ግን ወደ ሚፈለገው ደረጃ የደረሱ አይደለም። (አፈ.ፃፀም 90%)</p>		
	<p>3.3. ሰላማዊ መማር ማስተማር እንዲሰፍን የተማሪዎች አቅርቦቶች (ምግብ፣ መኖርያ፣ ውሃና ፍሳሽ፣ መዝናኛ፣ ወዘተ) በጊዜው እንዲሟሉ ማድረግ። ችግሮች ሲያጋጥሙ አፋጣኝ ምላሾች መስጠት። ተማሪዎችን በሰፊው የሚያሳትፍ አሰራር መከተል። በአካደሚው ዘርፉ በተማሪና በመምህር ዲሞክራሲያዊ ግንኙነት እንዲሰፍን ማድረግ፤ ትምህርት በወቅቱ መጀመር (First Day First Class)። የጥበቃና የፀጥታ ስርአት ማጠናከር፤ በተማሪዎች መሃከል የእርስ በርስ መግባባት እንዲጎለብት የሰላም ፎረም ማጠናከር። ለ2007 አገራዊ ምርጫ አስገላጊው ዝግጅትና ድጋፍ ማድረግ</p>	<p>የምግብ፣ ወሃ እና የመዝናኛ አቅርቦቶች በተመለከተ ከፍተኛ ክትትል ይደረግባቸዋል። በውሃ በኩል የነበረው ችግር ከፍተኛ ቢሆንም በየቦታው ትላልቅ ሮቶዎችን በማዘጋጀት እና በቦቱ እንዲሞሉ በማድረግ በመስመር የሚመጣውን ውሃ ደግሞ በሰላምንት ሁለት ቀን (ሮብ እና እሁድ) እንዲዳረስ በማድረግ የውሃ ችግሩን የፈታነው ባይሆንም ለማስተዳደር (manage ለማድረግ) ችለናል። የመጀመርያ ቀን የመጀመርያ ክፍል በተመለከተ ደግሞ በአንደኛም በሁለተኛም ሰሚስተር በጥሩ ሆኔታ ተከናውኗል። በመምህር እና በተማሪ ሊኖር የሚገባው ግንኙነት ዲሞክራሲያዊ እንዲሆን ለማድረግ ተደጋጋሚ ጥረቶች ስለሚደረጉ ውጤቱም በአጠቃላይ በጣም ጥሩ ሊባል የሚችል ነው። የ2007 ምርጫን በተመለከተ ደግሞ የኒቨርሲቲው አስፈላጊውን ድጋፍ በማድረግ በጥሩ ሁኔታ ሊከናወን ችሏል። (አፈ.ፃፀም 100%)</p>		
	<p>3.4. ከኪራይ ሰብሳቢነት የፀዳ እና በመልካም ስነ ምግባር የታነፀ አመራርና ማህበረሰብ እንዲኖር አስፈላጊው ጥረት ማድረግ፤ የዩኒቨርሲቲ የስነምግባር መመርያ እንዲኖር ማድረግ፤ ለችግር ተጋላጭ የሆኑትን በማጥናትና</p>	<p>በፌደራል ኦዲተሮችና በውስጥ ኦዲተሮች የሚቀርቡ ግኝቶችን መሰረት በማድረግ ማስተካከያዎች ይወሰዳሉ። በተደረጉት የዝግጅት ስልጠናዎች አፅንኦት ከተሰጣቸው ጉዳዮች ውስጥ አንዱ የመልካም አስተዳደር እና ከኪራይ ሰብሳቢነት አመለካከትና ተግባር የፀዳ ማህበረሰብ የመኖር ጉዳይ ነው። በስልጠና ብቻ ሳይሆን</p>		

	<p>በመለየት የክትትል ስራዎችን መሰራት፤ ጥርጣሬዎች ሲያጋጥሙ የማጣራት ስራዎች ማካሄድ፤ የግንዛቤ ማስጨበጫ ስልጠናዎች መስጠት፤ ቅሬታዎችን በአግባቡ ማስተናገድ፤ በዋና ኦዲተር እና በውስጥ ኦዲት የሚለዩ ግኝቶችን መሰረት በማድረግ የማስተካከያ እርምጃዎች መውሰድ</p>	<p>በአሰራርም የኒቨርሲቲው ግልፅነት መሰረት ያደረገ አሰራር ይከተላል። ቅሬታዎች እና ችግሮች በግልፅ እንዲቀርቡ በማድረግ ውይይት ይደረግባቸዋል። ቅሬታዎች ወደ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ ቀርበው እንዲታዩ ይደረጋል። የስነ ምግባር መመርያ በተመለከተ ጅምር ላይ በተካሄደው ሁለተኛው የዩኒቨርሲቲዎች የስነምግባር ማህበረሰብ ንቅናቄ በጋራ ለሁሉም የኒቨርሲቲዎች እንዲሰራ እቅድ የተያዘለት ቢሆንም አልተፈፀመም። የኒቨርሲቲው የራሱ የሆነ የስነምግባር መመርያ ያዘጋጀ ቢሆንም ለሁሉም የኒቨርሲቲዎች የጋራ መመርያ ይዘጋጃል በሚል እንዲፀድቅ አልተደረገም። ከተለያዩ ቦታዎች የመጡለትን ጥቆማ መሰረት በማድረግ የዩኒቨርሲቲው ስነ-ምግባርና ፀረ ሙስና ዳይሬክቶሬት አስፈላጊውን ማጣራት ያደረገ ሲሆን ወደ ዲሲፕሊን ኮሚቴ እንዲመራ የተደረገ ጉዳይም (ለቀን ሰራተኞች አላግባብ ስለተፈፀመ ክፍያ) አለ። (አፈ.ፃፀም 90%)</p>		
	<p>3.5. የእቅድ አፈፃፀም ክትትልና ግምገማ በየጊዜው ማድረግ። በዚህም መሰረት የሰድስት ወር እና አመታዊ አጠቃላይ ግምገማ ይከናወናል፤ ሰነድ በወር አንድ ጊዜ ይሰበሰባል፤ የዲኖችና ዳይሬክተሮች ካውንስል በሁለት ሳምንት አንድ ጊዜ ይሰበሰባል፤ በአስተዳደር ምክትል ፕረዚደንት ፅ/ቤት ስር የሚገኙ ዳይሬክተሮች በየሁለት ሳምንት ይሰበሰባሉ፤ የየሩብ አመቱ ሪፖርቶች ይዘጋጃሉ ለሚመለከተው ክፍል ይላካሉ።</p>	<p>የ2007 የመጀመርያው ሩብ አመት የእቅድ አፈፃፀም የዩኒቨርሲቲው መምህራንና ሰራተኞች በተገኙበት ውይይት ተደርጎበታል። የዩኒቨርሲቲው ሰነድ፤ የዩኒቨርሲቲው አስተዳደር ካውንስል፤ የዲኖችና ዳይሬክተሮች ካውንስል (በአካዳሚክና ምርምር ምክትል ፕረዚደንት ስር የሚገኙት)፤ የዳይሬክተሮች ካውንስል (በአስተዳደርና ልማት ምክትል ፕረዚደንት ስር የሚገኙት) በእቅዱ በተቀመጠው መሰረት ጥብቅ የክትትል ስራዎች ይደረጋሉ። አስፈላጊ ውሳኔዎችም ይደረጋሉ። (አፈ.ፃፀም 95%)</p>		
	<p>3.6. የእቅድ ግንባታ ስልጠናዎችን እና የልምድ ልውውጦችን ማከናወን</p>	<p>ለአዲስ መምህራን የኢንዱስትሪ ስልጠና ተሰጥቷል። በድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች በኩል ደግሞ በተለይ ለውስጥ ኦዲት ክፍል ሰራተኞች በገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር በኩል ስልጠናዎች ተሰጥተዋል። ለመላው መምህራን ደግሞ ስለ</p>		

		ፕሮፖዛል አቀራረብ ስልጠና ተሰጥቷል። በርካታ የልምድ ልውውጦችም ተደርገዋል። (አፈ.ፃፀም 85%)		
	3.7. የዩኒቨርሲቲ ስትራቴጂክ ፕላን መሰረት በማድረግ የካሲኬዲንግ ስራዎችን መስራት	የካሲኬዲንግ ስራዎች ለመስራት ታቅዶ ተግባራዊ እንቅስቃሴዎች የተጀመሩ ቢሆንም (ስልጠና በመስጠት)፤ የመጀመርያው እድገትና ትራንስፎርሜሽን እቅድ ተጠናቆ ሁለተኛው የሚዘጋጅበት ወቅት ስለሆነ የተዘጋጀው የዩኒቨርሲቲው ስትራቴጂክ እቅድ በሁለተኛው ትራንስፎርሜሽን እቅድ እንዲቃኝና እንዲዳብር (upgrade) አስፈላጊ ሆኖ ስለተገኘ ካሲኬዲንግ ስራው ይልቅ የማዳበሩ ስራ ቅድሚያ ተሰጥቶት ይሄንን የሚሰራ ኮሚቴ ተቋቁሞ እንዲያዳብረው ተደርጓል። (75%)		
	3.8. የካይዘን ስራዎችን ማጠናከርና መተግበር	በ2006 የተጀመሩት እና በተመረጡት ቦታዎች (ዎርክሾፖች፤ ምግብ ቤት፤ እቃ መጋዘን፤ ላቦራቶሪዎች) የካይዘን ስራዎች ዘንድሮም በጥሩ ሁኔታ እየቀጠሉ ነው። (አፈ.ፃፀም 80%)		
	3.9. ለተማሪዎች ካውንስል፤ ለተማሪ ክበቦች፤ ለመምህራን ማህበር፤ ለቁጠባና ብድር ማህበር፤ እና ለሌሎች አደረጃጀቶች ድጋፍ ማድረግ	በእቅዱ ለተጠቀሱት አካላት በሚያቀርቡት ጥያቄ መሰረት ድጋፍ ይደረግላቸዋል። ከተማሪዎች ካውንስል ተደጋጋሚ ውይይቶች ይደረጋሉ። እንደምሳሌ የሚጠቀሰው በዩኒቨርሲቲው ለተደራጀ የቁጠባና ብድር ተቋም ባቀረበው ጥያቄ መሰረት የሌሎች ዩኒቨርሲቲዎችን ልምድ እንዲቀስም ድጋፍ ተደርጎለታል። (አፈ.ፃፀም 80%)		
	3.10. ህጉን የተከተለና የተቀላጠፈ የግዥና ፋይናንስ ስርአት እንዲኖር ማድረግ፤ ዋና ዋና የግዥ ስራዎችን በታቀደ መልኩ እንዲከናወኑ ማድረግ፤ የንብረት አያያዝና ሪፖርቲንግ ስርአት ማሻሻልና ማጠናከር	የግዥ እና የፋይናንስ ስርአታችን ህጉን በተከተለ መልኩ የሚከናወን ነው። መስተካከል የሚያስፈልጋቸው ነገሮች በፌደራልና ውስጥ ኦዲተሮች፤ በግዥና ንብረት አስተዳደር ኤጀንሲ በሚቀርቡበት ጊዜ ተገቢው ውይይቶች ይካሄዱባቸዋል (የመውጫ ኮንፈረንሶች)። የግዥ ስራው እቅድም ተዘጋጅቶ ለሚመለከተው ክፍል ተልኳል። (አፈ.ፃፀም 85%)		

	3.11. የወፍራም ስራን በግቢው ውስጥ ማከናወን	የወፍራም ቤቱ የተጠናቀቀ ሲሆን የተከላው ስራም ተሰርቷል። ተወፍራም ስራው በከፊልም ቢሆን በግቢው ውስጥ ለማከናወን የተያዘው እቅድ ግን ወደ ውጭ በማውጣት ለማሰራት ታቅዶ የነበረው ሊከናወን አልቻለም (65%)		
	3.12. የደረቅ ቆሻሻ ማስወገድ ስራን ወደ ውጭ እንዲወጣ ተደርጎ (outsourcing) በየጊዜው እንዲወገድ ማድረግ	የደረቅ ቆሻሻ ማስወገድ ስራ በእቅዱ መሰረት በውድድር ወደ ውጭ እንዲወጣ ተደርጎ ስራው በመከናወን ላይ ይገኛል። (100%)		
	3.13. ለተማሪዎች የሚቀርብ ዳቦ የኒቨርሲቲው በገዛቸው የዳቦ መጋገርያ ማሸፍኞች በከፊልም ቢሆን እንዲቀርብ ማድረግ። ስራተኞቹን በተመለከተ ወደ ውጭ ወጥቶ (outsource ተደርጎ) እንዲሰራ ይደረጋል	ስራውን ለመጀመር የሚያስፈልጉ ማቴርያሎች ለመግዛት ጨረታ ወጥቶ በአቅራቢዎች ዘንድ ባለመቅረቡ ምክንያት እና ስራውን ወደ ውጭ ለማውጣት ጨረታ ወጥቶ የተጋነነ ዋጋ መበቅረቡ ስራው ሊከናወን አልቻለም። (አፈ.ፃፀም 40%)		
	3.14. አዲስ አበባ የሊያይዘን ፅ/ቤት መክፈት	የጉዳይ ፈፃሚ (liaison) ፅ/ቤት ለመክፈት የሚያስችለን ግቢ ለመከራየት ኮሚቴ ተቋቁሞ የኪራዩ ስራ ተጠናቋል። አስፈላጊ ስራተኞች የመቅጠር ስራ ግን ገና የሚቀር ነው። በቅርቡ የሚሰራ ይሆናል። (አፈ.ፃፀም 65%)		
	3.15. አዲስ እና የተሻሻለ የስራ መዋቅር በማዘጋጀት የደረቅ ስራው ቦርድ እንዲያፀድቀው ተደርጎ ወደ ሲቪል ሰርቪስ ሚኒስቴር በማስፀደቅ በ2008 እንዲተገበር ማድረግ	አዲስ መዋቅር የሚያዘጋጅ ኮሚቴ ተቋቁሞ በርካታ የደረቅ ስራዎችን በመጎብኘትና ከሚመለከታቸው የደረቅ ስራው አካላት ጋር በመወያየት ድራፍት መዋቅሩን ያዘጋጀ ሲሆን የማፅደቅ ስራ ግን አልተጠናቀቀም። (አፈ.ፃፀም 75%)		
	3.16. በመኪና እጥረት ምክንያት የሚያጋጥመውን የትራንስፖርት አገልግሎት ችግር ለመቀነስ የሰርቪስ መኪኖችን መከራየት፤ የቢዝነስ ኢንተርፕራይዝ እንዲቋቋም በማድረግ ከሚገዛቸው መኪኖች የኒቨርሲቲው እንዲከራይ ማድረግ (ከተቻለ በ2007 አልያም በ2008)	ተጨማሪ ሶስት አውቶቡሶች በገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር በኩል ተገዝተው የተላኩልን ሲሆን ከነዚህም በተጨማሪ ሁለት አውቶቡሶችን በኪራይ መልክ እየተጠቀምን እንገኛለን። የቢዝነስ ኢንተርፕራይዝ ለማቋቋም ይቻል ዘንድም አስፈላጊውን ደኮመንቶች እንዲያዘጋጅ አንድ ኮሚቴ ተቋቁሞ እየሰራ ይገኛል። (አፈ.ፃፀም 85%)		

	3.17. በቀልጣፋ ለውጥ አምጪ መሳርያ (quick wins) መሰራት ያለባቸውን በመለየት እንዲከናወኑ ማድረግ	በየደረጃው ያሉት የስራ ክፍሎች ቢሮዎችና በየደረጃው የሚገኙ ሃላፊዎች ስሞች የሚያመለክቱ ዕውቅና ለመስራት ታስቦ ግዥዎች ጨረታ ወጥቶ በአመቱ መጨረሻ እንዲቀርቡ ተደርጓል። (አፈ.ፃፀም 85%)		
ግብ 4. የመምህራን ልማት ማጠናከር	4.1 መምህራንን ለሁለተኛ እና ለሶስተኛ ዲግሪ ትምህርት መላክ	ዘንድሮ በርካታ መምህራን ወደ ትምህርት የተላኩ ሲሆን በድምሩ 168 የዩኒቨርሲቲው መምህራን በትምህርት ላይ ነው ያሉት። ከነዚህ ውስጥ 39 የሶስተኛ ዲግሪ በመማር ላይ የሚገኙ ሲሆን 129 ደግሞ የሁለተኛ ዲግሪያቸውን በመከታተል ላይ ይገኛሉ። በትምህርት ላይ ከሚገኙ መምህራን ውስጥ 13 የሚሆኑት የዩኒቨርሲቲው በጀመረው የድህረ ምረቃ ፕሮግራም በመማር ላይ የሚገኙ ናቸው። (አፈ.ፃፀም 95%)		
	4.2 በትምህርት የሚገኙ መምህራን የትምህርት ሁኔታቸው መከታተል	በየኮሌጁ ክትትል ይደረግላቸዋል። ክትትሉ ም የሚቀጥል ይሆናል። ትምህርት አጠናቀው ሪፖርት ባላደረጉ ላይ የህግ ክፍላችን ክስ ለመመስረት በዝግጅት ላይ ነው። (አፈ.ፃፀም 95%)		
	4.3 መምህራን የከፍተኛ ዲፕሎማ ፕሮግራም እንዲከታተሉ ማድረግ	የከፍተኛ ዲፕሎማ ፕሮግራም (Higher Diploma Program) ለመከታተል 62 መምህራን የተመዘገቡ ሲሆን 44 የሚሆኑት በቅርቡ ጨርሰው እንደሚመረቁ ይጠበቃል። (አፈ.ፃፀም 100%)		
	4.4 በፕላንና እና ተማሪ ተኮር የማስትማር ዘዴን በተመለከተ የግንዛቤ ማስጨበጫ ስልጠናዎች እንዲሰጥ ማድረግ (በተለይ ለአዳዲስ መምህራን)	ስልጠናው ከአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ በመጡ ባለሞያዎች ተሰጥቷል። (100%)		
	4.5 የውጭ አገር መምህራንን ቅጥር ማካሄድ (ከህንድ፤ ከፊሊፒንስ እና ከሌሎች አገሮች)	ከህንድ፤ ከፊሊፒንስ እና ከጀርመን የቅጥር ስራ ተከናውኗል። በዚህም መሰረት በ2006 የትምህርት ዘመን 21 የነበሩት የውጭ ሃገር መምህራን ዘንድሮ 43 ደርሰዋል። ከነዚህ ውስጥ ሁለቱ የፊሊፒንስ አንዱ ደግሞ የጀርመን መምራን ሲሆኑ የተቀሩት ህንዶች ናቸው። (አፈ.ፃፀም 100%)		
ግብ 5. ብቁ የአካዳሚክ	5.1 በድህረ ምረቃ ሁለት ፕሮግራሞችን (MBA እና Master of Accounting and Finance)	በድህረ ምረቃ ሁለት ፕሮግራሞች (MBA እና MAcF) ተከፍተዋል። ፕሮግራሞቹ በመደበኛና በማታ የተጀመሩ ሲሆን በድምሩ 108 ተማሪዎች		

<p>ፕሮግራሞችና ስርአተ ትምህርቶችን ማረጋገጥና መተግበር</p>	<p>በቅድመ ምረቃ ደግሞ ስድስት ፕሮግራሞችን (Architecture; Pharmacy; Environmental Science; Tigrigna; Theatrical Art; Archeology and Heritage Management) መክፈት</p>	<p>(13 መደበኛ እና 95 የማታ ተከታታይ) አሉን። በቅድመ ምረቃ ስድስት አዳዲስ ፕሮግራሞች (Architecture; Pharmacy; Environmental Science; Tigrigna; Theatrical Art; Archeology and Heritage Management) ተከፍተው ተማሪዎች ተመድበውላቸዋል። (አፈ.ፃፀም 100%)</p>		
	<p>5.2 የተከታታይ ምዘና (Continuous Assessment)፤ ቋሚ መስፈርት መሰረት ያደረገው የነጥብ አሰጣጥ (Criterion Referenced)፤ እና ሞዱላራይዝድ ካሪክለም (modularization) ማጠናከርና መተግበር። በአፈ.ፃፀማቸው ዙርያ ግምገማዊ ስልጠናዎችን ማከናወን</p>	<p>የተከታታይ ምዘና፤ ቋሚ መስፈርት ያደረገ የነጥብ አሰጣጥ፤ እና ሞዱላራይዝድ ካሪክለም ቀደም ብለው የተጀመሩ ሲሆን ተጠናክረው እየቀጠሉ ነው። አስፈላጊው ክትትል ይደረግባቸዋል። (አፈ.ፃፀም 95%)</p>		
	<p>5.3. በትምህርታቸው ደክም ለሚሉ ተማሪዎች (በተለይም የሴት ተማሪዎችን መሰረት በማድረግ) የቱቶትያል እና የረሜድያል ድጋፎችን መስጠት</p>	<p>የትምህርት ድክመት የነበረባቸው ተማሪዎች ከሌሎች ተማሪዎች ቀደም ብለው ወደ ዩኒቨርሲቲው እንዲገቡ ተደርገው የማጠናከርያ ድጋፍ (Remedial Support) ተደርጎላቸው እንደገና እንዲፈተኑ ተደርገዋል። የአንደኛ ሰሚስተር ውጤታቸውን መሰረት ያደረገ የማጠናከርያ ድጋፍ ደግሞ በሁለተኛው ሰሚስተር ላይ ተሰጥቷል። በተለይ ሴት ተማሪዎችን መሰረት ያደረጉ ድጋፎች ደግሞ በስርአተ ስታ እና በኮሌጆች አስተባባሪነት ተሰጥቷል። (95%)</p>		
	<p>5.4. በቅድመ ምረቃ እና በድህረ ምረቃ የማታ ትምህርት መቀጠል፤ በክረምት ወቅት ደግሞ የቴክኖሎጂ ባችለር ዲግሪ ፕሮግራም ከክልሉ ቴክኒክና ሞያ ጋር በመተባበር፤ የድህረ ምረቃ ዲፕሎማ ፕሮግራም ከትምህርት ሚኒስቴር ጋር በመተባበር፤ እንዲሁም በተለመዱት ፕሮግራሞች እንዲቀጥሉ ማድረግ</p>	<p>የማታ ትምህርት በቅድመ ምረቃ እና በድህረ ምረቃ እየተካሄደ ነው። በቅድመ ምረቃው መርሃ ግብር በሶስት ኮሌጆችና በሰባት ትምህርት ክፍሎች 923 ተማሪዎች ያሉን ሲሆን፤ በድህረ ምረቃው ደግሞ በሁለት ፕሮግራሞች 95 ተማሪዎች አሉን። በድምሩ የማታ ትምህርት ተማሪዎች ብዛት 1018 ነው። በክረምት ተከታታይ በሁሉም ትምህርት ክፍሎች 2320 ተማሪዎች አሉን። (አፈ.ፃፀም 100%)</p>		

	<p>5.5. በክረምት የSTEM (Science Technology Engineering and Mathematics) ፕሮግራም መሰረት በክልሉ ምስራቃዊ ዞን እና በአጎራባች የአፋር ክልል ወረዳዎች ከሚገኙ ሁለተኛ ደረጃ የተውጣጡ ተማሪዎችን ተቀብሎ ማስተናገድ</p>	<p>በክረምት የSTEM አውቶሪቶ ፕሮግራም 306 የሁለተኛ ደረጃ ተማሪዎችን (ከዘጠነኛ ጀምሮ እስከ 12 ክፍል ያሉትን) ተቀብለን ለአንድ ወር ያህል በዩኒቨርሲቲው ውስጥ አሰልጥናቸዋል። ተማሪዎቹ የተውጣጡት ከአፋር ክልል አጎራባች ወረዳዎች (30) ሲሆኑ የተቀሩት ደግሞ ከትግራይ ክልል ምስራቃዊ ዞን ነው። (አፈ.ፃፀም 100%)</p>		
	<p>5.6. በህክምና ኮሌጃችንና በዓዲግራት ሆስፒታል መካከል የትብብር ግንኙነቶች እንዲኖሩ ማድረግ</p>	<p>የህክምና ኮሌጃችን እና የከተማው ሆስፒታል በትብብር እየሰሩ ነው። ከዩኒቨርሲቲው ጤና ጣብያ ችሎታ በላይ የሆኑ የህክምና ችግሮች ሲያጋጥሙ ደግሞ ዩኒቨርሲቲው ከሆስፒታሉ ባደረገው ውል መሰረት ተማሪዎች ሆስፒታሉ ድረስ እየሄዱ ይታከማሉ። የዩኒቨርሲቲው የህክምና ደክተሮች ደግሞ በከተማው ሆስፒታል ፕሮግራም ወጥቶላቸው የህክምና ስራ ይሰራሉ (85%)</p>		
	<p>5.7. የላቦራቶሪ እና የወርክሾፕ አገልግሎቶች በተቻለ መጠን በዩኒቨርሲቲው እንዲሰጡ የክትትልና ድጋፍ ስራዎችን መስራት። ከብረታብረትና ኢንጂነሪንግ ኮርሯቸውን ጋር በመተባበር (ተገቢው ፈቃድ ከግዥና ንብረት አስተዳደር ኤጀንሲ ጋር በማግኘት) ላቦራቶሪዎች የሚደራጁ ይሆናል። ለወርክሾፕ አገልግሎት ተፈላጊ የሆኑ የሌዝ እና CNC ሜሽኖች ደግሞ የሚገዙ ይሆናል።</p>	<p>በእቅዱ መሰረት የላቦራቶሪ እና የወርክሾፕ አገልግሎቶች በአብዛኛው በዩኒቨርሲቲው እየተሰጡ ነው። በተለይም በባዮሎጂ፣ በኬሚስትሪ እና በፊዚክስ የላቦራቶሪ አገልግሎቶች ሙሉ ለሙሉ በዩኒቨርሲቲው እየተከናወኑ ነው። በዩኒቨርሲቲው ውስጥ ያልተሟሉት ብቻ ተለይተው አገልግሎቶቹ በመቻለ ዩኒቨርሲቲ እየተሰሩ ነው። በ2008 የመጀመሪያው ሰሚስተር መጨረሻ አከባቢ እንዲደርሱ የሚጠበቁት እና 95 ሚሊዮን የሚያወጡ የላቦራቶሪና የላይብረሪ ፈርሲቶችን የማሟላት ስራ ደግሞ ከብረታብረትና ኢንጂነሪንግ ኮርሯቸውን (ቃሊቲ ፈርሲቶር ድርጅት) ጋር ዩኒቨርሲቲው ውል አሰራ። የሌዝ ሜሽንና የሲኤንሲ ማሽኖች ግዥ ግን አልተከናወነም። (አፈ.ፃፀም 85%)</p>		
	<p>5.8. የመምህር ተማሪ ጥምርታ (Staff-Student Ratio) በ2006 ከነበረበት 19.42 በእድገትና ትራንስፎርሜሽን በተቀመጠው ታርጌት መሰረት ወደ 1 ለ 20 ማሳደግ።</p>	<p>የመምህር ተማሪ ጥምርታ በስራ ላይ ያሉ መምህራን ብቻ በመውሰድ (የቴክኒክ ረዳቶችን ሳይጨምር) 21.97 የደረሰ ሲሆን የቴክኒክ ረዳቶች ሲጨመሩ ደግሞ 20.37 ነው። በአጠቃላይ በተቀመጠው ግብ አከባቢ መሆናችንን የሚያሳይ ነው። (አፈ.ፃፀም 95%)</p>		

	<p>5.9. የተዘጋጁትን የስፖርት ሚዳዎች እና ጂምናዥም ጥቅም ላይ ማዋል፤ ለ2007 በዩኒቨርሲቲዎች መካከል ለሚደረገው የስፖርት ውድድር የተሻለ ዝግጅት በማድረግ መሳተፍ</p>	<p>የተዘጋጁት የስፖርት ማዘውተርያ ቦታዎች በተሟላ መልኩ ባይሆንም ጥቅም ላይ እየዋሉ ነው። አዳማ ሳይንስና ቴክኖሎጂ ዩኒቨርሲቲ ላይ በተካሄደው የ2007 የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ተማሪዎች የስፖርተው ድድር ደግሞ ከማንም ጊዜ የተሻለ ዝግጅት ተደርጎ ጥሩ ውጤትም ተገኝቶታል። (አፈ.ፃፀም 85%)</p>		
	<p>5.10. በተመፃህፍት በተፈላጊ መፃህፍት እንዲሟሉ ማድረግ፤ ዲጂታል ላይብረሪ አጠቃቀም እንዲሰፋ ማድረግ፤ አዲሱ ቤተመፃህፍት ዝግጁ ሲሆን ጥቅም ላይ ማዋል</p>	<p>የዲጂታል ላይብረሪ አገልግሎት በዩኒቨርሲቲው እየተሰጠ ነው። በተለይም ደግሞ አሁን በመጠናቀቅ ላይ ባለው የዳታ ሰንተር አመካኝነት ጥቅም የሚሰጡ 500 VDI ኮምፕዩተሮች እየተገጠሙ ስለሆነ የተሻለ የዲጂታል ላይብረሪ አገልግሎት የሚሰጥ ይሆናል። አዲሱ ማእከላይ ላይብረሪ ደግሞ ተጠናቆ ጥቅም ላይ እንዲውል ተደርጓል (የኢንጂነሪንግና ቴክኖሎጂ ላይብረሪ እንዲሆን ተደርጓል)። የዩኒቨርሲቲው ቤተመፃህፍቶች የ24 ሰአት አገልግሎት ስለሚሰጡ የማያቋም አገልግሎት (Non-stop service) በመስጠት ላይ ይገኛሉ። (አፈ.ፃፀም 95%)</p>		
<p>ግብ 6. የ70 በ30 ቀመር ላይ የተመሰረተ ሃገራዊ የተሳትፎ መጠንን እውን ማድረግ</p>	<p>6.1. ቀመሩን መሰረት በማድረግ ተማሪዎች እንዲመደቡ የሚደረግ ሲሆን በየባንዱ ሊኖር የሚገባው ስብጥርም [ባንድ 1 (40%)፤ ባንድ 2 (20%)፤ ባንድ 3 (5%)፤ ባንድ 4 (5%)፤ ባንድ 5 (20%)፤ ባንድ 6 (10%)] እንዲሆኑ ተገቢው ጥረት ይደረጋል</p>	<p>በ70-30 ቀመር መሰረት ሲታይ በዩኒቨርሲቲው ያለው የተማሪዎች ስርጭት በተፈጥሮ ሳይንስ 71.54 ሲሆን በህብረተሰብ ሳይንስ ደግሞ 28.46 ነው። በየባንዱ ያለው ሁኔታ ሲታይ ደግሞ በባንድ 1 (47.23)፤ በባንድ 2 (11.55)፤ በባንድ 3 (7.37)፤ በባንድ 4 (5.39)፤ በባንድ 5 (18.97)፤ እና በባንድ 6 (9.49) ነው። በተፈጥሮና ቀመር ባንድ ያለው መጠን ያነሰ ቢሆንም በሌሎች ያለው መጠን ግን ከተፈላጊው መጠን ጋር ተቀራራቢ መሆኑ ማየት ይቻላል። የቀመሩ ጉዳይ በዋናነት በሚመደቡት ተማሪዎች የሚወሰን ስለሆነ የዩኒቨርሲቲው የተማሪ ምደባን ሲጠይቅ ነው አስተካክሎ የሚጠይቀው። (አፈ.ፃፀም 100%)</p>		
<p>ግብ 7. የከፍተኛ ትምህርት ፍትሃዊነት ማረጋገጥ፤</p>	<p>7.1. የሴት ተማሪዎች፤ አካል ጉዳተኞች እና ከአዳጊ ክልሎች ለሚመጡ ተማሪዎች የትምህርት ክፍል መረጣ ወቅት የተሻለ እድል እንዲያገኙ ማድረግ። በተለይ ለሴት</p>	<p>በእቅዱ መሰረት ሴት ተማሪዎች የ25% ቅድሚያ እንዲሰጣቸው ይደረጋል። (አፈ.ፃፀም 100%)</p>		

የተማሪዎች ተሳትፎ ማረጋገጥ	ተማሪዎች ካሉት ቦታዎች ውስጥ 25% በቅድሚያ እንዲመደቡበት እድል መፍጠር			
	7.2. በተለይ ሴት ተማሪዎችን ማእከል ያደረጉ የቴቶርያል እና ረጫድያል ድጋፎችን መስጠት፤ የሴት ተማሪዎች በራሳቸው ፍጥነት እንዲማሩ የሚያስችለውን አካሄድ መከተል	የትምህርት ድክመት ያሳዩ ተማሪዎች ወደ የኒቨርሰቲው ከሌሎች ተማሪዎች ቀድመው እንዲገቡ ተደርጎ የማጠናከርያ ድጋፍ ተደርጎላቸዋል። የአንደኛ ሰሚስተር ውጤት ከታየ በኋላም የማጠናከርያ ድጋፍ ተሰጥቷል። የቴቶርያል ድጋፎች ደግሞ በየክፍሉ እየተደረገላቸው ነው። (አፈ.ፃፀም 90%)		
	7.3 ትምህርት የማቋረጥ መጠን በ2006 ከነበረበት 7.16% እንዲቀንስ ለማድረግ ጥረቶችን በማድረግ የማቋረጥ መጠኑ ከ5% ያነሰ እንዲሆን ማድረግ።	የ2007 ትምህርት የማቋረጥ መጠን 5.13% መሆኑን ያሳያል። በዚህም መሰረት የተያዘው እቅድ በአጠቃላይ የተሳካ መሆኑን መገንዘብ ይቻላል። (አፈ.ፃፀም 95%)		
	7.4. የሴት ተማሪዎችን ማእከል በማድረግ የኢኮኖሚ ድጋፍ የሚሹ ተማሪዎችን በመለየት ድጋፎችን ማድረግ	የኢኮኖሚ ድጋፍ የሚሹ 185 ወንዶች እና 322 ሴት ተማሪዎች በድምሩ 507 ተማሪዎች ተለይተው የማቴርያልና የፅህፈት መሳርያዎች እና የንፅህና መሳርያዎች) እና የገንዘብ (በሰሚስተር 200 ብር) ድጋፍ እየተደረገላቸው ነው። በመቶኛ ሲቀመጥ የሴት ተማሪዎች ቁጥር 63.5% ነው። እነዚህ በየኒቨርሰቲው በቀጥታ የሚታገዙ ሲሆን ከሴቶች፤ ህፃናትና ወጣቶች ጉዳይ ሚኒስቴር በተገኘው የገንዘብ ድጋፍ 30 ሴት ተማሪዎች (በየወሩ 200 ብር) እንዲሁም ከፓዝ ፋይንደር በተገኘው ድጋፍ ለ30 ሴት ተማሪዎች የንፅህና ቁሳቆሶች ድጋፍ እየተደረገ ነው። ዝርዝሩ በሪፖርቱ ቀደም ብሎ እንደተገለፀው ሌሎች ተመሳሳይ ድጋፎችም ከሌሎች ድርጅቶች ጋር በመተባበር እየተደረጉ ነው። (አፈ.ፃፀም 95%)		
	7.5. የተማሪዎች ካውንስል እንዲጠናከር ድጋፍ ማድረግ፤ የተማሪ ክበቦች እንዲመሰረቱና እንዲጠናከሩ ድጋፍ ማድረግ	የተማሪዎች ካውንስል በየኒቨርሰቲው ውስጥ ከፍተኛ ተሳትፎ እያደረገ ነው። ከየኒቨርሰቲውም ተገቢው ድጋፊ ይደረግለታል። በግቢው ካሉት የተለያዩ ሰቆች፤ እና ላውንጆች እንዲሁም ከትራፊ ምግብ ሽያጭ የሚገኘው ገቢ ለተማሪዎች ካውንስል		

		ገቢ እንዲሆን ተወስኖ እየተሰራበት ይገኛል። የተማሪ ክበቦችም በተማሪዎች ካውንስል አስተባባሪነት ድጋፍ ይደረግላቸዋል። (አፈ.ፃፀም 85%)		
	7.6. የካውንስል /የተማሪ ተወካዮች/ በሰኔት፤ በኮሌጅ ካውንስል፤ በትምህርት ክፍል ካውንስል፤ በምግብና እና ሌሎች ስራዎች እንዲሳተፉ ማድረግ	የተማሪ ተወካዮች ከትምህርት ክፍል ጀምሮ እስከ ሰኔት ድረስ በየደረጃው ይሳተፋሉ። የተሳትፎው መጠን ግን ከክፍል ክፍል እንደሚለያይ ለማወቅ ተችሏል። በአጠቃላይ ተሳትፎአቸው በጣም ጥሩ ነው ተብሎ የሚወሰድ ቢሆንም ቀጣይነት ያለው ክትትል ሊደረግለት ይገባል። (አፈ.ፃፀም 90%)		
	7.7. የተማሪ የክፍል ተወካዮች ማስመረጫ ከትምህርት ክፍል ሃላፊ ጋር ተከታታይ ግንኙነቶችን መፍጠር፤ በሶስት ወር አንድ ጊዜ በኮሌጅ እና በዩኒቨርሲቲ ደረጃ ግምገማዎችን ማድረግ	በእቅዱ መሰረት ተወካዮች ተመርጠው እንዲሳተፉ ተደርጓል። በዩኒቨርሲቲ ደረጃ ደግሞ ከክፍል ተወካዮች ጋር ውይይት ተደርጓል። (አፈ.ፃፀም 90%)		
	7.8. ለአካል ጉዳተኞች የሚያስፈልጉ የመማርያ ማቴርያሎች እንዲዘጋጁ ማድረግ (ብሬል፤ ኮምፕዩተር ሶፍትዌር መስማት ለተሳናቸው)	የብሬል እና ልዩ የኮምፕዩተር ሶፍትዌር የሚጠቀሙ ተማሪዎች ስላልተመደቡልን የማቴርያሎቹ አቅርቦት አልተዘጋጀም።		
ግብ 8. ለኢንዱስትሪ ልማት አስተዋፅኦ የሚያደርግ ተቋሚዎ አቅምን ማረጋገጥ፤	8.1 በአካባቢው እና በክልሉ ከሚገኙ መካከለኛና ትላልቅ ኢንዱስትሪዎች ትስስር ለመፍጠር ጥረቶችን ማድረግ	በዩኒቨርሲቲው የኢንዱስትሪ ትስስር ዳይሬክቶሬት አመካኛነት ከጥቃቅንና አነስተኛ ድርጅቶች እንዲሁም ከመካከለኛና ከፍተኛ ኢንዱስትሪዎች ጋር ትስስር ለማድረግ በርካታ ጥረቶች ተደርገዋል። ለክልሉ ኢንዱስትሪና ከተማ ልማት ቢሮ ሰራተኞች የተሰጠው ስልጠናም የሚጠቀስ ነው። ዩኒቨርሲቲያችን ዘንድ የኢንጂነሪንግ ተማሪዎችን (አራተኛ አመት) ለመጀመርያ ጊዜ ለተግባራዊ ልምምድ መላክ ስለነበረበት በርካታ ድርጅቶች ተማሪዎቻችንን እንዲቀበሉ ማግባባት ተችሏል። (አፈ.ፃፀም 85%)		
	8.2 ጥቃቅንና አነስተኛ ድርጅቶችን መደገፍና ማጠናከር (በግንባታ ስራ በስፋት እንዲሳተፉ በማድረግ፤ ለዩኒቨርሲቲው አቅርቦቶችን በማቅረብ፤ ወደውጭ በሚወጡ ስራዎች እንዲወዳደሩ ማድረግ)፤	በግንባታ ስራ እና ወደውጭ እንዲወጡ በተደረጉት ስራዎች (ፅዳት፤ ደረቅ ቆሻሻ ማስወገድ) እየተሳተፉ ነው። (አፈ.ፃፀም 80%)		

	8.3. የህግ ድጋፍ ሰጪ ማእከል (Legal Aid Center) ማቋቋም	በከተማው ለማእከሉ የሚሆን ቢሮ ለመከራየት ሙከራዎች የተደረጉ ሲሆን የመከራየቱ ስራ ስላልተጠናቀቀ በ2008 የሚከናወን ይሆናል። ለዚህ ማእከል የሚሆን የገንዘብ ድጋፍ እንዲያደርግልን ቀደም ብለን ፕሮፖዛል የላክንለት የሰብአዊ መብት መስሪያቤት ድጋፍ ለማድረግ ቃል ገብቶልን የነበረ ቢሆንም ድጋፉን አልላከልንም። (60%)		
	8.4 የከሙኒቲ ኤፍ ኤም አገልግሎት ለመስጠት የግዥ እና የተከላ ዝግጅቶችን ማድረግ	ለራድዮ ጣብያው የሚሆኑ ማቴርያሎች ስፔሲፊኬሽን ተዘጋጅቷል። ጨረታ ወጥቶ ተወዳዳሪ ስላልቀረበ ሲገዙ አልተቻለም። በድጋፍ መልክ እንድናገኝ ሊደግፉ የሚችሉ አካላት ተለይተው በፕሮፖዛል መልክ እንዲላክላቸው ተዘጋጅቶ የነበረ ቢሆንም ገና አልተላከላቸውም። (አፈ.ፃፀም 30%)		
	8.5. በከተማው ሜዴል ፋርማሲ ለማቋቋም ዝግጅቶችን ማድረግ (ፋርማሲው በ2007 ካልተቻለ በ2008 ስራ የሚጀምር እንዲሆን ማድረግ)	ይህ ስራ በ2008 እንዲሰራ ተብሎ እንዲተላለፍ ተደርጓል።		
	8.6. ከሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ጋር ያለው ትስስር ማጠናከር፤ የላቦራቶሪ ስልጠናዎች ለሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች መስጠት። እንደሁኔታው በአቅራቢያችን የሚገኙት ተማሪዎች በዩኒቨርሲቲው ላቦራቶሪ አገልግሎት እንዲያገኙ ማድረግ	ከሁለተኛ ደረጃ የተውጣጡ መምህራን የላቦራቶሪ ስልጠና በዩኒቨርሲቲው ውስጥ በመገኘት እንዲከታተሉ ተደርጓል። የሁለተኛ ደረጃ ተማሪዎችም በክረምት ወራት በላቦራቶሪዎች ስልጠና ተሰጥቷቸዋል። (አፈ.ፃፀም 75%)		
	8.7. ከኢንዱስትሪ ሚኒስቴር ጋር በመተባበር የበለሰ ማጣርያ ፋብሪካ በከተማው እንዲቋቋም ድጋፍ ማድረግ፤ ለዚህ ኢንዱስትሪ የሚረዱ ጥናቶችን ማካሄድ። በባለሀብቶች በከተማው አቅራቢያ የሚተከለውን የብርጭቆ ፋብሪካ መሰረት በማድረግ የመደጋገፍ ስራዎችን መስራት	የከተማው አስተዳደር በሰጠው ቀደም ብሎ ተሰርቶ የነበረ ግንባታ ለበለሰ ማጣርያ ፋብሪካው በሚሆን መልኩ ተስተካክሎ ተሰርቷል። የጠርሙስና ብርጭቆ ፋብሪካው ስራ ለመጀመር ድርጅቱ በዝግጅት ላይ እንዳለ ለማወቅ ተችሏል። ዩኒቨርሲቲው ከነዚህ ድርጅቶች በትብብር እየሰራ ነው። (አፈ.ፃፀም 70%)		

	8.8. ሌሎች የማህበረሰብ አገልግሎት ስራዎችን (የከተማው እግር ኳስ ክለብ መደገፍ፤ ሌሎች የሰፖርት እንቅስቃሴዎችን መደገፍ፤ የአከባቢው እና የክልሉ ባህላዊ እሴቶች ማዳበር፤ ወዘተ)	የከተማው የእግር ኳስ ቡድን ለማጠናከር የገንዘብና የማቴርያል ድጋፍ ተደርጎለታል፤ ወደ ኮችኔል የተባለው የበለስ በሽታ ለመከላከል ከክልተ አውላዕሎ ወረዳ እና ከክልሉ ግብርና ቢር ጋር በመተባበር እየሰራን ነው። ቀደም ብለው የተጠቀሱ ሌሎች ስራዎችም ተከናውነዋል (አፈ.ፃፀም 90%)		
ግብ 9. ሃገራዊ ፖሊሲንና ፋይዳን ያማክለ ተቋሚዎ የጥናትና ምርምር አቅምን መገንባት፤	9.1. የምርምር የትኩረት መስኮችን (Research Thematic Areas) ለይቶ ማስቀመጥ	የትኩረት መስኮች የመለየት ስራ የተሰራ ሲሆን በሰነድ መፅደቅ ይቀረጻል። የተለየ የምርምር የትኩረት መስኮች በዚህ ሪፖርት ውስጥ ቀደም ብለው ተቀምጠዋል (አፈ.ፃፀም 80%)		
	9.2. የምርምር መመርያ በማዘጋጀት እና እንዲፀድቅ በማድረግ ጥቅም ላይ ማዋል። በዚህ መመርያ ሌሎች ጉዳዮች እንደተጠበቁ ሆነው የሶስተኛ ዲግሪ በመማር ላይ ያሉት መምህራን እንዴትና በምን አካላት ከምርምር በጀት ሊመደብላቸው እንደሚችል የሚቀመጥ ይሆናል	የሶስተኛ ዲግሪ በመማር ላይ ያሉትን መምህራን በተመለከተ አሰራር ተበጅቶለት እየተሰራበት ይገኛል። አጠቃላይ መመርያውን በተመለከተ ደግሞ ረቂቁ የተዘጋጀ ሲሆን ለሰነድ ቀርቦ የማፅደቅ ስራ ግን ገና አልተሰራም። (አፈ.ፃፀም 65%)		
	9.3. የሃገሪቱን ስትራቴጂዎችና ፖሊሲዎች መሰረት ያደረጉ ችግር ፈቺ ጥናቶች ትኩረት በማድረግ የምርምር ባጀት መመደብ	ከቀረቡት 68 የምርምር ፕሮፖዛሎች 47 የተመረጡ ሲሆን ከሃገሪቱ የልማት ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ያላቸው ትስስር እንደ መምረጫ ክራይቴርያ እንጠቀምበታለን። (አፈ.ፃፀም 85%)		
	9.4. የምርምር ውጤቶች ቀን (Research Review Day) እና የምርምር ፕሮፖዛሎች የሚቀርቡበት ቀን በመለየት በወቅቱ (ሳይዘገዩ) እንዲከናወኑ ማድረግ። የተመረጡ ምርምሮች በአግባቡ እየተከናወኑ መሆናቸው ክትትል ማድረግ	ከቀረቡት ፕሮፖዛሎች ውስጥ በየኮሌጁ በተቋቋሙት ኮሚቴዎች አመካኝነት የተሻሉት እንዲመረጡ ተደርገው በዩኒቨርሲቲ ደረጃ ደግሞ በዲኖች ካውንስል ተቀባይነት ያገኙት ባጀት ተመድቦላቸዋል። የምርምር ውጤቶች ቀን ሰኔ 19 እስከ 20 ተካሂዶ 28 የምርምር ውጤቶች ቀርበዋል። (አፈ.ፃፀም 100%)		
	9.5. የምርምር ውጤቶችን በProceedings መልክ ማሳተም	የምርምር ውጤቶቹ የቀረቡት ሰኔ ላይ ስለሆነ የማሳተሙ ስራ በቀጣይ የሚከናወን ይሆናል።		
	9.6. የምርምር ገንዘብ በማፈላለግ በአገር ውስጥም	እንግሊዝ አገር ከሚገኘው የኒቨርሰቲ ኮሌጅ ሎንዶን ጋር በመተባበር በአርብቶ አደሮች ዙርያ		

	በውጭ አገርም ከሚኖሩ ተቋማትና ድርጅቶች የምርምር ስራዎችን በግልም በጋራም ማካሄድ	(አፋር ክልል) የሚያተኩር የምርምር ፕሮፖዛል በኔዘርላንድ አገር ለሚገኘው ድርጅት ቀርቦ ተወዳድሮ አሸናፊ ሆኗል። ጣልያን አገር የሚገኘው የሳሌርኖ ዩኒቨርሲቲም በተለይ ከዓዲግራት ዩኒቨርሲቲ ለተመረቁ ተማሪዎች በሰጠው የትምህርት እድል እንዲወዳደሩ እድል ሰጥቶናል። ሌሎች ሙከራዎችም እየተደረጉ ነው። (አፈ.ፃፀም 70%)		
ግብ 10. የዩኒቨርሲቲውን ገቢ ምንጮች በብዛትና በመጠን ማጠናከር።	10.1. በዩኒቨርሲቲው ስር የቢዝነስ ኢንተርፕራይዝ ማቋቋም፤ ለኢንተርፕራይዙ ቦርድ መሰየም እና የአሰራር ማንዋሎች እንዲዘጋጁ ማድረግ	የቢዝነስ ኢንተርፕራይዙን ለማቋቋም የሚያስችሉ አስፈላጊ ዶክመንቶችን የሚያዘጋጅ ኮሚቴ ተመስርቶ እንቅስቃሴ ጀምሯል።		
	10.2. የዩኒቨርሲቲው ባሉት ዎርክሾፖች ለተጠቃሚዎች አገልግሎት በመስጠት የውስጥ ገቢ እንዲገኝ ማድረግ	በሲቪል ኢንጅነሪንግ በኩል ሙከራዎች የተደረጉ ቢሆንም ገና በተደራጀ መልኩ አልተሰራበትም። (አፈ.ፃፀም 35%)		
	10.3. የማታ ትምህርት (በቅድመ ምረቃ እና ድህረ ምረቃ) እና በክረምት ትምህርት ፕሮግራሞች የውስጥ ገቢን ማዳበር	በእቅዱ መሰረት 1018 የማታ እና 2320 የክረምት ትምህርት ተማሪዎች በመማር ላይ ስለሆኑ የውስጥ ገቢው ጨምሯል። (አፈ.ፃፀም 90%)		
	10.4 የግብርና ግብአቶችን በማቅረብ የውስጥ ገቢን ማበልፀግ	ይህ ስራ በሁለተኛው ግቢ እንዲሰራ ታቅዶ የነበረ ቢሆንም የሁለተኛው ግቢ ግንባታ ዘግይቶ ስለጀመረ ገና አልተሰራበትም።		
	10.5. ሌሎች የገቢ ምንጮችን መተግበር (ለምሳሌ ስልጠና እና ፈተናዎች በማድረግ)	የሲቪል ስልጠና በማካሄድ ተጨማሪ የውስጥ ገቢ እየተገኘ ነው። ከክልሉ የከተማ ልማት እና ኢንዱስትሪ ቢሮ ጋር በመተባበር በርካታ የዩኒቨርሲቲው መምህራን የተሳተፉበት የትናንሽ ከተማዎች (ስምንት ከተማዎች) የአምስት አመት እቅድ በመዘጋጀት ላይ ነው። ከክልሉ የፋይናንስና ፕላን ቢሮ ጋር በመተባበርም የምርምር ስራ ተከናውኗል። ከነዚህ እና ሌሎች ተመሳሳይ ስራዎች የውስጥ ገቢን ለማዳበር እየተሰራበት ነው። (አፈ.ፃፀም 85%)		
ግብ 11.	11.1. በ2006 በወጣው ጨረታ መሰረት አሸናፊ የሆነው ድርጅት የዳታ ሰንተር	ህዋዌ የተባለው አሸናፊው ድርጅት ተፈላጊ እቃዎችን በማቅረብ የተከላው ስራ በወሳኝ መልኩ		

የኢንተርኔትና ኮሙኒኬሽን ስራዎችን ማስፋትና ማጠናከር	በአግባቡ እንዲተከል እና ተያያዥ የኔትወርክ ስራዎች እንዲሰሩ መከታተል	በጥሩ ሁኔታ ተከናውኗል (ገና የሚቀር ስራ ያለ ቢሆንም)። (አፈ.ፃፀም 90%)		
	11.2. የኔትወርክ ዝርጋታ ባልተከናወነላቸው አዳዲስ ህንፃዎች አገልግሎቱ እንዲዘረጋላቸው እና የኢንተርኔት አገልግሎት እንዲያገኙ ማድረግ	ለዝርጋታው አስፈላጊ የሆኑ ሜቲርያሎች አቅርቦት ላይ መዘግየት አጋጥሞ ስለነበር የዝርጋታ ስራው በሚቀጥሉት ጥቂት ወራት ውስጥ የሚከናወን ይሆናል። (አፈ.ፃፀም 60%)	ተፈላጊ ማቴሪያሎች እንዲገዙ ጨረታ የወጣና አሸናፊ የተለየ ቢሆንም አሸናፊው ድርጅቶች በወቅቱ ማቅረብ ያልቻሉበት ሁኔታ አጋጥሟል	
	11.3. በተወሰኑ የተማሪዎች መኖርያ ቤቶች የዋይፋይ አገልግሎት እንዲኖር ማድረግ	በአንድ የሴቶች ዶርሚተሪ (ብሎክ 27) የዋይፋይ መስመር ተዘርግቶ አገልግሎት እየሰጠ ነው። (አፈ.ፃፀም 70%)		
	11.4. የአይሲቲ ዳይሬክቶሬት በሰው ሃይል በማጠናከር የተጠናከረ የጥገና እና ተያያዥ አገልግሎቶችን እንዲሰጥ ማድረግ	ተጨማሪ የሰው ሃይል ቅጥር በማካሄድ የአይሲቲ ዳይሬክቶሬት በሰው ሃይል እንዲጠናከር ተደርጓል። (አፈ.ፃፀም 100%)		
	11.5. የሲቦኮ አካዳሚ ለመክፈት ዝግጅቶችን ማጠናቀቅ፤ አጫጭር የአይሲቲ ነክ ስልጠናዎችን ማካሄድ	የሲቦኮ አካዳሚ ተከፍቶ ሰልጣኞች እየሰለጠኑ ነው። (አፈ.ፃፀም 100%)		
	11.6. የረጅስትራር ስራዎችን አውቶሜት ለማድረግ የሚያስችሉ ስራዎችን ማከናወን	የረጅስትራር ስራውን አውቶሜት ለማድረግ የሚያስችለን ስራ በራሳችን የሰው ሃይል በአይሲቲ ዳይሬክቶሬት በኩል ለመስራት እቅድ ተይዞ እንቅስቃሴዎች ተጀምረዋል። ውጤቱን በተመለከተ በየጊዜው እየተገመገመ መሄድ ያለበት ነው። (አፈ.ፃፀም 20%)		
	11.7. የዲጂታል ላይብረሪ አገልግሎት ለሰፊው ተማሪ እንዲደርስ ማድረግ	በሁለቱም ቤተመጻሕፍቶች የዲጂታል ላይብረሪ አገልግሎት እየተሰጠ ነው። ከዳታ ሰንተር ተከላ ጋር ተያይዞ 500 VDI ኮምፕዩተሮች እየተተከሉ ነው። (አፈ.ፃፀም 85%)		

5. ያጋጠሙ ዋና ዋና ችግሮችና የተወሰዱ መፍትሄዎች

በ2007 የትምህርት አመት በርከት ያሉ ችግሮች ያጋጠሙ ሲሆን በዋናነት የሚጠቀሱት የሚከተሉት ናቸው።

5.1. የውሃ ችግር

የኒቨርሲቲው የውሃ አገልግሎት እያገኘ የነበረው ለዚህ አገልግሎት ተብለው በአከባቢው ከተቆፈሩት ሁለት ጥልቅ የውሃ ጉድጓዶች ነው። በዚህም መሰረት ውሃው ከነዚህ ጉድጓዶች በየኒቨርሲቲው ቅጥረ ግቢ ወደተሰሩት ሁለት የማጠራቀም ሪዘርቫሮች (አንደኛው 200 ሜትር ኩብ፤ ሁለተኛው ደግሞ 500 ሜትር ኩብ) ፖምፕ የሚደረግ ሲሆን ከነዚህ ማጠራቀም ደግሞ ወደየቦታው በግራቪቲ እንዲሰራጭ ይደረጋል። በዚህም መሰረት እስከ 2006 ማለቅያ አከባቢ ጥሩ የውሃ አቅርቦት ነበር። ሆኖም በአንድ በኩል ከ2006 መጨረሻ (ማለትም ሚያዝያ 2006) ጀምሮ ከጉድጓዶቹ የሚገኘው የውሃ አቅርቦት እየቀነሰ በመምጣቱ በሌላ በኩል ደግሞ የኒቨርሲቲው በ2007 በርካታ አዲስ ተማሪዎችን በመቀበሉ ምክንያት የውሃ አቅርቦት ችግር አጋጥሞናል። ይህ ችግር እንደሚገጥመን ቀደም ብሎ ተገምቶ ስለነበር ተጨማሪ አራት ጥልቅ የውሃ ጉድጓዶች ለመቆፈርና ወደ መስመሩ ለማስገባት እቅድ ተይዞ የነበረ ቢሆንም ከነዚህ ውስጥ ሁለት ተቆፍረው የሚፈለገው መጠን ውሃ ሊገኝባቸው አልተቻለም። ከተቀሩት ሁለቱ ደግሞ አንደኛው ውሃ ላይገኝበት ይችላል ተብሎ የተተወ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ቀደም ብሎ ቦታው ለኢንቨስተር የተሰጠ ቦታ ነው ተብሎ ቁፋሮ ማካሄድ አልተቻለም። በዚህም ምክንያት እስካሁን የተደረጉት ጥረቶች ውጤታማ ሊሆኑ አልቻሉም። እንደጊዜያዊ መፍትሄ ትልቅ አቅም ያላቸው በርካታ ሮቶዎች በግቢው ውስጥ እንዲተክሉ በማድረግ እና ከነባሮቹ ጉድጓዶች ከሚገኘው የመስመር ውሃ ጋር በማቀናጀት በቦቱ ውሃ እየተሞሉ ለተማሪዎች አገልግሎት ይሰጣሉ። ይህንን በማድረግ የውሃ ችግሩን ለማስተዳደር (manage ለማድረግ) የተቻለ ቢሆንም በዘላቂነት ለመፍታት ግን አልተቻለም። በ2008 ችግሩ በዘላቂነት የሚፈታበት አቅጣጫ ከወዲህ የተቀመጠ ስለሆነ ውጤት ይገኝበታል ተብሎ ይታሰባል። የውሃ ችግር ግን በ2008 የትምህርት ዘመን ከፍተኛ ትኩረት የሚሻ ጉዳይ ሆኖ መቀጠሉ አይቀርም።

5.2. በሁለተኛው ግቢ የግንባታ ስራ በወቅቱ አለመጀመሩና የፍላጎት ማጣርያ ግንባታ መጓተቱ

የኒቨርሲቲው ሁለት ግቢ ያለው ሲሆን እስካሁን ሁሉም ግንባታዎች የተሰሩትና እና ጠቅላላ ስራውን እያከናወነ ያለው በዋናው ግቢ ብቻ ነው። ሁለተኛ ግቢ ቀደም ብሎ የተፈቀደ 60 ሄክታርና 5 ቆየት ብሎ ደግሞ ተጨማሪ ቦታ ይሰጠን ብለን ለከተማው አስተዳደር በጠየቅነው መሰረት የተፈቀደልን 55 ሄክታር በድምሩ 115 ሄክታር የሚያካትት ሲሆን በ2007 የስራ ዘመን በዚህ ግቢ ለጠቅላላው የማስተር ፕላን ስራ በተለይም ቀደም ብሎ በተፈቀደልን ቦታ (ማለትም 60 ሄክታር ደግሞ) የዲዛይን አዳፕቲቭን ስራ በማድረግ 33 ብሎኮች ለመስራት እቅድ ተይዟል። ይሁን እንጂ በአንድ በኩል የማስተር ፕላንን እና የዲዛይን አዳፕቲቭን ስራውን የሚሰራ አማካሪ ድርጅት መቅጠር ያስፈልግ ስለነበረ፤ በሌላ በኩል ደግሞ ከካሳ ክፍያ ጋር ተያይዞ ያላለቁና የሚያከራክሩ ጉዳዮች ስለነበሩ ግንባታው በታሰበው ጊዜ ሊከናወን አልቻለም። የአማካሪ ድርጅት በጨረታ ለመቅጠር ጨረታ ወጥቶ ተወዳዳሪዎች ቀርበው የጨረታ ትንተና ተደርጎ የአሸናፊ መረጣ ተከናውኖ የማስተር ፕላን እና የዲዛይን አዳፕቲቭን ስራ ተሰርቷል። ከካሳ ክፍያ እና ቦታ ማስለቀቅ ተያይዞ ለሚነሱት ጉዳዮች ደግሞ ከዞኑ እና ከወረዳው አስተዳደር ጋር ተደጋጋሚ ውይይት ተደርጎበት ቀደም ብሎ ካሳ ላልተከፈላቸው 16 ነዋሪዎች የኒቨርሲቲው ካሳ እንዲከፍላቸው ተደርጓል (በርግጥ አንዳንዶቹ ግምቱ ያንሰናል ብለው ያልወሰዱ አሉ)።

ሌላው ያጋጠመው ችግር በዋናው ግቢ እየተሰራ ያለው የፍላጎት ማጣርያ (Waster Water Treatment Plant) ግንባታ የተጓተተ መሆኑ ነው። ይህ ግንባታ እየተከናወነ ያለው ለዋናው ግቢ ቀደም ብሎ ከተፈቀደው ቦታ በተጨማሪ ቦታ ተፈቅዶልን እየተሰራ ይገኛል። በቦታው የነበሩ ሰዎች ለህጋዊ ይዞታቸው በአግባቡ ካሳ ተከፍሎቻቸው ቦታውን እንዲለቁ ተደርገዋል። በአግባቡ ካሳ የተከፈላቸው ነዋሪዎች የማስለቀቁ ሂደት ከተገመተው ጊዜ በላይ የወሰደ ሲሆን በዚህም ምክንያት ግንባታው በሚፈለገው ጊዜ ሊጀመር አልቻለም፤ ከተጀመረ በኋላም በሚፈለገው መልኩ ሊቀጥል

አልቻለም ብቻ ሳይሆን ስራው መሃል ላይ እንዲቆም የተደረገበት ሁኔታም ነበር። ለዚህ ዋናው ምክንያት ከቦታው መነሳት የነበረባቸው ነዋሪዎች የካላ ይገባኛል ጥያቄ በማንሳት ሊነሱ አለመቻላቸው ነው። ችግሩ ከዞንም ከወረዳውም አስተዳደር ጋር ግንኙነት ተደርጎበት መጨረሻ ላይ ቢፈታም ረጅም ጊዜ መውሰዱ ግን አልቀረም።

5.3. የኢንተርኔት ብርድባንድ አገልግሎት በምንከፍለው መጠን የማናገኝ መሆናችን

ለዩኒቨርሲቲው የኢንተርኔት አገልግሎት ለመስጠት ያስችለን ዘንድ እስከ ዩኒቨርሲቲው ድረስ የፋይበር ዝርጋታ የተደረገ እና የ50 ሜጋቢት መስመር እንዲደርሰን ለኢትዮቴሌኮም ጥያቄ አቅርቦን በዚህ መሰረት እየከፈልን ቢሆንም ወደ ግቢው እየደረሰ ያለው አገልግሎት ግን በጣም ዝቅተኛ ሆኖ ተገኝቷል። የምንከፍልበትን መጠን ያህል አገልግሎት የማናገኝ መሆኑ አንድ ነገር ሆኖ በሌላ በኩል ግን አገልግሎቱ በተደጋጋሚ ስለሚቆራረጥ አስተማማኝ አገልግሎት ማግኘት አልተቻለም። ጉዳዩን በተመለከተ በተደጋጋሚ ለኢትዮ ቴሌኮም ያሳወቅን ቢሆንም እስካሁን ሊፈታ ያልቻለ ጉዳይ ነው። እንደምናትሄ ይሆናል ተብሎ የታሰበው መስመሩን ከኢ.መ.ሴ.ጅ ጋር ከሚሆን ከኮር ስዊች ጋር እንዲገናኝ ይደረጋል ተብሎ መልስ ተሰጥቶን ለዚህም ይረዳ ዘንድ ከ50 ሜጋቢት ወደ 100 ሜጋቢት እንድናሳድገው ሃሳብ ተሰጥቶን ጥያቄውን ልክን በዚህ መሰረት ክፍያውን ከፈፀምን እንደፈፀምን ችግሩ ይቃለላል ወይም ይፈታል የሚል ተስፋ አለን።

5.4. የሚቀሩ የላቦራቶሪ እና ዎርክሾች አገልግሎት መኖራቸው

ዩኒቨርሲቲው በላቦራቶሪ አከባቢ የነበሩትን ችግሮች በተወሰነ መልኩ ለመፍታት እንቅስቃሴዎች በመደረጋቸው በተለይ በተፈጥሮ ሳይንስ ኮሌጅ ስር የሚገኙ የኬሚስትሪ፣ የባዮሎጂ እና የፊዚክስ ላቦራቶሪዎች የተሟላ አገልግሎት እየሰጡ ይገኛሉ። ለህክምና ተማሪዎች የሚሆኑ ካዳስተሮች ደግሞ አዲስ አበባ ከሚገኘው ጳውሎስ ሆስፒታል በማስመጣት ተማሪዎቻችን እንዲጠቀሙባቸው እየተደረገ ነው። በኮምፕዩተር ሳይንስ አከባቢም ያሉን የኮምፕዩተር ላቦራቶሪዎች በአግባቡ ጥቅም ላይ ስላልዋሉ ተማሪዎች ተገቢውን የተግባራዊ ልምምድ ማድረግ እንዳልቻሉ ተደጋጋሚ ጥያቄዎችን ያቀርባሉ። ሆኖም ግን ያልተሟሉ ወይም ደግሞ ገና የሌሉ ላቦራቶሪዎች (ለምሳሌ የኬሚካል ምህንድስና፣ የጂኦሎጂ፣ የፋርማሲ፣ ላቦራቶሪዎች) ስላሉ ተማሪዎቻችንን ወደ ሌላ ዩኒቨርሲቲ (መቐለ ዩኒቨርሲቲ) መላክ ማስቀረት አልተቻለም። በዎርክሾች አከባቢም እንዲሁ በኤሌክትሪካል ምህንድስና፣ በሲቪል ምህንድስና፣ እና በሜካኒካል ምህንድስና አከባቢ ባሉን ሜሽኖችና መሳርያዎች እየተጠቀምን ብንገኝም ማሽኖችና መሳርያዎች ባልተሟሉባቸው (ለምሳሌ ሜካኒካል ምህንድስና) ተማሪዎቻችን ወደ ሌሎች ዩኒቨርሲቲዎች በመላክ እያሰራን እንገኛለን። ከላቦራቶሪ እና ዎርክሾች ጋር ያሉትን ችግሮች ለመፍታት ከብረታብረት ኢንጂነሪንግ ኮርፖሬሽን (ሜቴክ) ጋር የትብብር ጅምሮች እየተደረጉ ቢሆንም ወደተጨበጠ ስራ ለመግባት ተጨማሪ ጥረቶችን ማድረግ ይጠይቃል። በአጠቃላይ በላቦራቶሪና በዎርክሾች አከባቢ ያለው ችግር በአንድ በኩል ያልተሟሉ መሆናቸው ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ ያሉትም ቢሆን በአግባቡ ጥቅም ላይ አለመዋላቸው ነው። ያሉንን መሳርያዎች በማሰራት በኩልም የባለሞያ እጥረት ያለብን መሆኑ አይተናል። ያሉንን መምህራን የተግባራዊ እውቀት ውሱንነት የሚታይበት ሁኔታ ለመገንዘብ ችለናል። የቀጣይ መፍትሄ ሊሆን የሚችለውም ሁለቱን ችግሮች ማለትም ያልተሟሉ እቃዎችን ማቅረብና ባለሞያዎቻችንን ማሰልጠን ግምት ውስጥ ባስገባ መልክ መሆን ይኖርበታል። ሌላው እንደትልቅ ችግር ሊገለፅ የሚችለው ጉዳይ ደግሞ አንዳንድ ነባር ዩኒቨርሲቲዎች ለተማሪዎች ላቦራቶሪ የሚጠይቁት ክፍያ በመግንስት ከተፈቀደው የክፍያ መጠን በእጅጉ የላቀ እና ለአፈፃፀም ያስቸገረን መሆኑ ነው። የላቦራቶሪ ችግሮችን ለመፍታት ዩኒቨርሲቲው ከብረታብረትና ኢንጂነሪንግ ኮርፖሬሽን (ቃሊቲ ፈርኒቸር ድርጅት) ጋር የ95 ሚሊዮን ውል ስለገባ በ2008 የላቦራቶሪ ፈርኒቸር ቀርቦ ስለሚተክል ከዚህ ጋር የተያያዘው ችግር መፍትሄ የሚያገኝ ይሆናል።

5.5. የቴክኒክ ደጋፊዎች ጥያቄዎች ያልተመለሱ መሆናቸው

በየኮሌጁ የሚገኙ የቴክኒክ ድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች የእድገት መሳልል በተመለከተ በሌጂስሌሽን የተቀመጠው ደረጃ ደምወዝ ያልተተከለለት በመሆኑ በእድገታቸው ላይ እንቅፋት ፈጥሮ ይገኛል። በዚህም ምክንያት ተደጋጋሚ ጥያቄ የሚቀርብ ቢሆንም ገና

እልባት ያልተደረገበት ጉዳይ ነው። ዩኒቨርሲቲውም ጥያቄውን ያቀረበ ሲሆን በሲቪል ሰርቪስ ሚኒስቴር በኩል በቅርቡ መልስ ይሰጥበታል በሚል በመጠባበቅ ላይ እንገኛለን።

6. ማጠቃለያ

በአጠቃላይ የዝግጅት ምዕራፋችንና የአመቱ የትግበራ ሥራዎቻችንን ስንመለከታቸው አብዛኛቹ እቅዶቻችን ባቀድነውና በአጥጋቢ መልኩ መፈፀም የቻልንበት ሁኔታ መኖሩ መገንዘብ ይቻላል። የ2007 የትምህርት አመት አስፈላጊ የተባሉ አደረጃጀቶችም በጥሩ ሁኔታ ማቋቋም የቻልንበት እና የትምህርት ልማት ሰራዊት የፈጠርንበት እንቅስቃሴ ለማድረግ የቻልንበት አመት ነው የነበረው። በአጠቃላይ የእቅዶቻችን አፈፃፀም ጥሩ የነበረ ቢሆንም በአንዳንድ ስራዎቻችን ከታቀደው በታች የተከናወኑ መኖራቸው መገንዘብ ግን ተገቢ ነው። ከግዥ፣ ከአቅርቦት እና ከአቅም ውሱኑነት የሚመነጨው ችግሮች ላይ ልዩ ትኩረት ሰጥተን የምንሰራ ሲሆን ከአሰራር ጋር የሚያያዙ ችግሮች ደግሞ ሊሎች የሚመለከታቸው እና ደጋፊ አካላት በማሳተፍ የሚፈፀሙ ይሆናል። ከዚህ ጋር ተያይዞ በተለይ በውሃ አቅርቦት በኩል ያለንን ፈታኝ ችግር በ2008 ከሚኖረን ከ16 ሺ በላይ ማህበረሰብና በቀጣይ ዓመታት የሚኖረንን መጠነ ሰፊ እድገት ግምት ውስጥ በማስገባት የአጭርና የረጅም ጊዜ መፍትሄ ከመስጠት አኳያ የሁሉም የሚመለከታቸው አካላት ልዩ ትኩረትና ድጋፍ የሚጠይቅ ሆኖ ነው ያገኘነው። ምክንቱም ችግሩ በዩኒቨርሲቲው ብሎም በከተማው አቅም ብቻ ሊፈታ የሚችል ስለማይመስል ነው። በአሁኑ ወቅት ውሃ በቦቴ ለማቅረብ የተገደደንበት ሁኔታ ተፈጥረዋል። ይህ ችግር ከአሁኑ በተማሪዎች እሮሮ እየፈጠረብን ሲሆን መፍትሄውም ፈታኝ መሆኑ ሊሰመርበት ይገባል። ለዚህ ነው የሌሎች የሚመለከታቸው አካላት ያላሰለሰ ጥረት እየጠየቅን ያለነው። በውስጥ አቅም የሚፈቱ ችግሮቻችንን በሚመለከት ግን ለቀጣይ እንደ ቁልፍ መፍትሄ መውሰድ ያለብን በጥሩ ሁኔታ ተጀምሮ ያለውን የትምህርት ልማት ሠራዊት አደረጃጀታችን ላይ አስፈላጊውን ድጋፍና ክትትል በማድረግ የትምህርት ጥራት የማረጋገጥ ስራዎቻችንን በተቀናጀ አግባብ የመምራቱና የመፈፀሙ ጉዳይ ዋነኛ የርብርብ ማዕከል ሆኖ ሊቀጥል ይገባዋል።

Appendix

Appendix 1: Students registered in the first semester of 2007 E.C. A.Y.

College	Department/Program	YEAR I			YEAR II			YEAR III			YEAR IV			TOTAL		
		M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T	M	F	T
CET	PRE-ENGINEERING	1079	1016	2095			0			0			0	1079	1016	2095
	COMPUTER SCIENCE	40	39	79	53	29	82	20	15	35			0	113	83	196
	INFORMATION TECHNOLOGY	18	54	72	24	22	46	0	0	0			0	42	76	118
	ARCHETECTURE	28	14	42			0			0			0	28	14	42
	Cicvil engineering			0	340	155	495	262	122	384	57	82	139	659	359	1018
	Mechanical engineering			0	268	25	293	158	23	181	32	10	42	458	58	516
	Chemical engineering			0	125	46	171	82	28	110	22	25	47	229	99	328
	CONSTRUCTION MAGT. & TECHNOLOGY			0	111	63	174	76	27	103			0	187	90	277
	Electrical engineering			0	171	39	210	118	25	143	29	20	49	318	84	402
	SUB TOTAL	1165	1123	2288	1092		1471	716	240	956	140	137	277	3113	1879	4992
CNCS	MATHEMATICS	47	20	67	17	35	52	32	17	49			0	96	72	168
	PHYSICS	54	15	69	17	20	37	29	19	48			0	100	54	154
	CHEMISTRY	50	13	63	16	50	66	28	43	71			0	94	106	200
	BIOLOGY	88	63	151	16	89	105	38	47	85			0	142	199	341
	SPORT SCIENCE	35	36	71	15	31	46	24	18	42			0	74	85	159
	STATISTICS	57	4	61	18	27	45	32	8	40			0	107	39	146
	GEOLOGY	42	18	60	23	23	46	23	8	31			0	88	49	137
		SUB TOTAL	373	169	542	122	275	397	206	160	366	0	0	0	701	604
CMHS	MEDICINE	37	63	100	82	28	110	33	10	43			0	152	101	253
	HEALTH OFFICER	21	39	60	43	14	57	30	10	40			0	94	63	157

	NURSING	47	44	91	35	20	55	16	14	30			0	98	78	176
	MIDWIFERY	32	31	63	38	18	56	22	4	26			0	92	53	145
	PHARMACY	34	9	43			0			0			0	34	9	43
	SUB TOTAL	171	186	357	198	80	278	101	38	139	0	0	0	470	304	774
CAES	PLANT SCIENCE AND TECHNOLOGY	35	51	86	31	26	57	22	14	36			0	88	91	179
	ANIMAL SCIENCE AND TECHNOLOGY	38	44	82	47	8	55	28	3	31			0	113	55	168
	NATURAL RESOURCE MANAGEMENT	36	37	73	21	24	45	17	15	32			0	74	76	150
	ENVIRONMENTAL SCIENCE	39	33	72			0				0		0	39	33	72
	SUB TOTAL	148	165	313	99	58	157	67	32	99	0	0	0	314	255	569
CBE	ACCOUNTING AND FINANCE	83	239	322	150	84	234	123	62	185			0	356	385	741
	MARKETING MANAGEMENT	28	115	143	36	19	55			0			0	64	134	198
	MANAGEMENT	79	229	308	136	73	209	92	65	157			0	307	367	674
	ECONOMICS	79	94	173	137	9	146	98	9	107			0	314	112	426
	SUB TOTAL	269	677	946	459	185	644	313	136	449	0	0	0	1041	998	2039
	ARCHEOLOGY	19	11	30			0				0		0	19	11	30
	GEOGRAPY	36	18	54	34	37	71	26	29	55			0	96	84	180
	ENGLISH	13	23	36	12	21	33	24	22	46			0	49	66	115
	PSYCHOLOGY	25	44	69	30	13	43	32	23	55			0	87	80	167
	CIVICS AND ETHICAL STUDIES	37	27	64	41	25	66	25	19	44			0	103	71	174
	SOCIOLOGY	46	17	63	53	53	106			0			0	99	70	169
	LAW	15	39	54	42	8	50			0			0	57	47	104
	TIGRIGNA	6	26	32			0			0			0	6	26	32
THEATRICAL ART	11	15	26			0			0			0	11	15	26	
CSSH	SUB TOTAL	208	220	428	212	157	369	107	93	200	0	0	0	527	470	997
TOTAL		2334	2540	4874	2182	755	3316	1510	699	2209	140	137	277	6166	4510	10676

Appendix 2: Teaching Faculty on study leave

College	Department	Study for MA/MSc/Spec/			PHD			Total		
		M	F	T	M	F	T	M	F	T
Engineering and Technology	Electrical Engineering	5		5				5		5
	Mechanical Engineering	10	2	12				10	2	12
	Chemical Engineering	4	2	6	1		1	5	2	7
	Civil Engineering	16	4	20				16	4	20
	Computer Science	17	2	19				17	2	19
	Construction Technology	3	1	4				3	1	4
	Architecture Engineering	1	1	2				1	1	2
	Sub Total	56	12	68	1	0	1	57	12	69
Natural and Computational Sciences	Biology	4		4	2		2	6		6
	Chemistry				2		2	2		2
	Mathematics									
	Physics				2		2	2		2
	Statistics	4		4				4		4
	Geology	3	1	4				3	1	4
	Sport Science				3		3	3		3
	Sub Total	11	1	12	9	0	9	20	1	21
Business and Economics	Accounting and Finance	2	1	3	2		2	4	1	5
	Economics	3	1	4	3		3	6	1	7
	Management	4		4	2		2	6		6
	Marketing	4		4				4		4
	Sub Total	13	2	15	7	0	7	20	2	22
Social Sciences and Humanities	English				2		2	2		2
	Civics	12	2	14				12	2	14
	Psychology				1		1	1		1
	Geography and Environmental Studies									
	Law	2	1	3				2	1	3
	Sociology	1		1				1		1
	Subtotal	15	3	18	3	0	3	18	3	21
Agriculture and Environmental Science	Natural Resource Management (SWC)				2		2	2		2
	Animal Science				2		2	2		2
	Plant Science					1	1		1	1
	Subtotal	0	0	0	4	1	5	4	1	5
Health and Medical Sciences	Nursing	3		3				3		3
	Midwifery	8		8				8		8
	Public Health	1	1	2				1	1	2
	Biomedical	2		2				2		2
	Medicine	1		1	13	1	14	14	1	15
	Subtotal	15	1	16	13	1	14	28	2	30
Overall Total		110	19	129	37	2	39	147	21	168

Appendix 3: Recurrent budget Utilization by Budget Item

የሂሳብ መደብ	መግለጫ	ለመደበኛ ባጀት ተስተካክሎ የተፈቀደ ጠቅላላ	ጠቅላላ ወጪ	ከወጪ ቀሪ	አጠቃቀም በመቶኛ
6111	ለቋሚ ሰራተኞች ደምወዝ	62250000.00	62244122.36	5877.64	99.99
6113	ለኮንትራት ሰራተኞች ምንዳ	1390000.00	1254846.24	135153.76	90.28
6114	ለቀን ሰራተኞች ምንዳ	1480000.00	1267633.00	212367.00	85.65
6115	ለውጭ የኮንትራት ሰራተኞች ምንዳ	0.00	0.00	0.00	
6116	ለሰራተኞች የሚደረጉ የተለያዩ ክፍያዎች	4492780.00	4423440.90	69339.10	98.46
6121	ለቋሚ ሰራተኞች አበል	10269900.00	9588665.18	681234.82	93.37
6131	ለቋሚ ሰራተኞች ጡረታ መዋጮ	6840000.00	6585422.53	254577.47	96.28
6211	ለደንብ ልብስ ለልብስ ለፍራሽና አልጋ ልብስ	4013610.00	3852418.34	161191.66	95.98
6212	ለአላቂ የቢሮ እቃዎች	7183500.00	7172631.75	10868.25	99.85
6213	ለህትመት	1075000.00	977102.20	97897.80	90.89
6214	ለአላቂ የህክምና እቃዎች	800000.00	728642.31	71357.69	91.08
6215	ለአላቂ የትምህርት እቃዎች	11884500.00	11884500.00	0.00	100.00
6216	ለምግብ	45650450.00	45281627.15	368822.85	99.19
6217	ለነዳጅና ቅባቶች	2750000.00	2524748.25	225251.75	91.81
6218	ለሌሎች አላቂ እቃዎች	1780000.00	1784182.70	(4182.70)	100.23
6219	ለተለያዩ መሳርያዎችና መፃሕፍት	400000.00	344820.82	55179.18	86.21
6221	ለግብርና ለደንና ለባህር ግብአቶች	110000.00	7852.70	102147.30	7.14
6222	ለእንስሳት ህክምና የሚያገለግሉ	0.00	0.00	0.00	
6223	ለምርምርና ለልማት አላቂ እቃዎች	1540000.00	1533929.51	6070.49	99.61
6231	ለውሎ አበል	5305200.00	5303499.68	1700.32	99.97
6232	ለትራንስፖርት ክፍያ	3427000.00	2787275.74	639724.26	81.33
6233	ለመስተንግዶ	4612000.00	4611472.23	527.77	99.99
6241	ለተሽከርካሪዎችና ለሌሎች መጓጓዣዎች እድሳትና ጥገና	1290000.00	1244783.00	45217.00	96.49
6243	ለፕላንት ለማሸነፍ ለመሳርያ እድሳትና ጥገና	130000.00	87696.74	42303.26	67.46
6244	ለህንፃ ለቁሳቁስና ለተገባጣሚዎች	50000.00	23388.00	26612.00	46.78
6251	በውል ለሚፈጸሙ የሙያ አገልግሎቶች	70000.00	69097.49	902.51	98.71
6252	ለኪራይ	2182000.00	2089193.04	92806.96	95.75
6253	ለማስታወቂያ	475000.00	628269.74	(153269.74)	132.27
6254	ለመድን ዋስትና	550000.00	489442.95	60557.05	
6255	ለጭነት	550000.00	252293.67	297706.33	45.87
6256	ለአገልግሎት ክፍያዎች	845000.00	723441.66	121558.34	85.61
6257	ለኤሌክትሪክ አገልግሎት ክፍያ	2295000.00	2295000.00	0.00	100.00
6258	ለቴሌኮሙኒኬሽን አገልግሎት ክፍያ	1082000.00	822594.84	259405.16	76.03
6259	ለውሃ ፖስታና ሌሎች አገልግሎት ክፍያዎች	2150000.00	950151.55	1199848.45	44.19
6271	ለአገር ውስጥ ስልጠና	940000.00	886757.60	53242.40	94.34

6272	ለውጭ አገር ስልጠና	0.00	0.00	0.00	
6311	ለተሽከርካሪዎችና ለሌሎች እንደተሽከርካሪ ላሉ መሳርያዎች መግዣ	1700000.00	1675557.04	24442.96	98.56
6313	ለፕላንት ለማሽከርና ለመሳርያ መግዣ	13785000.00	13328962.09	456037.91	96.69
6314	ለህንፃ ለቁሳቁስ እና ተገባጣሚዎች መግዣ	21018190.00	20218871.55	799318.45	96.20
6315	ለቀንድ ከብቶችና ለመጓጓዣ የሚውሉ	0.00	0.00	0.00	
6412	ለተቋሞችና ድርጅቶች እርዳታና መዋጮ ድጎማ	0.00	0.00	0.00	
6417	ለግለሰቦች እርዳታና ስጦታ	1672030.00	1652891.97	19138.03	98.86
	ጠቅላላ ድምር	228038160	221597226.5	6440933.48	97.18

Appendix 4. የሰስተኛ ዙር ግንባታ አፈፃፀም

No	Name of contractor	Building type	Building code	Contract Agreement			executed (%)	executed amount(Birr)
				Net contract amount	Vat	total with vat		
1	ABREHALEY BELAY B.C	Seminar	SE-M1-129	6,761,213.42	1,014,182.01	7,775,395.43	100.00	6,761,213.42
		Lecture hall	LH-D1-124	2,384,568.36	357,685.25	2,742,253.61	100.00	2,384,568.36
2	AKLILU ASSEFA B.C	Decentralized Administration Block	DAB-T2-122	4,186,922.69	628,038.40	4,814,961.09	100.00	4,186,922.69
		Department Head Block	DHB-T2-121	4,065,923.77	609,888.57	4,675,812.34	100.00	4,065,923.77
3	ARAYA WUBE B.C	Dormitory court yard type	DO-CTY-T1-250	9,983,328.24	1,497,499.24	11,480,827.48	100.00	9,983,328.24
		Washing basin	LN-T1-369	456,417.93	68,462.69	524,880.62	100.00	456,417.93
4	ASSEFA ATSBEHA B.C	Dormitory court yard type	DO-CTY-T1-243	9,983,328.24	1497499.236	11480827.48	100.00	9,983,328.24
		Washing basin	LN-T1-356	456,417.93	68462.6895	524880.6195	100.00	456,417.93
5	ATAKLTU BELAY FANTU B.C	Ground Tennis		498,246.44	74736.966	572983.406	100.00	498,246.44
		Football		17,617,411.57	2642611.736	20260023.31	100.00	17,617,411.57
		Volley and Handball		1,465,920.50	219888.075	1685808.575	100.00	1,465,920.50
6	ATSBEHA WELDAY B.C	Dormitory with TV	DO-T1/TV-237	6,421,611.74	963241.761	7384853.501	100.00	6,421,611.74
		Dormitory with TV	DO-T1/TV-238	6,421,611.74	963241.761	7384853.501	100.00	6,421,611.74
7	BiRHANE G/MARIAM B.C	Dormitory with TV	DO-T1/TV-251	6,421,611.74	963,241.76	7,384,853.50	100.00	6,421,611.74
		Dormitory with TV	DO-T1/TV-252		963,241.76	7,384,853.50	100.00	6,421,611.74

				6,421,611.74				
8	DANIEL ZEGEYE B.C	Dormitory court yard type	DO-CTY-T1-240	9,983,328.24	1497499.236	11480827.48	100.00	9,983,328.24
		Washing basin	LN-T1-368	456,417.93	68462.6895	524880.6195	100.00	456,417.93
9	GETACHEW & ZELALEM B.C	Dormitory court yard type	DO-CYT-T1-249	9,983,328.24	1,497,499.24	11,480,827.48	100.00	9,983,328.24
		Washing basin	LN-T1-354	456,417.93	68,462.69	524,880.62	100.00	456,417.93
12	H/MARYAM hiluf B.C	Dormitory with TV	DO-T1/TV-244	6,421,611.74	963,241.76	7,384,853.50	100.00	6,421,611.74
		Lecture hall	LH-D1-120	2,384,568.36	357,685.25	2,742,253.61	100.00	2,384,568.36
12	HAT CONSTRUCTION P.L.C	Seminar	SE-M1-135	6,761,213.42	1014182.013	7775395.433	100.00	6,761,213.42
		Seminar	SE-M1-136	6,761,213.42	1014182.013	7775395.433	100.00	6,761,213.42
13	KASSAHUN MEHARI B.C	Class room	CL-D1-128	2,384,568.36	357,685.25	2,742,253.61	100.00	2,384,568.36
		Lecture hall	LH-D1-123	2,313,167.99	346,975.20	2,660,143.19	100.00	2,313,167.99
13	mekonen w/rufael B.C	Dormitory with TV	DO-T1/tv-236	6,421,611.74	963241.761	7384853.501	100.00	6,421,611.74
		Dormitory with TV	DO-T1/tv-239	6,421,611.74	963241.761	7384853.501	100.00	6,421,611.74
14	NIGUS AYNMISHET B.C	Class room	CL-D1-138	2,384,568.36	357,685.25	2,742,253.61	100.00	2,384,568.36
		Class room	CL-D1-139	2,384,568.36	357,685.25	2,742,253.61	100.00	2,384,568.36
15	TADELLE BERHE B.C	Central library	CL1-T3-XX-20	15,381,199.01	2,307,179.85	17,688,378.86	100.00	15,381,199.01
16	TESFAHUN TAUMAY B.C	Dormitory court yard type	DO-CYT-T1-241	9,983,328.24	1497499.236	11480827.48	100.00	9,983,328.24
		Wosinig basin	LN-T1-357		68462.6895	524880.6195	100.00	456,417.93

				456,417.93				
		Dormitory court yard type	DO-CTY-T1-248	9,983,328.24	1,497,499.24	11,480,827.48	100.00	9,983,328.24
17	WELDAY HAILU B.C	Washing basin	LN-T1-355	456,417.93	68,462.69	524,880.62	100.00	456,417.93
18	GOITOM W/GEBREAL B.C	Dining hall	DN-T1-16	4,480,038.56	672,005.78	5,152,044.34	100.00	4,480,038.56
		GENERAL WORK SHOP	GS-T1-306	2,344,151.22	351,622.68	2,695,773.90	85.00	1,992,528.54
19	HAFTOM W/GEBREAL B.C	STUDENT LOUNGE	ST-T1-152	1,398,995.35	209,849.30	1,608,844.65	88.00	1,231,115.91
		INJERA BEAKERY	BA-T1-25	1,530,372.32	229,555.85	1,759,928.17	100.00	1,530,372.32
20	H/MICHEAL DESTA B.C	INJERA BEAKERY	BA-T1-26	1,530,372.32	229,555.85	1,759,928.17	100.00	1,530,372.32
		WORK SHOP	WS-T1-301	2,344,151.22	351,622.68	2,695,773.90	100.00	2,344,151.22
21	YARED MEHARI B.C	WORK SHOP	WS-T1-302	2,344,151.22	351,622.68	2,695,773.90	100.00	2,344,151.22
	Total			201,297,265.44	30,194,589.82	231,491,855.26	99.74	200,777,763.32

Appendix 5: Cooperative Learning Teams (First Sememster)

College	Department/Program	First Year		Second Year		Third Year		Fourth Year		Total	
		1 to 5 NW	Dev't Team	1 to 5 NW	Dev't Team	1 to 5 NW	Dev't Team	1 to 5 NW	Dev't Team	1 to 5 NW	Dev't Team
CET	PRE-ENGINEERING	384	32							384	32
	COMPUTER SCIENCE and IT	26	2	25	3	6	1			57	6
	INFORMATION TECHNOLOGY									0	0
	ARCHETECTURE	9	1							9	1
	Cicvil engineering			120	12	80	8	27	3	227	23
	Mechanical engineering			53	6	31	3	9	1	93	10
	Chemical engineering			29	3	20	2	7	1	56	6
	CONSTRUCTION MAGT. &TECHNOLOGY			34	3	20	2			54	5
	Electrical engineering			80	4	30	3	10	1	120	8
		SUB TOTAL	419	35	341	31	187	19	53	6	1000
CNCS	MATHEMATICS	11	1	13	2	8	1			32	4
	PHYSICS	9	1	8	1	6	1			23	3
	CHEMISTRY	10	1	12	2	12	2			34	5
	BIOLOGY	20	2	16	2	16	2			52	6
	SPORT SCIENCE	11	1	8	1	6	1			25	3
	STATISTICS	11	1	7	1	5	1			23	3
	GEOLOGY	10	1	9	1	6	1			25	3
		SUB TOTAL	82	8	73	10	59	9	0	0	214
CMHS	MEDICINE	20	2	22	2	7	1			49	5
	HEALTH OFFICER	12	1	11	1	8	1			31	3
	NURSING	18	2	10	1	6	1			34	4
	MIDWIFERY	12	1	11	1	5	1			28	3
	PHARMACY	8	1							8	1
		SUB TOTAL	70	7	54	5	26	4	0	0	150

CAES	PLANT SCIENCE AND TECHNOLOGY	16	1	12	1	7	1			35	3
	ANIMAL SCIENCE AND TECHNOLOGY	15	1	10	1	5	1			30	3
	NATURAL RESOURCE MANAGEMENT	14	1	9	1	6	1			29	3
	ENVIRONMENTAL SCIENCE	14	1							14	1
	SUB TOTAL	59	4	31	3	18	3	0	0	108	10
CBE	ACCOUNTING AND FINANCE	50	5	38	5	30	3			118	13
	MARKETING MANAGEMENT	20	2	10	1					30	3
	MANAGEMENT	49	5	36	4	27	3			112	12
	ECONOMICS	28	3	26	3	17	2			71	8
	SUB TOTAL	147	15	110	13	74	8	0	0	331	36
CSSH	ARCHEOLOGY	5	1							5	1
	GEOGRAPY	9	1	10	2	8	1			27	4
	ENGLISH	9	1	9	1	9	1			27	3
	PSYCHOLOGY	12	1	7	1	8	1			27	3
	CIVICS AND ETHICAL STUDIES	11	1	16	2	10	1			37	4
	SOCIOLOGY	10	1	14	2					24	3
	LAW	11	1	11	1					22	2
	TIGRIGNA	5	1							5	1
	THEATRICAL ART	5	1							5	1
	SUB TOTAL	77	9	67	9	35	4	0	0	179	22
TOTAL		854	78	676	71	399	47	53	6	1982	202

Appendix 6: Research Proposals approved for funding in 2007 E.C.

No	Research/Project proposal Title	Principal Investigator	Department	colleges	Budget Allocated
1	Design and Prototype Development of Multipurpose Power generator	ABEY DANIEL	Electrical & Computer Engineering	CET	50,000
2	Designing and Manufacturing of Bamboo Processing Machine	Kalayu Mekonene	Mechanical Engineering	CET	44,000
3	Generation of Small Scale Wind Energy on Condominium	Esubalew Aweke	Electrical & Computer Engineering	CET	40,108
4	Design Development and Manufacturing Prtotype of Dough Mixer Processer Machine	Haftu Hagazi	Mechanical Engineering	CET	50,000
5	Electrical energy audit and saving opportunities in industrial system.	G/tsadik Teklay	Electrical & Computer Engineering	CET	47,601
6	Forging Die Design for Draw Eye Shaft Manufacturing using Finite element method (FEM)	Ahmed Dagne	Mechanical Engineering	CET	37,250
7	Managing Changes in Public Building Construction Projects	Abrham Asmamaw	Construction Technology and Management	CET	40,500
8	Research and Managerial Control system development for ADU ProposalS	Tewhasom Aregay	CSIT	CET	15,360
9	Investigation of Causes of Road Traffic Accidents (A Case Study of Zalambesa - Adigrat-Mekelle Traffic Line)	Awet Haftu	Mechanical Engineering	CET	36,625
Sub Total					361,444
10	Statistical Analysis of Tuberculosis in - Hospital Patients: A case study of Health center in Eastern Zone of Tigray Regional State	Mulugeta Geremew	Statistics	CNCS	42,269
11	Assessment on the Role of Primary Schools on Parent Engagement to Support Children's Education and its Challenges	ESAYAS W/TINSAE	Mathematics	CNCS	42,000
12	A comparative study of Woody species diversity and regeneration status of Abune Teklehaimanot church and Denagul enclosure forest	Wondie Mebrat	Biology	CNCS	40,191.60
13	Prevention of aflatoxin contamination of maize by using plant extracts in eastern Tigray, North Ethiopia	Tesfahun Bufebo	Chemistry	CNCS	49,980.82
14	Preparation, Physicochemical and functional of Cactus Flour: in case of cactus fruit and vegetable flour	Worku Batu	Chemistry	CNCS	47,810
15	Human-Wildlife conflicts in Choffa forest, Hawzien Woreda, Eastern Tigray, Northern Ethiopia: implication for conservation and conflict resolution	Teklay Girmay	Biology	CNCS	41,760

Sub Total					264,011
16	Value Chain Analysis of Banana in Tekeze Basin: The Case of Tahtay Adyabo And Asgede Tsimbila Woredas	Teklay Tesfay Bezabih	Plant Sciences	CAES	46,642.48
17	Response of wheat (<i>Triticum aestivum</i> L.) yield and yield parameters to nitrogen fertilizer rates and application times in Eastern Tigray	Gebrelibanos Gebremariam	Plant Sciences	CAES	47,860
18	Challenges, Opportunities and Available Good Practices Related to Artificial Insemination in Eastern Zone of Tigray, Ethiopia	Mulata Hayelom	Animal production & Technology	CAES	47,867.40
19	Impact of Grafting Technology on Yield, Fruit Quality and Disease Resistance of Tomato Plants (<i>Lycopersicon Esculentum</i> Mill.)	Fissiha Gebreyesus G/Her	Plant Sciences	CAES	48,877.50
20	Assessments on Egg Production Performance, Hatchability and Survival rate of Bovan Brown Chicken under Backyard Production System: In Case of Eastern Zone of Tigray Region, Ethiopia	Guesh Fesaha (Msc)	Animal production & Technology	CAES	48,543.90
21	Assessment on the Development Prospects and Economic Contribution of Gesho (<i>Rhamnus Prinoides</i>) in Central Tigray, Northern Ethiopia (in the Case of Ahferom)	Gebremedhin Welu (BSc. In Plant Sciences and M.Sc. in Plant Breeding)	Plant Sciences	CAES	47,521.95
Sub Total					287,313.23
22	An Empirical Investigation of the Role of Microcredit Services in Enhancing Income Diversification and Food Security Status of Rural Households: the case of Eastern Zone of Tigray Region	Demilie Basha	Economics	CBE	50,000
23	User's Perceived Service Quality and Satisfaction With Internet Banking: Experience From Dashen Bank Tigray Region Zonal Cities	Tsigab Aregawi	Marketing management	CBE	50,000
24	Unemployment Migration Nexus (analysis based on socio - economic variables from households in Tigray)	Meron Zenasilasie	Economics	CBE	50,000
25	Growth Determinants of Micro and Small Enterprise: Empirical Evidence from Eastern Zone of Tigray Regional State	Selamawit Teklu	Economics	CBE	50,000
26	A Research Proposal on an Assessment of Business Income Tax Collection System	Tewoldebrhan G/Michael	Accounting and Finance	CBE	50,000
27	A Study on Factors Afecting the Performance of Micro and Small Enterprises in Eastern Zone of Tigray Regional State	Desalegn Berhane	Management	CBE	50,000
28	The Impact of Foreign Aid on Economic Growth of Ethiopia (Through Transmission Channels)	Fentaye Setargie	Economics	CBE	25,410
Sub Total					325,410

29	Medication Administration Errors and Associated Factors During Medicating Patients by Nurses of Eastern Zone Health Centers, Tigray, North Ethiopia.	GETACHE W G/MEDHIN	Nursing	CMHS	50,000.00
30	Assessment of Work Place Health Education Programs in Midium and Higher Scale Factories, for Better Strategies and Intervention, Tigray, Ethiopia	Dereje Geleta	Public health	CMHS	49,267.05
31	Assessment of Prevalence of Postpartum Depression and Factors Associated with it Among Postpartum Mothers In Eastern Zone of Tigray, Tigray, Ethiopia	Deribachew H/Mariam	Nursing	CMHS	48,252.75
32	Assesment of Prevalence and Determinant Factors of Exclusive Breast Feeding in Eastern Tigray, 2014	Alem Gebremariam	Public health	CMHS	46,370
33	Knowledge and Practice Related to Immediate Newborn Care Among Health Care Providers in Eastern Zone Public Health Facilities, Tigray, North Ethiopia	Abadi K/mariam	Nursing	CMHS	50,000
34	Assessment of Unmet Need for Family Planning and Associated Factors Among Currently Married Women in Rural Eastern Zone Tigray, North Ethiopia.	Haftamu Abayu	Public health	CMHS	49,500
35	Prevalence and Associated Factors of Domestic Violence Against Married Women an, Eastern Zone, Tigray, Ethiopia.	G /medhin G/her	MIDWIFERY	CMHS	50,000
36	Prevalence of Sexual Violence and its Associated Factors Among Femal Adigrat Universty Students in Adigrat, Tigray, Ethiopia.	Lemlem G/mariam	Public Health	CMHS	41,250
Sub total					384,639.80
37	The Challenges of Tax Administration in the State of Tigray: An Empirical Investigation on Value Added Tax (VAT) Evasion Techniques In The Eastern Zone of Tigray	AmanuelAssefa Tekie	Law	CSSH	50,000
38	Assessment of political Decentralization and accountability in Eastern zone TIGRAY REGION	G/selassie Sebhatleab	Civic and Ethical Studies	CSSH	49,994.66
39	Assessing the Status of Community Participation in Local Development in Kilte Awlaelo District, Tigray Regional State, Ethiopia	Haileleul G/hiwot	Civic and Ethical Studies	CSSH	49,741.65
40	University Students Placement, Social adjustment & Academic Performance.	Teklebrhan Berhe	Psychology	CSSH	50,000.00
41	Assessing Local Good Governance in Rural Land Dispute Settlement: The Case of Hawzen Woreda, Estern Zone of Tigray Region, Ethiopia	W/abraha Nuguse	Civic and Ethical Studies	CSSH	42,616.00
42	"Land Use Mapping with 3 D Terrain Analysis for Sustainable Development of Adigrat City using GIS Techniques"	Ayele Behaylu	Geography & Environmental Studies	CSSH	50,000
43	A Study on the Discrimination, Vulnerability and livelihood strategies of	Bisrat Weldesilassi	Sociology	CSSH	50,000

	Female Commercial sex workers	e, (MA)			
44	Independence of Journalists in the Process of News Making: Its Challenges and Prospects in Some Selected Tigray Mass Media	Gebru Kahsay	English language and Literature	CSSH	49,452.00
45	Analysis of Trade Practice and Consumer Protection Under the New Trade Practice and Consumer Protection Law: A Case Study of Eastern Tigray Zone	Aschenik Daniel	Law	CSSH	50,000
46	The General Assessment of Archaeological and other Heritage Sites of Şadaamba Wārāda in Eastern Tigray Zone	Getachew Alemeneh	Archaeology	CSSH	50,000
47	The Factors That Contribute for Risky Sexual Practice of University Students: The Case At Adigrat, Mekelle and Axum Universities	Assefa Tesfay	Psychology	CSSH	50,000
Sub Total					541,804
Total					2,164,622.76

Appendix 7: Completed Researchs (presented on the Research Review Day)

S. N	Research Title	Principal Investigator	Department	College	Allocated Budget
1	Developing Human resource management system for ADU	Mehari Mesfin	Computer Science & IT	CET	49,757.40
2	Establishment of strong linkage b/n Universities and Industries	Ayeneu Yihune	civil engineering	CET	21,075.00
3	Production and charecterization of wine from Cactus Fruit	Zinabu Hailu	Chemical Eng.	CET	49,756.00
4	Developing Digital institutional repository for ADU	Hailay w/gebriel	Computer Science & IT	CET	49,749.00
5	Implementation of grouping technology and celluar manfuraacting system	Seid Muhie	Mechanical Eng.	CET	22,907.50
Sub Total					193,244.90
6	Opportunities and Challenges in Using Action Research as a Tool for Improving Teacher Quality and Classroom Practices: The Case of Selected Schools in Tigray.	Fiseha Gidey	Maths	CNCS	49,702.90
7	Quality Assessment of Local Clay Raw Materials for Pottery Products: Implication to Improve Livelihood of Potters in Eastern Tigray, Northern Ethiopia	Tadesse G/mariam	Chemistry	CNCS	49,996.00
8	Cactus Potential as Natural Coagulant in Water Treatment; Anticorrosion Activity on Iron Metal Sheets	Tessema Derbe	Chemistry	CNCS	49,875.00
9	Phytochemical and Ethno Botanical Study of Medicinal Plants Used In Ectoparasite Infections of Ruminant animals in Eastern Tigray, Northern Ethiopia	Mebrahtu Hishe	Biology	CNCS	48,939.90

10	Intestinal parasitic infections among HIV infected and Non- infected patients in Eastern Tigray, Northern Ethiopia	Dinku Senbeta	Biology	CNCS	49,990.00
11	Natural Pesticide from Eucalyptus Essential Oil against Cactus Pests	Yohannes W/Mariam	Chemistry	CNCS	50,000.00
12	Parasitic, bacterial and other causes of organ condemnation and financial loss in slaughtered cattle in Tigray region, Northern Ethiopia	Alembrian Assefa	Biology	CNCS	49,990.00
Sub Total					348,493.80
13	Challenges and Opportunities of Business House Rental Income Taxation In Tigray National Regional State.	Girmalem Nirea	Manegement	CBE	50,000.00
14	Factors That Affect Participation Of Households On Off-Farm Activities In Tigray.	Mohammed awel Yesuf	Economics	CBE	49,935.00
15	Assessment Of Working Capital Financing The Case Of Manufacturing Micro And Small - Scale Enterprises (Mses) In Tigray.	Amanuel Tesfay	Accounting and Finance	CBE	49,985.25
16	Determinants of the Socio-Economic of Family Planning in Tigray National Regional State.	Yibrah Hagos	Economics	CBE	50,000.00
Sub Total					199,920.25
17	Improving Livestock Management as a Means for Enhancing Productivity and Health	Berihu H.	ANPT	CAES	50,000.00
18	GIS Based Land Suitability Evaluation for Main Irrigated Vegetables in Semaz Dam, Northern Ethiopia.	Abraham M.	NaRM	CAES	36,987.50
19	Assessment of Modern Beehive Productivity and Its Challenges: In The Case of Eastern Zone of Tigray Region, Northern Ethiopia	Niguse G.	ANPT	CAES	46,988.60
Sub Total					133,976.10
20	Income Tax Assessment of Category 'C' Taxpayers in Tigray Region; the Pitfalls and the Way Forward	Muuz Abraha (LL.B, LL.M)	Law	CSSH	50,000.00
21	"Explore the Land Use Land Cover Change (LULCC) through the combination of Quantitative (GIS and Satellite RS) and Qualitative methods over the period ranges from 1975 to 2011 in case of Kilite Awulalo Woreda, Eastern Zone of Tigray, Ethiopia"	Abineh Tilahun M.,	Geography & Environmental Studies	CSSH	49,972.00
22	An assessment on utilization of literary texts on English text books and its effect in the development of learners' language proficiency in some selected elementary and junior schools.	Amanuel Wmicheal	English and literature	CSSH	50,000.00
23	Assessing the socio-Economic and Environmental effect of flood on Adigrat town	Fikre Belay	Geography	CSSH	49,900.00

24	Assessing The Implementation of Modularization Approach In Adigrat, Axum, Samera, Weldiya and Mekelle Universities	Yared Niguse	English Language and Literature	CSSH	49,935.00
Sub Total					249,807.00
25	Assessment Of Malnutrition And Associated Factors Among Under Five Children At Saesie Tsaeda Emba Wereda, Eastern Zone, Tigray, Ethiopia	G/medhin G/her	Public Health	CMHS	49,799.00
26	Intention To Use Modern Family Planning Methods Among Sexually Active Hiv Positive Reproductive Age Women Attending Art Clinics In Eastern Zone Of Tigray, Ethiopia	Yemane Berhane	Nursing	CMHS	49,190.00
Subtotal					98,989.00
Total					1224431.05